

VINNOVAS ÅRSREDOVISNING

Sveriges innovationsmyndighet

Kort om Vinnova

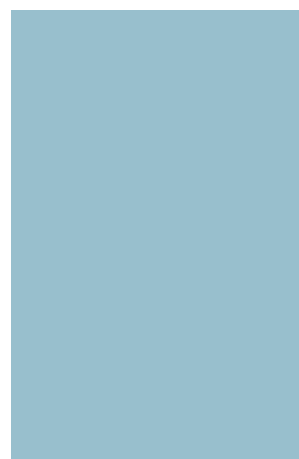
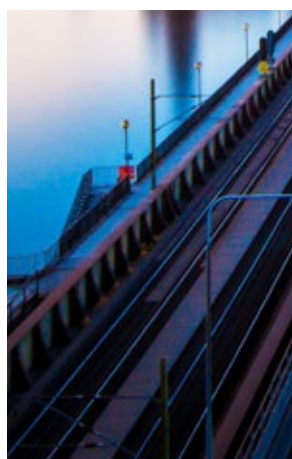
Vinnova är Sveriges innovationsmyndighet. Vår uppgift är att bidra till hållbar tillväxt genom att förbättra förutsättningarna för innovation. Det gör vi främst genom att ge bidrag till innovationsprojekt och forskning som behövs för att utveckla nya lösningar. Vi satsar också långsiktigt på starka forsknings- och innovationsmiljöer.

Vi stimulerar samverkan mellan företag, universitet och högskolor, offentlig verksamhet, civilsamhället och andra aktörer. Vår verksamhet är även inriktad på att stärka internationell samverkan.

Varje år satsar Vinnova ungefär tre miljarder kronor för att främja innovation. Merparten fördelas genom utlysningar

där företag, offentliga aktörer och andra organisationer kan söka finansiering. Alla insatser följs upp och utvärderas kontinuerligt och vi genomför regelbundet analyser av insatsernas effekter.

Vinnova är en statlig myndighet under Näringsdepartementet och nationell kontaktmyndighet för EU:s ramprogram för forskning och innovation. Vi är också regeringens expertmyndighet inom det innovationspolitiska området. Vi är drygt 200 personer med kontor i Stockholm och Bryssel. Generaldirektör är Darja Isaksson.

Innehållsförteckning

Generaldirektören har ordet	4
Året i korthet	5

DEL 1

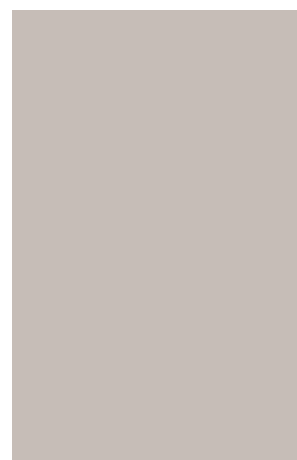
RESULTATREDOVISNING 6

Läsanvisningar för resultatredovisning.....	6
1. Resultatredovisning enligt instruktion	7
1.1 Måluppfyllelse per uppgift	7
1.2 Samverkan	27
2. Resultatredovisning enligt regleringsbrev	29
2.1 Stöd till inkubation	29
2.2 Uppföljning av forskningsbidrag	29
2.3 Upphandling	30
2.4 Samverkan med Tillväxtverket och Energimyndigheten	30
2.5 Organisationsstyrning	31
2.6 Nya uppdrag givna i regleringsbrevet för 2018	33
2.7 Regionalt tillväxtarbete	33
2.8 Pågående uppdrag givna i regleringsbrevet för 2013	33
2.9 Pågående uppdrag givna i regleringsbrevet för 2015	34
2.10 Pågående uppdrag givna i regleringsbrev för 2017	36
2.11 Pågående uppdrag givna i särskild ordning	38
3. EU-, OECD-arbete och internationellt arbete, återslagrapportering enligt instruktion och regleringsbrev	41
4. Strategisk kompetensförsörjning	49
4.1 Lärande organisation och verksamhetsmodell	49
4.2 Personal	50
4.3 Kompetensförsörjning, utvärdering	51

DEL 2

FINANSIELL REDOVISNING53

5.1 Sammanställning över väsentliga uppgifter	54
5.2 Resultaträkning	55
5.3 Balansräkning	56
5.4 Anslagsredovisning	58
5.5 Redovisning mot inkomsttitel	59
5.6 Tilläggsupplysningar och noter	60
6. Styrelsens underskrifter	68
Bilaga 1. Läsanvisningar, begrepp samt definitioner och beskrivning av data	69
Bilaga 2. Regeringsuppdrag utöver de som rapporteras i årsredovisningen	72
Bilaga 3. Förkortningar	74
Bilaga 4. Vinnovas publikationer 2018	75

Generaldirektören har ordet

Innovation är viktigare än någonsin, eftersom innovation är nödvändigt för att ställa om samhället till att bli långsiktigt hållbart. Men för att förändra hela system inom till exempel transporter, produktion eller för hur våra städer fungerar räcker det inte med att få fram nya innovationer på enskilda områden. Den omställning vi nu behöver göra ställer krav på samarbeten som inkluderar akademi, näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle. Vinnova påverkar som finansär av forskning och innovation, men också genom att föra samman aktörer och stimulera till breda samarbeten.

Offentlig verksamhet spelar en viktig roll för att skapa förutsättningar för innovationer som gör skillnad, inte minst genom att vara en stor upphandlare av varor och tjänster. Men offentlig sektor har också ett stort ansvar i att undanröja hinder. Utmaningar i innovationssystemet handlar ibland om till exempel regelverk och annat som påverkar förutsättningar för innovation. Under året har Vinnova därför hjälpt myndigheter att genom experimentella metoder utveckla regelverk som underlättar istället för att hindra innovation. Bland myndigheter som deltagit finns exempelvis Skatteverket när det gäller regler för den nya delningsekonomin och Transportstyrelsen när det handlar om tillstånd för tester med självkörande fordon. Vi ser fram emot att fortsätta bidra till offentlig sektors innovationsförmåga.

Sverige behöver arbeta tillsammans med andra länder för att nå framgång. Att stärka det svenska innovationssystemets internationella uppkoppling är därför avgörande. Vi har under året gjort omfattande insatser för att främja svenska aktörers deltagande i EU:s ramprogram för forskning och innovation. Vi har också samarbeten med länder utanför Europa, bland annat med Indien, Kina och Sydkorea. Vi behöver under kommande år göra ännu mer för att stimulera internationella samarbeten och det måste präglade hela Vinnovas verksamhet.

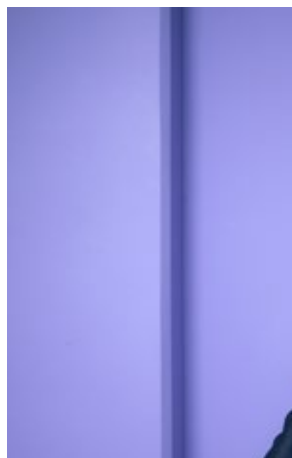
För att möta samhällsutmaningar och klara konkurrenskraften i framtiden behöver Sverige också ta vara på digitaliseringens möjligheter. I april 2018 publicerade Vinnova en

analys som visar att Sverige har stor potential inom artificiell intelligens (AI), men som samtidigt konstaterade att vi måste göra mer för att ta tillvara på potentialen.

Därför har Vinnova tagit ett inriktningsbeslut om att satsa ytterligare en halv miljard kronor under de kommande tio åren som en del i en kraftsamling på AI i Sverige. Satsningen görs tillsammans med näringsliv och andra aktörer och kompletterar andra insatser som görs från olika håll. Vi inledde denna satsning under hösten och den kommer stegvis att trappas upp under kommande år.

Vinnova är Sveriges innovationsmyndighet. Men varken vi eller någon annan enskild aktör kan styra hela innovationssystemet. Sverige som innovationsland är något som vi utvecklar och stärker tillsammans med företag, andra myndigheter, lärosäten och organisationer i civilsamhället. Jag är övertygad om att Sverige har goda förutsättningar att vara ett framstående innovationsland även i framtiden, om vi fortsätter att utveckla just den förmåga som gjort oss framgångsrika: Förmågan till samverkan.

Darja Isaksson
Generaldirektör, Vinnova

Året i korthet

MARS

Vinnovas innovationsdag

Den 22 mars samlades 400 personer från näringsliv, offentlig verksamhet, universitet och andra delar av samhället i Vinnovas lokaler för att samtala, utbyta kunskap och inspireras om hur Sveriges innovationskraft kan stärkas.

APRIL

Rapport om potentialen för AI i Sverige

Den 27 april publicerade Vinnova rapporten Artificiell intelligens i svenskt näringsliv och samhälle, som på uppdrag av regeringen analyserat Sveriges utveckling och potential inom AI.

100 000 000 kr

MAJ

Nytt program för testbäddar i offentlig verksamhet

Beslut om att i ett nytt program satsa 100 miljoner kronor per år under de kommande tio åren på testbäddar i offentlig verksamhet, där nya lösningar som möter samhällsutmaningar ska kunna utvecklas och testas.

JUNI

Satsning på digital säkerhet

En ny satsning lanserades för att få fram innovativa lösningar som ska möta de utmaningar och krav som den digitala utvecklingen ställer på digital säkerhet och tillförlitlighet.

Invigning av innovationskontor i Tel Aviv

Den 27 juni invigdes Vinnovas nya innovationskontor som ska hjälpa företag att skapa innovationssamarbeten mellan Sverige och Israel.

JULI

Vinnova i Almedalen

Lokalen var fullsatt när Vinnova den 2 juli arrangerade seminariet "Hur kan Sverige bli ledande inom artificiell intelligens?".

AUGUSTI

Darja Isaksson ny generaldirektör

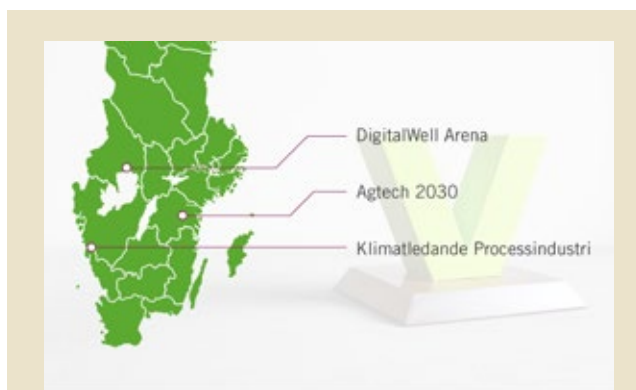
Den 20 augusti tillträdde Darja Isaksson som ny generaldirektör för Vinnova.

NOVEMBER

Nationell satsning på precisionsmedicin

Beslut om att satsa drygt 40 miljoner kronor på ett projekt för att etablera precisionsmedicin inom hälso- och sjukvården, där vård och behandling utformas utifrån patienters unika förutsättningar, genom initiativet Genomic Medicine Sweden.

NOVEMBER

Starka regionala innovationsmiljöer

Beslut om att etablera starka regionala innovationsmiljöer i Värmland, Östergötland och Västra Götaland inom programmet Vinnväxt. Initiativen får finansiering i tio år

och handlar om digitalisering av hälsotjänster, framtidens jordbruks-teknologi och omställning till klimatledande processindustri.

2018

DEL 1

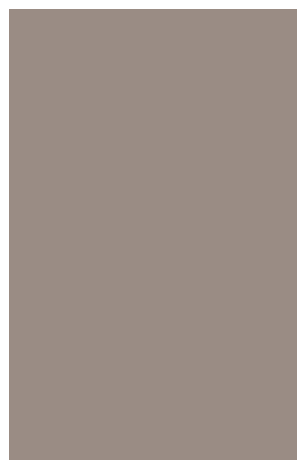
Resultatredovisning

Läsanvisning för resultatredovisning

Resultatredovisningen följer huvuduppgifterna i Vinnovas instruktion (avsnitt 1.1–1.2) och återrappporteringskraven för årsredovisningen i regleringsbrevet (avsnitt 2.1–2.11). I den första delen ingår en analys av prestationer och kostnader (avsnitt 1.1) samt redogörelse för måluppfyllelse gentemot de paragrafer i instruktionen där det har ansetts som relevant. Återrappoterering för både instruktion och regleringsbrev när det gäller internationella och EU-frågor redovisas separat i avsnitt 3, då flera återrappoteringskrav överlappar varandra.

Rapportering kring Vinnovas arbete med strategisk kompetensförsörjning återfinns i avsnitt 4. Den finansiella redovisningen (avsnitt 5.1–5.5) följs av styrelsens fastställande av årsredovisningen (avsnitt 6).

En lista med begrepp, som förekommer i årsredovisningen, med definitioner och förtydliganden samt definitioner och beskrivning av data återfinns i bilaga 1.

1. Resultatredovisning enligt instruktion

1.1 Måluppfyllelse per uppgift

1 § Vinnova har till uppgift att främja hållbar tillväxt genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem. Med innovationssystem avses nätverk av offentliga och privata aktörer där innovationer och ny kunskap tas fram, sprids och används. För att uppnå hållbar tillväxt och stärka Sveriges konkurrenskraft ska myndigheten, utifrån ett utmaningsdrivet perspektiv, verka för nyttiggörande av forskning och främjande av innovation. Förordning (2018:216).

BAKGRUND

Vinnova är Sveriges innovationsmyndighet. Vår uppgift är att främja hållbar tillväxt och samhällsnytta genom att förbättra förutsättningarna för innovation, finansiera behovsmotiverad forskning och verka för nyttiggörande av forskning. Vinnova har en investeringsroll, en expertroll och en samordningsroll.

Investeringsrollen, som är Vinnovas kärnuppgift, innebär att finansiera forsknings- och innovationsprojekt så att de på kort och lång sikt bidrar till att främja hållbar tillväxt och samhällsnytta i Sverige. Aktiviteterna består huvudsakligen av programverksamhet i form av publika utlysningar. I dessa aktiviteter är strategiunderlag, framsyn samt uppföljning och utvärdering integrerade delar.

Expertrollen innebär utveckling av strategi och analys för innovationspolicy. Syftet är att bidra med kunskap till strategiska prioriteringar för Vinnova, underlag för politiska beslut och underlag för andra aktörers strategiska prioriteringar.

Samordningsrollen för EU:s programverksamhet handlar om Vinnovas särskilda nationella myndighetsansvar att verka för värdeskapande samarbeten inom ramen för EU:s gemensamma insatser för att främja forskning och innovation. Vinnova koordinerar prioriteringsprocesser mellan myndigheter, via ansvaret för samordningsfunktionen för EU:s ramprogram för forskning och innovation.

Genomförande och prestationer

Vinnovas verksamhet syftar till att koppla, katalysera och stimulera olika aktörer att enskilt och i samverkan öka innovationskraften för hållbar tillväxt i Sverige. Till stor del görs detta genom att Vinnova, inom programverksamheten,

samfinansierar olika typer av forsknings- och innovationsprocesser tillsammans med näringsliv, andra forskningsfinansiärer, universitet och högskolor, forskningsinstitut och offentlig verksamhet. Programmen görs tillgängliga genom utlysningar som är öppna för olika aktörer i innovationssystemet, oftast i samverkan i större aktörskonstellationer. Vissa program riktar sig till särskilda aktörer i syfte att stärka deras innovationsförmåga.

År 2018 investerade Vinnova cirka 3,3 miljarder kronor i programverksamheten, vilket var en ökning med 4 procent sedan 2017 och med 12 procent jämfört med 2016. Vinnovas finansiering fördelade sig 2018 på 4 009 projekt, vilket var en ökning med drygt 4 procent sedan 2017 och knappt 16 procent sedan 2016. De totala verksamhetskostnaderna uppgick till drygt 312 miljoner kronor under 2018, vilket var en ökning med 1,3 procent sedan 2017 och jämfört med 2016 en ökning med 5,2 procent, se tabell 1 (sid 8).

Totalt inkom 4 282 nya ansökningar 2018 varav 1 689 beviljades. Jämfört med 2017 minskade antalet ansökningar med 7 procent, men ökade med 5 procent jämfört med 2016. Beviljandegraden ökade med 1 procentenhet jämfört med 2017, till 39 procent, och med 4 procentenheter jämfört med 2016, se tabell 5 (sid 8).

Vinnovas programportfölj är uppdelad i nio strategiska områden. I tabell 6 (sid 9) redovisas antalet aktiva projekt för 2016, 2017 och 2018 respektive lämnade bidrag till dessa projekt under respektive år.

TABELL 1. UTBETALADE BIDRAG 2016–2018 (TUSEN KRONOR)

År	Antal aktiva projekt under året	Lämnade bidrag (tkr)	Verksamhetens kostnader (tkr)
2016	3 469	2 905 591	297 217
2017	3 834	3 120 835	308 647
2018	4 009	3 254 081	312 716

Källa: Vinnovas datalager, Agresso.

TABELL 2. VERKSAMHETENS SAMMANLAGDA INTÄKTER OCH KOSTNADER 2018 (TUSEN KRONOR)

Verksamhetsområde	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Verksamhetens kostnader (tkr)
Strategi & analys	6 471	261	-6 732
Fol-investeringar	264 018	10 644	-274 662
EU-samarbete	30 108	1 214	-31 322
Summa	300 597	12 119	-312 716

Källa: Agresso, Vinnovas tidredovisning

TABELL 3. ANTAL PRESTATIONER OCH KOSTNADER FÖR VINNOVAS PRESTATIONSTYPER 2016–2018

Verksamhetsområde	Prestationstyp	Antal prestationer 2016	Kostnad 2016 (tkr)	Antal prestationer 2017	Kostnad 2017 (tkr)	Antal prestationer 2018	Kostnad 2018 (tkr)
Strategi & analys	Seminarier	83	2 152	72	670	52	483
	Rapporter	26	3 605	10	2 606	13	6 249
	Summa Strategi & analys	109	5 757	82	3 276	65	6 732
Fol-investeringar	Utlysningar och rapporter	5 322	253 682	6 821	272 766	7 376	274 662
	Summa Fol-investeringar	5 322	253 682	6 821	272 766	7 376	274 662
EU-samarbete	Information och Rådgivning	85	26 947	40	23 557	13	26 849
	Kommittéverksamhet	29	10 831	27	9 049	29	4 473
	Summa EU-arbete	114	37 778	67	32 605	42	31 322
Summa		5 545	297 217	6 970	308 647	7 483	312 716

Källa: Agresso, Vinnovas datalager, Vinnovas tidredovisning

TABELL 4. JÄMFÖRELSE AV KOSTNADERNA FÖR PRESTATIONER 2016–2018 (TUSEN KRONOR)

Verksamhetsområde	Kostnad 2016	Kostnad 2017	Kostnad 2018	Förändring sedan 2017 (procent)
Strategi & analys	5 757	3 276	6 732	105
Fol-investeringar	253 682	272 766	274 662	1
EU-samarbete	37 778	32 605	31 322	-4
Summa	297 217	308 647	312 716	1

Källa: Agresso, Vinnovas datalager

TABELL 5. ANTAL PROJEKTANSÖKNINGAR OCH BEVILJANDEGRAD 2016–2018

År	Antal ansökningar	Antal beviljade bidragsprojekt	Beviljandegrad (procent)
2016	4 087	1 432	35
2017	4 607	1 753	38
2018	4 282	1 689	39

Källa: Vinnovas datalager

TABELL 6. LÄMNAD E BIDRAG OCH ANTAL AKTIVA PROJEKT I VINNOVAS INSATSER 2016–2018

Strategiskt område	Lämnade bidrag 2016 (tkr)	Antal aktiva projekt 2016	Lämnade bidrag 2017 (tkr)	Antal aktiva projekt 2017	Lämnade bidrag 2018 (tkr)	Antal aktiva projekt 2018
Hälsa	155 336	221	293 505	311	255 723	315
Industriell utveckling	498 832	651	571 877	798	655 589	942
Innovationsledning	164 144	334	176 450	303	285 557	359
Innovationssystemanalys	54 081	37	54 502	48	53 988	39
Innovativa SMF	405 287	747	426 190	809	372 046	731
Internationella samarbeten	251 002	164	256 666	245	215 765	316
Offentlig sektor och Utmaningsdriven innovation	385 786	397	361 344	311	367 980	315
Samhällsutveckling	665 701	614	725 152	720	793 352	734
Universitet och högskolor	320 320	270	254 784	288	228 108	248
Ospecificerad	5 102	32	529	0	25 973	10
Avslutade program	0	2	-164	1	-	-
Summa:	2 905 591	3 469	3 120 835	3 834	3 254 081	4 009

Källa: Agresso, Vinnovas datalager

Verksamhetskostnadernas fördelning på Vinnovas tre verksamhetsområden Strategi och Analys, FoI-investeringar och EU-arbete framgår av tabell 2 (sid 8). Vinnova redovisar prestationer i form av aktiviteter som genomförts, dokumenterats och slutförts under året. Dessa aktiviteter är direkt kopplade till Vinnovas huvudprocesser och Vinnovas tre roller. De olika prestationerna har fördelats på Vinnovas tre verksamhetsområden:

- **Strategi och analys** – Analyser och utveckling av strategier som grund för Vinnovas egna prioriteringar och satsningar, respektive som grund för Vinnovas underlag och förslag till regeringen.
- **FoI-investeringar** – Investeringar i forskning, utveckling och innovation. Utveckling av programinsatser, genomförande av utlysningar, handläggning av program och projekt-rapporter samt bidragsutbetalning.
- **EU-samarbete** – Utveckling och genomförande av insatser för att främja internationella samarbeten som främjar svensk innovationskraft och attraktionskraft inom EU.

Strategi och analys är nödvändigt för att utveckla effektiva innovationssystem och öka nyttiggörandet av forskning. Vinnova bedriver strategiarbete och seminarieverksamhet som ger underlag för Vinnovas och andra aktörers strategiprocesser. Viktiga aktiviteter i det sammanhanget är analyser och dialoger kopplade till detta, vilket resulterar i rapporter och seminarier.

FoI-investeringar är Vinnovas kärnverksamhet och handlar om att finansiera behovsmotiverad forskning, utveckla effektiva innovationssystem och öka nyttiggörandet av forskning. Utlysningar är den huvudsakliga processen i detta sammanhang och hanterade rapporter kopplade till finansierade projekt är viktiga aktiviteter i kärnprocessen då rapporteringen representerar uppföljning av kvalitet och resultat i projekten.

EU-samarbetet är viktigt för Sveriges innovationskraft och Vinnovas uppgift är att samordna det nationella informations- och rådgivningsarbetet om EU:s ramprogram och att bistå Regeringskansliet i programkommittéarbetet i EU:s ramprogram för forskning och innovation inom de områden där myndigheten har fått ett utpekat ansvar genom regeringsbeslut. Därför är deltagande i EU:s kommittéverksamhet en viktig aktivitet i detta sammanhang.

Vinnova redovisar kostnader per prestationstyp, då det anses mest rättvisande. Verksamhetens sammanlagda kostnader fördelade sig på Vinnovas verksamhetsområden enligt tabell 3 (sid 8). Som nyckel för fördelningen av kostnaderna används den inrapporterade tiden i tidredovisningssystemet. Prestationerna inom respektive prestationstyp är av likartad karaktär. Tabell 3 (sid 8) visar omfattningen av Vinnovas prestationer och kostnader och tabell 4 (sid 8) visar förändringen av fördelningen av prestationernas kostnader på Vinnovas tre verksamhetsområden år 2016–2018.

Strategi och analys

Under året producerades 13 rapporter och andra publikationer. Under 2018 genomförde Vinnova 52 seminarier och konferenser

med koppling till strategi och analys, se tabell 3 (sid xx). Vinnova har också genomfört ett stort antal evenemang i samverkan med andra organisationer. Dessa rapporter och seminarier är en del i olika analys- och strategiprocesser som lagt grunden till olika FoI-investeringar och till utveckling av Vinnovas verksamhet för att utveckla EU-samarbetet. Rapporter och seminarier har även bildat underlag för Regeringskansliet i utvecklingen av den svenska forsknings- och innovationspolitiken. De sammanlagda kostnaderna för prestationer kopplade till strategi och analys uppskattas till 6,7 miljoner kronor för 2018. Det är en fördubbling sedan 2017 och en ökning med 17 procent sedan 2016, se tabell 3 och 4 (sid 8).

FoI-investeringar

Inom ramen för Vinnovas program och ansökningsomgångar granskades och hanterades 7 267 bas-, läges- och slutrapporter, vilket var en ökning med 9 procent jämfört med år 2017 och 24 procent fler än 2016, se Figur 1 (sid 11). De sammanlagda kostnaderna för genomförande av FoI-investeringar samt hantering och granskning av projektrapporter, som är en förutsättning för utbetalning av medel, uppskattas till 275 miljoner kronor för 2018, i princip jämförbart med kostnaden 2017 och en ökning med 8 procent sedan 2016, se tabell 3 och 4 (sid 8).

EU-samarbete

Under 2018 genomförde Vinnova totalt 13 informations- och rådgivningsevenemang om EU:s ramprogram för forskning och innovation, vilket var en minskning från föregående år med 68 procent. Denna minskning i antalet informationsinsatser förklaras av en utveckling av större samlade informationsinsatser, från att tidigare arbetat med många mindre sådana. Antalet kommittéverksamheter uppgick till 29 stycken, vilket var något fler än 2017, men lika många som 2016. De sammanlagda kostnaderna för dessa prestationer uppskattas till 31 miljoner kronor för 2018, en minskning med 4 procent jämfört med 2017 och en minskning med 17 procent jämfört med 2016, se tabell 3 och 4 (sid 8).

RESULTAT

Vinnovas FoI-investeringar omfattar många olika insatser och riktar sig till ett brett spektrum av målgrupper. Under 2018 har Vinnova fullföljt den verksamhetsutvecklingsstrategi som formulerades år 2010, vilken har som huvudprincip att olika insatser bör bestå av flera steg. Första steget i insatserna består av idéformulering med fokus på idéernas potential. I detta steg krävs betydligt mindre underlag och arbete för att formulera ansökningar än i följande steg, samtidigt som beviljade medel är avsevärt lägre i det första steget än i de senare. Det finns tre syften med denna strategi:

- Att stimulera en bred förnyelseprocess och ett stort inflöde av nya idéer respektive ett brett engagemang från många och nya aktörer.
- Att minska den samlade resursåtgången i innovationssystemet som det innebär att formulera komplicerade ansökningar med låg beviljandegrad.

- Att höja kvaliteten och säkra kraftsamling i de projekt i vilka det görs större investeringar från Vinnova.

Denna strategi har visat sig framgångsrik i alla dessa avseenden och har resulterat i en kraftig ökning sedan 2010 av det totala antalet ansökningar och av antalet nya aktörer som engagerat sig i projekt som medfinansierats av Vinnova. Företag har varit den stora majoriteten av nya aktörer, i huvudsak småföretag. Dessutom har ideella föreningar och offentliga verksamheter utgjort en stor del av det ökade antalet nya aktörer, se figur 1 och 2 (sid 8).

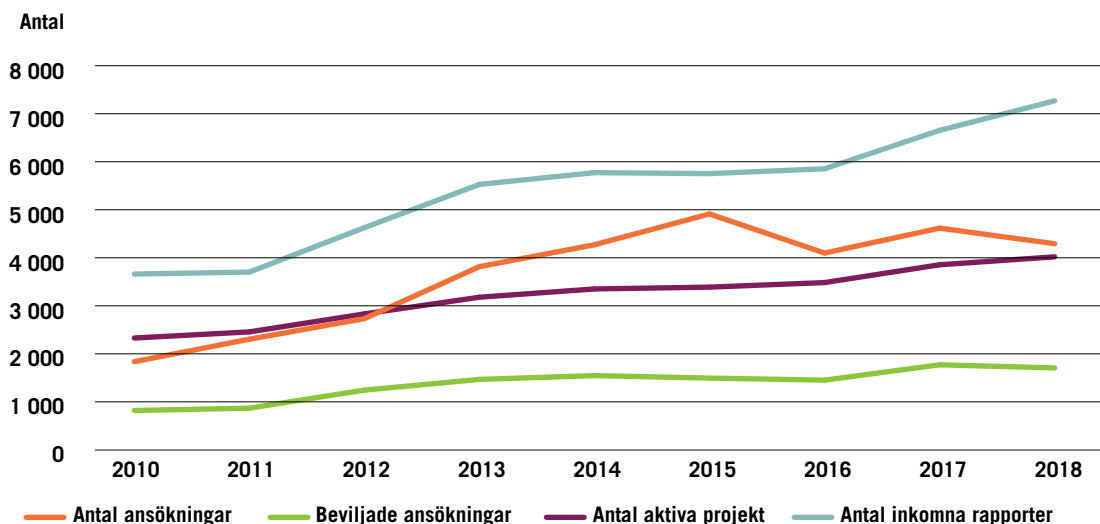
Beviljandegraden har, sett över hela tidsperioden 2010–2018, sjunkit något, i takt med en ökad finansieringsvolym. Vinnova har på olika sätt arbetat med verksamhetsutveckling för att inte beviljandegraden ska minska alltför kraftigt i takt med väsentligt fler ansökningar och ett betydligt större antal nya sökande aktörer. En viktig del i har varit att organisera utlysningar i flera steg, i syfte att minska resursåtgången hos sökande aktörer. Därigenom har beviljandegraden ökat under de senaste åren, se figur 3 (sid 8). Av det totala antalet ansökningar utgör ansökningar för kortare projekttider huvuddelen. Sådana ansökningar representerar i huvudsak projekt av idégenereringskaraktär och kräver därmed betydligt mindre underlag i ansökningsarbetet.

Under 2018 har verksamhetsutvecklingen fortsatt i syfte att ytterligare förenkla för Vinnovas kunder och att vidareutveckla interna arbetssätt och rutiner. Målet med detta utvecklingsarbete är ökad kvalitet och effektivitet i verksamheten, med huvudfokus på transparens, förutsägbarhet och effektivitet hos våra målgrupper. I det sammanhanget är den kontinuerliga vidareutvecklingen av Vinnovas IT-system en viktig del.

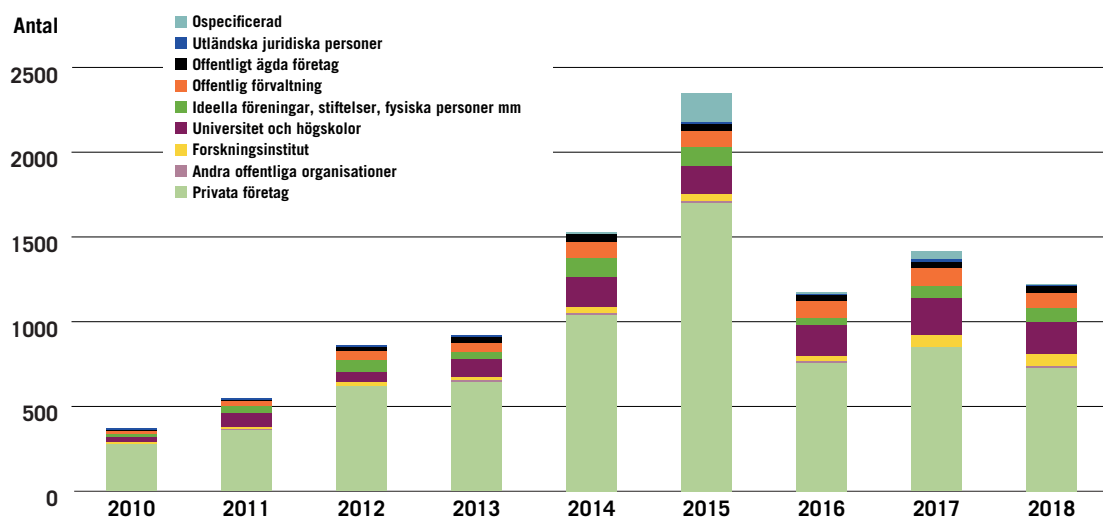
Ett viktigt mål i Vinnovas strategi är att katalysera kraftsamling i de FoU- och innovationsprocesser Vinnova medfinansierar. Strategin förväntas resultera i:

- Uppväxling av Vinnovas FoI-investeringar i form av minst dubbel så stor aktörsfinansiering som Vinnovas projektfinansiering.
- Samverkan i Vinnovas FoI-investeringar genom katalysering av breda och nya samverkansmönster mellan många olika parter.

Denna strategi har visat sig framgångsrik och resulterat i en genomsnittlig uppväxlingsfaktor i Vinnovas FoI-investeringar på 2,2 under perioden 2010–2018, men låg under 2016 och 2017 på 2,1 och sjönk till 2,0 under 2018. Huvudförklaringen till den något lägre uppväxlingsfaktorn under senare år är den ökande andelen idégenereringsprojekt, av olika slag, där kraven på medfinansiering är väsentligt lägre än i större FoU-projekt. Det genomsnittliga antal parter per projekt har under perioden 2010–2018 ökat kraftigt från 2,1 år 2010 till 3,3 år 2018. Antalet parter per projekt låg emellertid som högst 2015, då det var i genomsnitt 4,4 parter per projekt. Minskningen under senare år förklaras också i huvudsak av den ökande andelen idégenereringsprojekt där antalet parter per

Figur 1. Antal inkomna ansökningar, beviljade ansökningar, totalt antal aktiva projekt samt inkomna rapporter 2010–2018. Källa: Vinnovas datalager

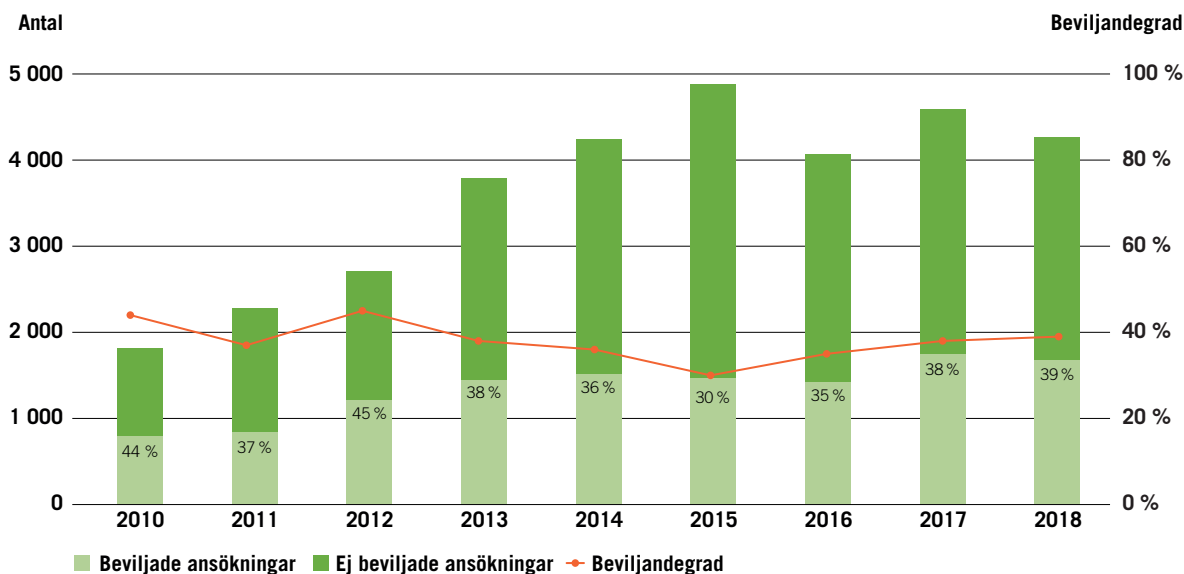
Figur 2. Antal nya aktörer med finansierade projekt per beslutsår 2010–2018. Källa: Vinnovas datalager

projekt är väsentligt färre, ofta en enda part, än i större FoU-projekt, se figur 4 och 5 (sid 13).

Olika satsningar skiljer sig väsentligt åt i båda dessa avseenden. Särskilt viktigt att notera i det sammanhanget är, som nämnts ovan, att huvuddelen av de kortare projekten, som i allmänhet syftar till idégenerering, sällan kräver fler än en part, samtidigt som de kräver en relativt låg grad av aktörsfinansiering. I de längre projekt som syftar till kraftsamling, efter en idégenereringsfas, är istället antalet parter och aktörsfinansieringsandelen väsentligt högre än genomsnittet. Även bredden på aktörsengagemanget skiljer sig kraftigt åt mellan olika program beroende på skillnader i de insatsformer som används och i de aktörskonstellationer som adresseras. De olika insatsformerna och utformningen av de olika utlysningarna syftar

till att generera bästa möjliga kvalitet i projektförslagen och i de projekt som väljs ut, i förhållande till respektive insats syfte och effektlogik.

Strategiska innovationsprogram (SIP) är Vinnovas största och bredaste satsning, vars syfte är att katalysera kraftsamling kring svenska styrkeområden och viktiga samhällsutmaningar. Dessa är därför centrala i utvecklingen av regeringens fem strategiska samverkansprogram, som etablerades under 2016 för att mobilisera det svenska innovationssystemet inom fem viktiga områden för Sverige. Målet är att möta samhällsutmaningar och att generera konkurrenskraft i näringslivet. Denna mobilisering ställer betydande krav på koordinering och leds därför i politikområdesövergripande processer. Under 2018 har de fem strategiska innovationsprogram som startades 2014

Figur 3. Antal ansökningar, varav finansierade projekt och beviljade ansökningar samt beviljandegrad 2010–2018. Beviljandegraden anges i procent i staplarna. Källa: Vinnovas datalager

utvärderats. Utvärderingen visar på en positiv utveckling av dessa program ifråga om att mobilisera för nationell kraftsamling och fungera som noder för förnyelse och samlar relevanta aktörer inom respektive innovationsområde. Programmen bör emellertid stärka sitt arbete med internationalisering och stärka kommunikationsinsatserna samt vidareutveckla arbetet med jämställdhet och mångfald. Under 2019 utvärderas resultaten efter sex år i de fem äldsta strategiska innovationsprogrammen. Samtidigt kommer särskilda insatser att göras för att stärka de strategiska innovationsprogrammets förmåga att mobilisera för att lösa samhällsutmaningar för att nå målen i Agenda 2030.

Utmaningsdriven innovation är ett centralt fokus för Vinnova och en viktig del i att katalysera utveckling av kraftsamling kring viktiga samhällsutmaningar. Denna satsning har genererat djupgående lärande i offentlig sektor och i näringslivet om hur gemensamma innovationsprocesser kopplade till identifierade utmaningar kan ledas. Insatser för att stärka innovationsförmågan i offentlig verksamhet har på viktiga sätt kompletterat Utmaningsdriven innovation genom olika insatser direkt riktade mot innovationsledning och innovationsorganisering i offentliga verksamheter. Det har bidragit till ökad innovationsförmåga i offentlig verksamhet och förbättrade insikter om vad som krävs för utveckling av den egna innovationsförmågan. I utvecklingen av EU:s nästa ramprogram för FoU, Horisont Europa, har EU tagit väsentligt intryck av Utmaningsdriven innovation.

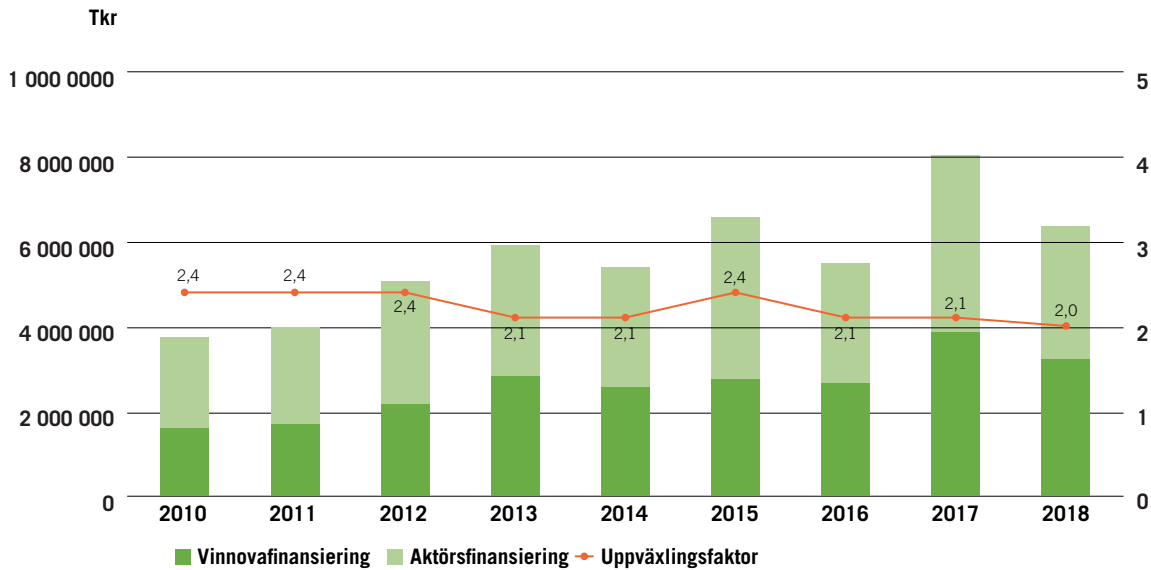
Under 2018 har Vinnova utvecklat policylab, som handlar om att stödja utvecklingskraften i andra myndigheter för en policyutveckling som kan öka innovationskraften och förutsättningar för systeminnovation. Tillsammans med andra myndigheter har flera framgångsrika projekt genomförts, som

givit tydliga resultat i dessa myndigheters policyutveckling. Samtidigt har det resulterat i ökad tillit mellan myndigheter som ger en mycket god grund för att öka policylab-insatserna under 2019.

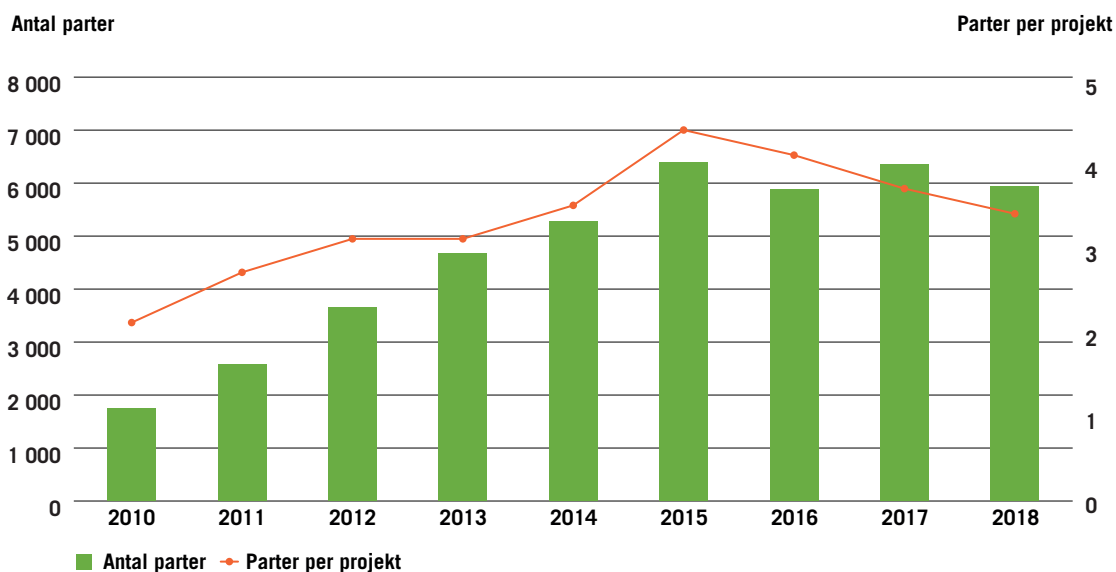
Utvecklingsarbetet i relation till universitet och högskolor, baserat på ett regeringsuppdrag, har efter sex år, i nära samspel med Sveriges lärosäten, genererat viktigt ömsesidigt lärande och bidragit till utvecklade arbetssätt i universitet och högskolor för samverkan med andra aktörer.

Innovativa små och medelstora företag (SMF) är ett viktigt strategiskt fokus för Vinnova och ett område där Vinnovas insatser spelar en viktig roll för att stimulera den experimentella ekonomin i Sverige. Insatserna har över tid bidragit till ekonomiska effekter som klart överstiger kostnaderna för insatserna. De positiva systemeffekterna är emellertid väsentligt större, men också mer svåranalyserade. Sådana analyser har under flera år varit ett viktigt fokus liksom under 2018 och kommer att vara det även under kommande år. Ett vidareutvecklat samspel med övriga offentliga insatser för innovativa SMF är fortsatt ett viktigt strategiskt mål.

EU-arbetet har inriktats mot att samordna det svenska strategiska arbetet gentemot EU:s nästa ramprogram för FoU, som är världens största FoU-program. I det sammanhanget har Vinnova gjort mycket stora insatser och på väsentligt sätt påverkat utformningen av nästa ramprogram, i riktning mot utmaningsdriven innovation. Vinnova har också genomfört omfattande informationsinsatser för att främja svenska aktörers förutsättningar att delta i Horisont 2020. I det sammanhanget har Vinnova ytterligare vidareutvecklat det visualiseringsverktyg som tidigare utvecklats och som möjliggör för alla att se hur det svenska deltagandet utvecklar sig, från enskilda projekt till hur det samlade deltagandet ser ut.

Figur 4. Uppväxling – Total projektfinansiering, aktörsfinansiering och Vinnovafinansiering i Vinnovas Fol-investeringar 2010–2018. Källa: Vinnovas datalager

Figur 5. Totalt antal parter och genomsnittligt antal parter per projekt 2010–2018. Källa: Vinnovas datalager

Verksamhetsutvecklingen har under 2018 haft fortsatt fokus på ökad kvalitet och effektivitet i Vinnovas kärnprocess respektive på förenklade arbetssätt och rutiner för Vinnovas kunder. Ett viktigt mål har varit att effektivisera deras ansökningsprocesser. I det sammanhanget har den kundfokuserade webbplats som togs i drift 2017 ytterligare vidareutvecklats. Datalagret och Vinnovas gemensamma analysverktyg, som utvecklats under flera år, har vidareutvecklats ytterligare och ger nu ögonblicklig överblick och möjliggör effektiv

uppföljning, samtidigt som den ger väsentligt förbättrade förutsättningar för portföljanalys och systemanalys. Detta utvecklingsarbete fortsätter under 2019 och kommer då att inkludera andra myndigheter, i syfte att stärka myndighets-samverkan i analys och uppföljning.

Sammantaget visar utvecklingen under 2010–2018 på en ökad effektivisering i kärnverksamheten. Verksamhetens kostnader var i stort sett lika höga 2018 som 2010 i löpande priser. Samtidigt var Fol-investeringarna mer än 60 procent större,

antalet inkomna ansökningar 136 procent fler, antalet finansierade projekt 111 procent fler och antalet hanterade projektrapporter 99 procent fler år 2018 jämfört med 2010, se figur 1 (sid 11) och figur 6. Effektiviseringen är resultatet av en målmedveten verksamhetsutveckling i syfte att effektivisera kärnprocessen och dess olika delar.

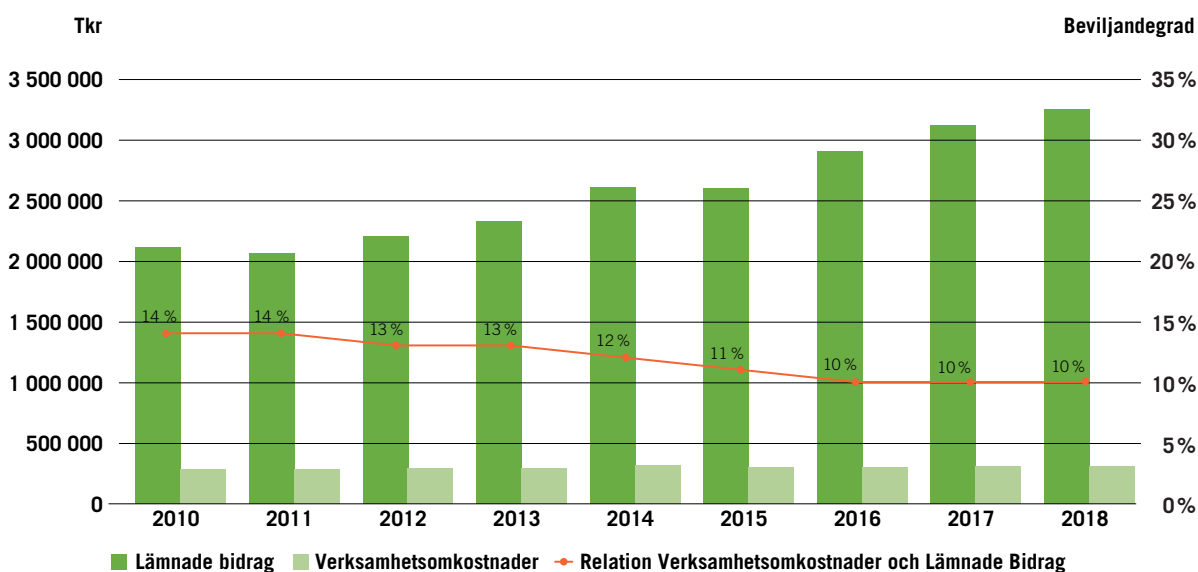
BEDÖMNING AV MÅLUPPFYLLELSE

Vinnovas samlade bedömning är att måluppfyllelsen i förhållande till Vinnovas instruktion har varit mycket god. Kraftsamlingar kring samhällsutmaningar och svenska styrkeområden har påtagligt ökat under det gångna året och Vinnovas insatser har väsentligt bidragit till detta. Den övergripande strategin för att katalysera systeminnovation genom olika samspelande insatser togs av Vinnova år 2010. Med denna som grund har olika satsningar utvecklats med detta syfte och synergier mellan dem har successivt utvecklats och stärkts.

Denna utveckling har bidragit till att systeminnovation nu är ett viktigt perspektiv i innovationspolitiken och till att detta används för att adressera samhällsutmaningar och att göra prioriteringar i forsknings- och innovationspolitiken. De olika insatserna har resulterat i att systemförståelsen och samverkan kring att adressera viktiga systemutmaningar hos olika aktörer har stärkts. Dessutom har utvecklingen tydliggjort behov av kompletterande insatser hos andra FoU-finansiärer, kommuner och landsting samt hos reglerande myndigheter

respektive hos lagstiftare för att viktiga samhällsutmaningar ska kunna mötas effektivt. Utvecklingen av regeringens fem strategiska samverkansprogram kring viktiga samhällsutmaningar för Sverige har varit ett viktigt uttryck för en ambition att organisera visions- och strategiarbetet för att möjliggöra systeminnovation inom dessa områden.

Utveckling av strategisk förmåga för ökad innovationskraft och samverkan för innovation i offentliga verksamheter respektive i universitet och högskolor har under året bidragit till effektivare innovationssystem. Eftersom dessa samhällssektorer är utomordentligt centrala för samhällets utveckling är deras strategiska förmåga och samverkan med andra aktörer av stor betydelse för innovationssystemets samlade innovationskraft. Även i detta sammanhang baseras de insatser Vinnova driver och som under det senaste året fått betydande genomslag på den strategi för ökad innovationsförmåga hos viktiga aktörer i innovationssystemet som etablerades år 2010. Utvecklingen av innovationsstrategier i kommuner och landsting har varit påtagligt positiv det senaste året. Innovationsplattformar, projekt inom Utmaningsdriven innovation och Testbäddar i offentliga verksamheter har varit betydelsefulla i det sammanhanget. Viktigt har också varit det samlade strategiska greppet om utvecklingen av innovationsförmågan inom offentliga verksamheter som Vinnova utvecklat och som värderar och styr samspelet mellan alla Vinnovas insatser kopplat till offentliga verksamheter.

Figur 6. Relation verksamhetens kostnader och lämnade bidrag, totalt och relativt 2010–2018.

Källa: Vinnovas datalager

Ett samhälle som präglas av experimenterande för innovativ problemlösning och för att lösa viktiga utmaningar i samhälle och näringsliv är avgörande för innovationskraft, vilket i sin tur är grunden för näringslivets konkurrenskraft och samhällets förmåga att möta samhällsutmaningar. En välutvecklad experimentell ekonomi är därför en nödvändig förutsättning för hållbar tillväxt.

Vinnovas olika insatser har under året väsentligt bidragit till utvecklingen av den experimentella ekonomin i Sverige och samtliga insatser som diskuterats ovan är viktiga i det sammanhanget. Vinnova har dessutom insatser som direkt inriktas mot att stimulera idégenerering och vidareutveckling av innovationsidéer, som senare kan ta ytterligare utvecklingssteg, via följdinvesteringar, och senare skalas upp i innovationsprocesser hos olika aktörer och aktörskonstellationer. Viktiga insatser för att stimulera idégenerering är insatser för innovation i små och medelstora företag, i form av inkubatorer och innovationsprojekt i företag respektive innovationsidéer i offentlig verksamhet, via satsningarna Utmaningsdriven innovation och Social innovation.

2 § 1 Vinnova ska bidra till att stärka och utveckla universitet och högskolor, industriforskningsinstitut, företag och andra samhällsaktörer samt utveckla samarbetet mellan dessa i viktiga sektorer inom de svenska innovationssystemen.

BAKGRUND

Sveriges innovationspotential tas bättre tillvara om fler samhällsaktörer förmås delta i innovationsprocesser. Vissa aktörer som mindre företag och offentlig sektor, kommuner, landsting och statliga myndigheter, har dock mindre erfarenhet av att delta i bredare samverkanskonstellationer. Industriforskningsinstitutens förmåga att stärka kopplingarna och samverkan i det svenska innovationssystemet behöver ständigt vidareutvecklas. Vinnova arbetar dessutom med att utveckla svenska universitet och högskolors strategiska förmåga att samverka med det omgivande samhället. Insatserna fokuserade mot en viss aktörstyp, kallas nedan för riktade insatser.

Framgångsrika innovationer är i många fall resultatet av samarbete mellan flera aktörer och kompetenser. Kopplingarna och samverkansmönstren mellan olika processer och aktörer i de svenska innovationssystemen är således en central dimension för utvecklingen av Sveriges innovations- och konkurrenskraft. I Sverige finns dessutom en lång tradition av samverkan mellan forskning inom akademien och forskning och utveckling i större företag. Vinnovas insatser syftar till att ytterligare främja samverkan och kopplingarna mellan viktiga aktörer i olika innovationssystem och sektorer.

GENOMFÖRANDE

Riktade insatser

Stärkt innovationsförmåga i offentlig sektor

Vinnova genomför insatser riktade till offentlig sektor då den har en viktig roll att bidra till ett konkurrenskraftigt och innovativt samhällsklimat där nytänkande och innovation stimuleras, premieras och implementeras. Insatserna handlar dels om att offentliga tjänster i sig ska vara innovativa, dels om att offentlig verksamhet aktivt ska stimulera till näringslivets och andra aktörers utveckling av innovativa systemlösningar för att möta samhällsutmaningar. En viktig förutsättning för att åstadkomma denna förändring är att offentliga aktörer utvecklar ett närmare samarbete med privata och idéburna organisationer, liksom med forskare och akademiska miljöer.

Om inte frågor kring förutsättningar för implementering av innovativa lösningar inom välfärden adresseras kommer i många fall inte projektresultaten bli verklighet.

Vinnova arbetar för att på olika sätt stärka offentlig verksamhets förmåga att driva sin egen förnyelse, att stärka efterfrågan av innovationer och vara en aktiv medskapare av nya systemlösningar. Detta arbete sker via Vinnovas operativa programverksamhet men på grund av samhällsutmaningarnas omfattning och komplexitet genomförs även andra aktiviteter som syftar till att stärka såväl kapacitet som kunskap. Det är detta sammantagna arbete som gör att vi kan bidra till systeminnovation.

Under hösten 2018 finansierades 24 förberedelseprojekt och åtta genomförandeprojekt i den första utlysningen inom "Testbäddar för samhällets utmaningar". Utlysningen syftar till att stimulera förmågan och viljan att testa billigt, snabbt och i liten skala i offentlig sektor. Insatsen riktar sig till offentliga aktörer som vill skapa miljöer eller öppna upp sin verksamhet för experimentellt innovationsarbete i form av tester i verkliga förhållanden för näringsliv, akademi och idéburen sektor.

Policylabbar har varit en fortsatt prioritering som syftar till att applicera användardriven innovationsmetodik på politiska processer för att åstadkomma bättre effektivitet, relevans och kvalitet. Uppdraget initierades 2017 då Vinnova fick ett regeringsuppdrag att stärka myndigheters samverkan kring regelgivning. Under 2018 har arbetet fortsatt genom att flera processer genomförts. Ett gott exempel är det projekt som genomförts med Skatteverket angående korttidsuthyrning av privata bostäder. Dessutom har ett samarbete med Tillitsdelegationen formaliserats för den fortsatta utvecklingen av insatsen. Vinnovas fokus under 2018 har främst varit att stärka myndigheters förmåga till samverkan för att möta de frågeställningar och behov som kan uppkomma under innovationsprocessen för innovativa företag inom reglerade branscher.

Ett annat sätt att stimulera medarbetares innovationsförmåga inom offentlig sektor är genom så kallade idéslussar i kommuner. Sedan 2016 finansierar Vinnova 12 projekt där ett

drygt 50-tal kommuner är involverade, för att skapa sådana idéslussar. Under 2018 har de flesta öppnat sina idéslussar och hundratals idéer processas nu och några lösningar implementeras. Under året har också ett arbete inletts med att fånga behov i idéslussarna kring processtöd för innovationsledning, såväl inom slussarna som inom kommunerna brett.

Vinnova har utöver detta många bilaterala dialoger med nationella myndigheter, regionala huvudmän och kommuner. Vinnova har exempelvis överenskommelser om stärkt innovationsförmåga i offentlig verksamhet med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och om innovationsupphandling med Upphandlingsmyndigheten.

Innovation i små och medelstora företag

Experimenterande och risktagande i småföretag är avgörande för en uthållig och hållbar tillväxt. Innovation, entreprenörskap och företagande i innovativa små och medelstora företag är väsentliga komponenter för att introducera ny kunskap och ny teknik, skapa och bana väg för nya arbetstillfällen, bidra till omvandlingen av befintliga marknader, samt utveckla helt nya marknader. Vinnovas finansiering syftar till att korrigera marknadsmisslyckanden, stärka innovationssystemets funktion och utveckla innovationssystem för att möta grundläggande samhällsutmaningar.

Vinnova har under 2018 erbjudit följande stödinsatser riktade till små och medelstora företag:

- Innovationscheckar (100 000 kronor per check) erbjuds etablerade företag i behov av kompetenser och kunskap inom forskning och innovation som tillför affärsvärde. Insatsen innovationscheckar har genomgått ett utvecklingsarbete och förmedlas numera via Almi och används för att köpa externa resurser för att utvärdera och utveckla innovationsidén eller upprätta strategier för immateriella tillgångar. Under 2018 delades cirka 370 checkar ut.
- VINN-Verifiering riktas till forskare eller studenter med en idé som kan bli ett nytt företag eller berika ett etablerat företag. Under 2018 pågick nio projekt med en sammanlagd finansiering på tretton miljoner kronor. Inga nya projekt startades under året.
- Satsningen Validering för tillämpning stödjer verifiering av idéer från lärosätena som har svårt att finansieras innan en bolagisering skett. Under 2018 pågick 12 projekt med sammanlagt cirka 85 miljoner kronor i beviljade bidrag. En utökning på ytterligare 3,5 miljoner kronor beslutades under året för att stödja 14 verifieringsprojekt hos innovationskontoren.
- Verifieringsmedel erbjuds också till företag som de Vinnova-finansierade inkubatorerna ger affärsutvecklingsstöd till. Syftet är att stödja företagsspecifika verifieringsaktiviteter som krävs för att affärsutvecklingen ska bli effektiv. Under 2018 pågick 24 projekt med sammanlagt 88 miljoner kronor

i beviljade bidrag, varav 16,5 miljoner motsvarar en utökning som beslutades under året.

- I programmet Innovatörer riktar vi oss till organisationer som vill utveckla stöd till enskilda innovatörer att testa och validera tidiga idéer. Under 2018 pågick nio beviljade projekt med sammanlagt beslutat bidrag på cirka 21 miljoner kronor.
- Programmet Innovativa startups vänder sig till unga, nyskapande företag med internationellt konkurrenskraftiga produkt- eller affärsidéer. Nystartade företag får möjlighet till finansiering av utvecklingsprojekt med hög potential, men med så pass hög risk att annan finansiering är svår att få. Finansieringen ger företagen möjlighet att validera sin produkt- och affärsidé samt lösa de problem som uppstår på vägen mot marknad. Under "steg ett" kan företag söka upp till 300 000 kronor utan krav på medfinansiering. I "steg två" kan de företag som finansierats i "steg ett" söka ytterligare 900 000 kronor med egen finansiering på minst 10 procent av projektets totala budget. Under 2018 beviljades cirka 100 projekt sammanlagt 27 miljoner kronor i beslutat bidrag inom Innovativa startups "steg ett". Samtidigt har 50 projekt beviljats under 2018 med sammanlagt 43 miljoner kronor i beslutat bidrag inom fas två av programmet.
- För att verifiera skalbara affärsmodeller och skapa nätverk med potentiella kunder, specialister och investerare kan nystartade företag även få stöd från någon av de inkubatorer vi finansierar genom Inkubatorprogrammet. Mer information om Vinnovas arbete med inkubationsstöd finns under RB 1.2.1 (sid 29).
- Programmet Innovationsprojekt i företag riktar sig till små och medelstora företag som bedriver en etablerad verksamhet och ser en affärsmöjlighet i att utveckla en ny utmanande innovation oavsett när företagen startade sin verksamhet. Finansieringen uppgår till maximalt två miljoner kronor och täcker upp till 50 procent av projektets totala budget. 2018 beviljades 41 projekt 47 miljoner kronor i bidrag.
- För innovativa företag som vill växa och nå internationella marknader samt har kapacitet att koordinera ett projekt på internationell nivå erbjuds finansiering för deltagande i Eurostarsprojekt. Under 2018 beviljades 34 nya Eurostarsprojekt sammanlagt cirka 105 miljoner kronor i bidrag.
- "SME Instrument Runner up" erbjuds de svenska företag som sökt finansiering i småföretagsprogrammet inom Horisont 2020, och nått tröskelvärde, men inte fått finansiering på grund av EU:s budgetrestriktioner. Stödet ger en möjlighet att genomföra sitt projekt med nationellt stöd. Under 2018 beviljades 31 företag stöd med sammanlagt 15,5 miljoner kronor. Finansieringen motsvarar möjlig EU-finansiering (50 000 euro per projekt).

Universitetens och högskolornas arbete med strategisk samverkan

Arbetet med att stärka och utveckla universitet och högskolors samverkansarbete bygger vidare på de regeringsuppdrag som Vinnova genomförde under 2013–2016. Inom ramen för detta arbete finansierar Vinnova sammanlagt 17 projekt och satsningen kommer att uppgå till drygt 100 miljoner kronor i beviljade medel. Projekten behandlar angelägna behov som exempelvis kvalitet och uppföljningssystem för samverkan, meritvärde av samverkansskicklighet, hantering av kunskapsstillgångar och immateriella rättigheter, internationalisering av samverkan samt strategiska partnerskap för effektiv och transparent samverkan. Under året fick Vinnova också uppdrag att genomföra insatser för att stärka kompetensförsörjningen inom viktiga områden. Insatserna syftar till att främja det livslånga lärandet genom ett mindre antal pilotprojekt gällande flexibla korta högskolekurser på avancerad nivå för redan yrkesverksamma specialister. Vinnova inledde arbetet med uppdraget genom att arrangera två dialogmöten med deltagare från såväl akademi, näringsliv och offentlig verksamhet som arbetsgivare och fackliga företrädare. Baserat på resultat från dialogerna genomfördes sedan en utlysning i två steg och Vinnova beviljade nio pilotprojekt. Bland pilotprojekten finns specialistutbildningar inom till exempel bank och försäkring, artificiell intelligens och additiv tillverkning.

Forskningsinstitut

Forskningsinstitutet har fortsatt att öka mängden beviljade medel i Vinnovas olika program under 2018. De strategiska dialogerna mellan Vinnova och RISE, Research Institutes of Sweden, om forskningsinstitutets roll i det svenska innovationssystemet har fortsatt, bland annat inom ramen för Vinnovas uppdrag med Testbädd Sverige. RISE har också fortsatt stor betydelse som utförare av projekt inom ramen för de strategiska innovationsprogrammen. Inom ramen för regeringsuppdraget att stödja utveckling av sociala företag har Vinnova under året fattat beslut att finansiera ett kompetenscenter på RISE för effektmätning, RISE Social and Health Impact Center. Centrat ska utveckla en standard för mätning av sociala effekter samt utfallsfokuserade modeller avseende kontraktering och upphandling och därmed stärka den offentliga sektorns förmåga att nyttja sociala lösningar och samverka med sociala företag.

Att utveckla samarbetet mellan viktiga aktörer i innovationssystemet är Vinnovas kärnuppgift och ett uttalat krav i flertalet av våra insatser. Projekten i många av Vinnovas insatser har även bäring på utveckling och förnyelse av olika sektorer i Sverige. Under året har Vinnova haft fortsatt stort fokus på att implementera de delar av forsknings- och innovationspropositionen där myndigheten gavs särskilt ansvar. Titeln på propositionen var "Kunskap i samverkan" och även under 2018 har fokus varit arbetet med regeringens samverkansprogram.

Program för samverkan

Vinnovas största insats för att stödja samverkan är de strategiska innovationsprogrammen som startade 2013. Satsningen genomförs i samverkan mellan Vinnova, Energimyndigheten och Formas. Under 2018 har de sjutton pågående strategiska innovationsprogrammen genomfört utlysningar, områdesspecifika konferenser och workshops. Under året har fem av de strategiska innovationsprogrammen utvärderats med avseende på etableringen av programmen. De strategiska innovationsprogrammen har även startat insatser och projekt som möter de prioriteringar som tagits fram via regeringens fem strategiska samverkansprogram. Under 2018 har en extern leverantör upphandlats för att genomföra sex-årsutvärderingen av de strategiska innovationsprogrammen. För mer information se RB 4.1 (sid 33).

Inom programmet Fordonsstrategisk forskning och innovation (FFI) har den strategiska satsningen på demonstrationsprojekt vidareutvecklats och inom området har ett stort projekt beviljats under året. Programmet har under året fokuserat på att demonstrera elektrifierade och självkörande fordon i verklig trafikmiljö. Det finns ett stort intresse att utveckla dessa områden, vilket har bidragit till att det under året har beviljats många fler projekt inom dessa områden. Detta har också lett till att ett flertal nya aktörer och mindre företag deltar aktivt i viktiga projekt.

Sedan 2002 arbetar Vinnova med att stimulera samverkan inom regionala styrkeområden via programmet Vinnväxt. Myndigheten har under året fortsatt finansieringen av de tretton befintliga Vinnväxtinitiativen och tog i november ett beslut om att finansiera ytterligare tre initiativ med potential att med Agenda 2030 som drivkraft utvecklas till attraktiva innovationsmiljöer och bidra till hållbar tillväxt i regioner. Initiativen får finansiering i tio år och handlar om digitalisering av hälso- och sjukvård, framtidens jordbruksteknologi och omställning till klimatledande processindustri.

TABELL 7. EXEMPEL PÅ RIKTADE INSATSER MOT SAMHÄLLSAKTÖRER 2018

Program	Nettobeviljat bidrag 2018 (tkr)	Antal aktiva projekt 2018
Inkubatorprogrammet	96 816	87
Innovationsprojekt i offentlig verksamhet	16 154	39
Innovationsprojekt i företag – programnivå	68 221	127
Universitet och högskolor strategisk samverkan	96 847	52
Summa	278 038	305

Källa: Vinnovas datalager.

Utmaningsdrivna program

I Utmaningsdriven innovation (UDI) finansieras samverkansprojekt med aktörer från samtliga sektorer som arbetar med att lösa samhällsutmaningar på systemnivå för att bidra till hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Det är projekten som definierar utmaningen, beskriver den innovativa lösning de vill utveckla samt vilka aktörer som tillsammans måste vara med för att lyckas införa och sprida den. För att lösa utmaningar på systemnivå behöver man arbeta långsiktigt. Därför finansieras samverkansprojekten i tre steg i upp till fem år och maximalt 30 miljoner kronor.

Likt tidigare rapporterar flera projekt att den breda samverkan med fokus på samhälls- och affärsnytta är unik och leder till konkreta resultat. Ett exempel är projektet "Decode" med 21 parter som under ledning av KTH arbetat med målet att skapa en plattform för hållbar stadsutveckling genom en inkluderande och effektiv stadsbyggnadsprocess. Under 2018 avslutade projektet sitt sista steg inom programmet. Projektet har arbetat med samtliga planskeden, från översiktlig planering till genomförande och uppföljning. Projektet har fokuserat på social hållbarhet och medborgarinvolvering och medskapande mellan medborgare, akademi, näringsliv, offentlig förvaltning, kommuner och regelgivare. Ett tydligt resultat av samverkan är det certifieringssystem som lanserats av Sweden Green Building Council (SGBC) – Citylab action. Forskningen har via Decode fått tillgång till den kommunala planpraktiken.

Ett annat exempel är projektet "VRI Proaktiv – nya arbetsätt och IT-stöd för att bekämpa vårdrelaterade infektioner" som nu går vidare i programmets sista steg. Projektet är en nationell satsning för att ta fram mer innovativa sätt att minska förekomsten av vårdrelaterade infektioner. Projektet VRI Proaktiv utvecklar bland annat ett IT-stöd som ska hjälpa vårdpersonalen att identifiera riskpatienter. Genom AI-analys av patientjournaler lär sig datasystemet om vårdrelaterade infektioner och utgör ett stöd för vårdpersonalen. Projektet leds av Stockholms läns landsting och kommer genomföras som en innovationspartnerskapsupphandling med stöd från Upphandlingsmyndigheten.

Vinnova har under 2018 fortsatt diskussionerna med EU-kommissionen, forskare och företag gällande hur erfarenheterna från programmet Utmaningsdriven innovation kan tas tillvara i utvecklingen av EU:s nya ramprogram för forskning och innovation, Horisont Europa. Dessutom har samtal och workshops genomförts med Sida för att inspirera dem i att öka fokus på systemperspektiv och samverkan i utformningen av sina satsningar.

Ytterligare ett sätt att uppnå hållbarhetsmålen är Vinnovas arbete med social innovation. Vinnova definierar social innovation som nya smarta lösningar och samarbeten för positiva samhällseffekter. Det kan vara nya varor, tjänster, metoder eller affärsmodeller som bidrar till ett socialt hållbart samhälle. Under våren 2018 genomfördes utlysningen Utveckla och testa som visade på fortsatt stort behov av stöd för social innovation. Vinnova genomförde också en utlysning med syftet att

erbjuda fortsatt finansiering för tidigare finansierade projekt. Utlysningarna resulterade i totalt 37 nya innovationsprojekt.

Vinnova genomförde också utlysningen Ett starkt innovationsstöd till social innovation som ett direkt bidrag till genomförandet av regeringens strategi för sociala företag. Inom satsningen finansierades elva innovationsfrämjande projekt med totalt 30 miljoner kronor för att skapa bättre förutsättningar för sociala innovationer att utvecklas och komma till användning i samhället, se även RB 8.4 (sid 36).

Även arbetet med programmet Genus och mångfald för innovation vars syfte är att stärka innovationsförmågan genom att integrera ett normkritiskt perspektiv i innovationsprocessen och bidra till ökad jämställdhet och jämlikhet, har fortsatt under året. Ett exempel på resultat under året är projektet Equalizer där Nyréns arkitektkontor tillsammans med Malmö stad har omvandlat ett antal befintliga aktivitetsplatser och multiarenor i staden, så att de blir mer jämställda och inkluderande. Tillsammans med multietniska grupper av unga tjejer har relativt enkla "plug-in"-åtgärder utvecklats (lösningar som läggs till befintliga för att utöka funktionaliteten) och testats på aktivitetsplatserna, ett exempel är basketkorgarna "alla vinner".

Testbäddar

Test- och demonstrationsmiljöer, så kallade testbäddar, blir allt viktigare för näringsliv och offentlig sektor i takt med att utvecklingen av varor och tjänster går allt snabbare och blir allt mer komplex. Förutom att främja innovativa lösningar som utvecklar välfärden, kan testbäddar även bidra till nya affärsmöjligheter för svenska företag och till att göra Sverige mer attraktivt som innovationsland.

Programmet "Testbäddar inom miljöteknikområdet" startades 2012 i samband med att Vinnova fick ett regeringsuppdrag att särskilt satsa på utveckling av testbäddar inom miljöteknikområdet. Vinnova fick i regleringsbrevet 2016 ett förnyat uppdrag att under perioden 2016 till 2019 årligen investera minst 25 miljoner kronor i testbäddar inom miljöområdet. Målet med investeringarna är att stärka företagens möjligheter att genom samverkan testa, utveckla och verifiera nya lösningar som bidrar till att nå miljö- och klimatmålen.

Inom ramen för detta uppdrag genomförde Vinnova under våren 2018 en utlysning för testbäddar inom miljöteknik riktad emot de testbäddar som anhöll planeringsanslag 2017. Utlysningen resulterade i sex testbäddar som erhöll stöd till genomförande- och realiseringsprojekt. Bland de testbäddar som finansierades återfanns testbäddar för digitaliserat jordbruk, för hållbara vatten- och avloppssystem samt lagring av välgas.

Vinnova vill öka möjligheterna för olika aktörer att testa och utveckla lösningar på samhällsutmaningar i verkliga eller verklighetsnära miljöer hos offentliga aktörer. Våren 2018 hade programmet "Testbäddar för samhällets utmaningar" sin första utlysning. 24 förstudier och 8 genomförandestudier beviljades stöd om totalt 43 miljoner inom skola, socialtjänst, klimatomställning och kriminalvården. Satsningen är långsiktig med årliga utlysningar.

Vinnova delfinansierar även industriella testbäddar där stora företag öppnar upp sina testverksamheter för andra företag och akademi. Ett exempel är Testa Center i Uppsala där aktörerna kan få hjälp med att verifiera digitala, tekniska och biologiska verktyg för industriell utveckling av biologiska läkemedel. I november 2018 kom första användaren till testbädden.

Ledning och organisering

Inom ramen för programmet Innovationsledning och organisering arbetar Vinnova för att öka kunskapen om och utveckla förmågan att systematiskt leda arbetet med innovation. Under 2018 har två utlysningar genomförts inom programmet. Den ena fokuserade på utveckling av forskningsbaserad kunskap om hur man kan leda och organisera verksamheter för att uppnå uthållig innovationsförmåga och den andra hade som mål

att nyttiggöra kunskap inom området. Båda dessa utlysningar hade tre tematiska inriktningar, ledning och organisering av digital transformation, innovationsförmåga i hälso- och sjukvård samt innovations- och hållbarhetsfrämjande styrelsearbete. Arbetet inom de olika områdena föregicks och efterföljdes av olika externa dialoger i form av rundabordsseminarium och aktivt deltagande i konferenser.

Ett annat sätt att stärka förmågan att organisera för innovation är de satsningar som skett för att stimulera samarbeten mellan stora och små företag. Flera goda exempel finns att lyfta fram som exempelvis Synerleap och Ignite.

Även inom utlysningen "Från analog till digital" har det genomförts insatser för att stärka den innovativa förmågan. I årets utlysning har arbetet fokuserats mot två sektorer, legaltech och retailtech. Satsningen syftar till att främja digitalt möjliggjorda tjänsteinnovationer och projekten handlar om

TABELL 8. EXEMPEL PÅ PROGRAM FÖR ATT UTVECKLA SAMARBETE I INNOVATIONSSYSTEMET OCH/ELLER STÄRKA SEKTORER 2018

Program	Nettobeviljat bidrag 2018 (tkr)	Antal aktiva projekt
Fordonsstrategisk forskning och innovation - FFI	341 160	215
Utmaningsdriven innovation – UDI	214 610	177
Globala samarbeten	28 090	152
EUREKA Eurostars	106 343	140
Programmet för ökad EU-samverkan	40 357	114
SIP – SWElife	68 939	105
SIP – Medtech4Health	48 333	101
SIP – Metalliska material	73 932	94
Innovationsledning och organisering	50 432	92
SIP – Innovair	100 351	85
SIP – Smartare Elektroniksystem	52 200	85
SIP – Produktion 2030	70 000	84
SIP – BioInnovation	66 851	73
Social Innovation	35 510	70
SIP – Gruv och metallindustrin – STRIM	37 144	68
SIP – InfraSweden2030	25 840	66
SIP – PiiA	45 387	66
Internationell IKT	40 264	61
SIP – Grafen	21 998	56
TM – Testbäddar inom miljöteknik	27 711	54
Öppen innovation	34 418	54
SIP – Lättvikt	37 000	49
EUREKA Kluster- och Nätverksprojekt	78 613	48
Genus och mångfald för innovation	16 864	40
SIP – Drive Sweden	47 259	36
SIP – Internet of Things Sverige	35 695	24
Samhällsutveckling – internationell samverkan	13 322	20
Internationellt samarbete ERA-nets Industriell utveckling	8 097	15
Hälsosamverkan	3 894	6
SIP – Viable Cities	20 218	5
Innovationsamverkan Silicon Valley	954	2
SIP – Smart Built Environment	7 810	2
Summa	1 799 596	2 259

Källa: Vinnovas datalager

TABELL 9. FÖRDELNING AV NETTOBEVILJADE MEDEL (TKR) MELLAN OLIKA AKTÖRSTYPER 2016–2018

Aktörstyp	2016	2017	2018
Universitet och högskolor	1 056 980	1 066 049	1 165 092
Forskningsinstitut	374 658	419 993	586 370
Offentlig förvaltning	103 288	106 252	126 246
Andra offentliga organisationer	18 557	18 831	30 253
Offentligt ägda företag	158 223	155 485	66 705
Privata företag	886 575	1 041 842	1 036 647
Ideella föreningar, stiftelser, fysiska personer mm	83 625	94 296	120 841
Utländska juridiska personer	2 427	3 194	4 988
Övrigt	28 900	63 217	1 900
Summa	2 713 233	2 969 159	3 139 042

Källa: Vinnovas datalager

Tabell 9 baseras på nettobeviljade medel till de parter som ingår i ett projekt vilka kan skilja sig från de totala nettobeviljade medlen för projekten. I tabellen ingår inte heller de transfereringar av bidragsmedel som sker till andra statliga myndigheter inom ramen för programverksamheten.

att transformera analoga arbetssätt till digitala. Målsättningen med detta erbjudande är att bidra till att öppna upp de utpekade områdena för nya typer av samarbeten.

RESULTAT

I tabell 9 redovisas fördelningen av Vinnovas beviljade medel på olika mottagare. Jämfört med 2017 har beviljade medel till "Andra offentliga organisationer" ökat mest procentuellt, medan forskningsinstitutet har fått den största ökningen i absoluta tal.

Den fortsatta ökningen av beviljade medel till offentliga aktörer ligger väl i linje med Vinnovas strategi att arbeta mer utmaningsdrivet. För att nå genombrott inom områden som adresserar samhällsutmaningar är det nästan alltid nödvändigt med deltagande från offentlig sektor och att projekten präglas av bred samverkan. Ökningen av de beviljade medlen speglar också Vinnovas insatser för att öka innovationsförmågan hos de offentliga aktörerna genom riktade insatser.

Av tabell 9 framgår att beviljade medel till privata företag i princip är oförändrad mellan 2017 och 2018. Siffran ska ses mot bakgrund av den kraftiga ökningen av beviljade medel till aktörgruppen under föregående år och Vinnova ser inte den uteblivna ökningen under 2018 som ett tecken på minskad relevans för myndighetens program för målgruppen.

Forskningsinstitutet fortsätter öka mängden beviljade medel mellan 2017 och 2018, vilket dels bekräftar deras centrala roll i innovationssystemet, dels understryker betydelsen av deras roll som koordinator av komplexa samverkansprojekt, bland annat inom ramen för de Strategiska innovationsprogrammen och Utmaningsdriven innovation.

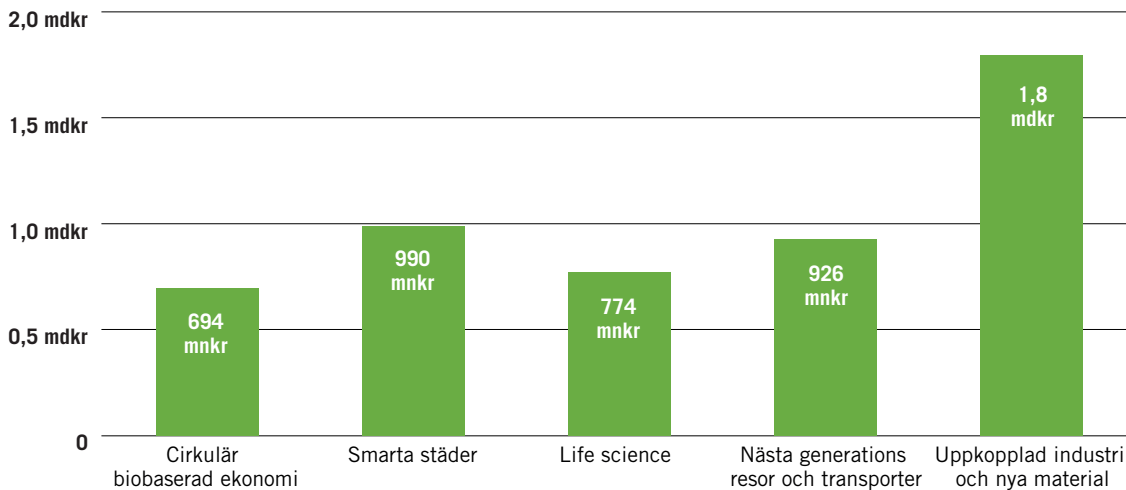
Universitet och högskolor är fortsatt Vinnovas största

bidragsmottagare och beviljades 2018 nio procent mer medel än 2017.

För samtliga program på Vinnova finns statistik utifrån behovsområde (som sökanden anger själva i ansökningsprocessen), se figur 8 (sid 21). I realiteten sträcker sig projekten ofta mellan olika behovsområden, men siffrorna kan ge en viss uppfattning om till vilka områden finansiering har gått. Produktionsprocesser är vanligast förekommande följt av Hälso- och sjukvård samt Transporter. Att den fjärde största kategorin är "Övrigt" kan indikera svårigheterna med att klassificera projekt.

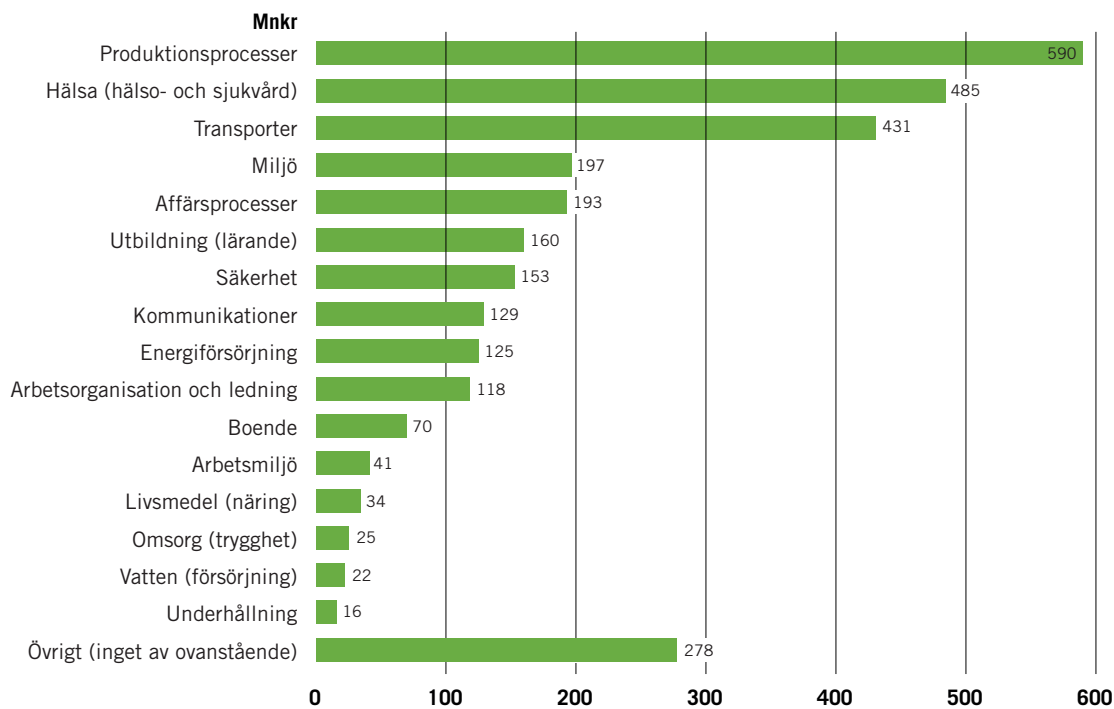
I dagsläget finns ingen tillförlitlig statistik över hur insatserna har fördelats mellan olika sektorer om man med det menar bransch eller näringsgren. Det viktigaste skälet till det är att majoriteten av våra insatser är öppna för samtliga sektorer. Vanligtvis sker projektdeltagande från olika sektorer i samma projekt. Dessutom är utvecklingen i dagens näringsliv att fler samarbeten sker mellan sektorer, något som inte minst är sant när det gäller innovationsprojekt.

Ett annat sätt att beskriva det faktum att gränserna mellan olika sektorer och branscher blir alltmer oklara och att beroendet emellan dem ökar är den klassificering som Vinnova under året gjort av samtliga finansierade projekt i enlighet med regeringens fem samverkansprogram som anges i figur 7 (sid 21). När projekten klassificeras har de ofta en karaktär som gör att de bör klassificeras som tillhörande mer än ett område. Följden blir att projekt kan räknas flera gånger och att mängden utbetalade medel enligt figur 7 (sid 21) ser ut att vara nästan 5,2 miljarder när den verkliga siffran i själva verket är drygt 2,7 miljarder. Differensen kan ses som en indikation på projekt som spänner över branscher och sektorer.

Figur 7. Utbetalade medel 2018 till projekt klassade som tillhörande regeringens fem samverkansprogram

Källa: Vinnovas datalager

Figur 8. Beviljade medel fördelade på behovsområden 2018

Källa: Vinnovas datalager

BEDÖMNING AV MÅLUPPFYLLELSE

För den del av paragraf 2§1 som handlar om att stärka och utveckla olika samhällsaktörer bedömer Vinnova att målet är uppfyllt för 2018. För delen av paragraf 2§1 som handlar om att stärka samarbetet mellan olika samhällsaktörer kan vi även där konstatera att måluppfyllelsen är mycket god.

2 § 3 Vinnova ska främja svenska företags medverkan i uppbyggnad och användning av forskningsinfrastrukturanläggningar.

BAKGRUND

Vinnova har enligt Regeringsuppdrag N2013/3281/FIN i uppdrag att ansvara för Sveriges formella näringslivssekretariat, så kallade Industrial Liaison Office (ILO), gentemot storskaliga forskningsanläggningar som Sverige investerar i.

Vinnova ska också främja svenska företags användning av globala forskningsinfrastrukturanläggningar, vilket sker genom forsknings- och innovationsprogram samt genom att stimulera samverkan mellan relevanta aktörer för nyttiggörande av svenska forskningsinfrastrukturanläggningar.

GENOMFÖRANDE

Industrial Liason Office

Vinnova finansierar sedan 1 december 2017, tillsammans med Vetenskapsrådet och Tillväxtverket, Big Science Sweden, som nu agerar Sveriges formella Industrial Liaison Office gentemot storskaliga forskningsanläggningar som Sverige investerar i. Big Science Sweden drivs av ett konsortium bestående av Teknikföretagen, IUC Syd, Region Skåne, RISE, Lunds universitet, Uppsala universitet, Chalmers tekniska högskola och Luleå tekniska universitet.

Big Science Sweden har under året bemannats och en formell överlämning av rollen som Industrial Liason Officer vid de olika anläggningarna, från Vinnova till Big Science Sweden, har skett gradvis under 2018. Vinnova har deltagit som observatör på Big Science Swedens styrgruppsmöten och sammankallat till ett finansiärsmöte med Vetenskapsrådet och Tillväxtverket. Vinnova har också tillsammans med Big Science Sweden medverkat på Big Science Business Forum 2018 i Köpenhamn den 26–28 februari 2018.

Forsknings- och innovationsinsatser

Under 2018 utformade och genomförde Vinnova sin första utlysning för att stimulera industriell användning av storskalig forskningsinfrastruktur motsvarande MAX IV och ESS inom ramen för programmet Forskningsinfrastruktur – nyttiggörande och samverkan. Utlysningen Industriella pilotprojekt för neutron- och fotonexperiment vid storskaliga forskningsinfrastrukturer syftar till att stärka svensk kompetens kring hur industriellt innovationsarbete kan dra nytta av neutron- och synkrotronbaserade analysmetoder. En målsättning med projekten är att verifiera metodernas användbarhet för företaget och stärka samverkan och kompetensöverföring mellan företag och expertis vid forskningsorganisationer, tjänsteföretag och personal vid de storskaliga forskningsanläggningarna själva. Genom insatsen sammanförs industrin med kompetenta forskningsutförare, vilket förväntas resultera i höjd kompetens hos samtliga aktörer. Totalt beviljades 30 projekt sammanlagt 15 miljoner kronor i finansiering. Projekten berör behovsområden inom exempelvis

konstruktionsmaterial, biobaserade material, tillverkning, medicinsk teknik, läkemedel, livsmedel, kosmetik, mineral, samt miljö och återvinning.

Under 2017–2018 finansierade Vinnova och Vetenskapsrådet gemensamt samordningsprojektet SWEbeams, vars syfte var att samla aktörer inom akademi, forskningsinstitut och näringsliv med ett uttalat eller potentiellt intresse för forsknings- och innovationsarenan runt ESS och MAX IV. Projektet leddes av Chalmers tekniska högskola, i nära samverkan med en arbetsgrupp bestående av representanter från MAX IV, ESS, Lunds universitet och Science Village Scandinavia. Projektet resulterade i dialoger med nyckelaktörer samt en skriftlig rapport med rekommendationer och åtgärdsförslag för fortsatt arbete. Rapporten inkluderade bland annat en nationell implementeringsplan för ESS och MAX IV, stärkt samverkan, stimulering av användning och excellens, utveckling av forsknings- och innovationsarenan, samt attraktion av internationella talanger och näringsliv.

BEDÖMNING

Vinnova har i sin roll som ansvarig för Sveriges officiella ILO-sekretariat etablerat sekretariatet som ett externt projekt. Projektet har kommit igång väl och Vinnova har under året gått från att operativt utföra ILO-arbetet till att stötta det på en strategisk nivå.

Vinnova har under 2018 intensifierat den konkreta finansieringen av industrins användning av storskaliga forskningsanläggningar samt finansierat strategiarbete för att ytterligare stärka samverkan och behovsidentifiering.

Vinnova bedömer att årets arbete har genomförts i enlighet med uppdraget.

2 § 4 Vinnova ska ha en nationellt samordnande funktion för att stärka test- och demonstrationsverksamhet.

BAKGRUND

Test- och demonstrationsmiljöer blir allt viktigare för näringsliv och offentlig sektor. Det beror på en allt snabbare och allt mer avancerad utveckling av varor och tjänster vilka ofta måste utvecklas med närhet till produktion och med involvering av användare.

För att Sverige ska fortsätta att vara en globalt attraktiv plats för framstående forskning och innovation lanserade regeringen i januari 2016 Testbädd Sverige, en kraftsamling för att uppmuntra nya idéer och att lösningar testas i Sverige.

I propositionen Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (2016/17:50, kap. 4.3.5) anges att en nationell funktion för Testbädd Sverige ska skapas med Vinnova som ansvarig myndighet. "Regeringen ser behov av ökad koordination av test- och demonstrationsmiljöer eftersom det i dagsläget är ett område där kunskap och samordning saknas. Vinnova bör därför ges i uppdrag att utgöra en sådan nationell, samordnande funktion".

GENOMFÖRANDE

Vinnova har inom ramen för regeringsuppdraget, Uppdrag att etablera en funktion för Testbädd Sverige, genomfört en studie som inbegripit dialoger, workshops och seminarier kring området testbäddar. Studien presenterades för regeringskansliet i februari 2018.

Studien ligger till grund för skapandet av den nationella funktionen som bland annat består av en gemensam webbportal, seminarier, kunskapsöverföring samt olika stödjande analyser, kartläggningar och utredningar.

Genomförandet av regeringsuppdraget redovisas under RB 3.4 och RB 9.2 (sid 39).

BEDÖMNING

Vinnova har under 2018 genomfört ett flertal insatser som utgör startpunkten för en etablering av en funktion för Testbädd Sverige.

2 § 5 Vinnova ska medverka i genomförandet av det regionala tillväxtarbetet i enlighet med förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete och bidra till att utveckla samspelet mellan det regionala tillväxtarbetet och den nationella forsknings- och innovationspolitiken.

BAKGRUND

Vinnova har i enlighet med förordningen och den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 fokuserat på strategins prioritering avseende innovation och förnyelse och då främst innovativa miljöer.

GENOMFÖRANDE

I Vinnovas arbete är ett effektivt samspel mellan forskning, näringsliv, offentlig sektor och politiska institutioner centralt för fungerande innovativa miljöer. I arbetet har det blivit tydligt att synergier mellan nationella och regionala prioriteringar kan utvecklas inom ramen för flera av Vinnovas pågående program.

Vinnväxt är det program i vilket Vinnova tydligast har adresserat regional tillväxt och innovationskapacitet. I den utlysning som öppnade under 2017 efterfrågades såväl en tydlig koppling till regionernas smarta specialiseringsstrategier som en tydlig koppling till Agenda 2030. Under 2018 har Vinnova utsett tre nya Vinnväxtinitiativ som har möjlighet att under tio år utvecklas till internationellt konkurrenskraftiga innovationsnoder i sina respektive regioner. Det innebär att totalt 16 regionala initiativ är finansierade i programmet vid ingången till 2019.

Vinnova upprätthåller dialogen med regionerna primärt via plattformen Reglab via deltagande i till exempel styrgrupp och Reglabs Framsynsprojekt.

Ett annat exempel på samverkan med regionala aktörer är att Vinnova regelbundet bjuds in till Forsknings- och innovationsrådet i Skåne (FIRS) samt har löpande diskussioner med FoU- och näringslivsansvariga i Västra Götalandsregionen.

Mer information om arbetet med regioner återfinns i årsredovisningens avsnitt 2§1 under rubriken *Stärkt innovationsförmåga i offentlig sektor (sid 15)*.

BEDÖMNING

Vinnova har under 2018 genomfört ett flertal insatser som på olika sätt bidragit till att utveckla samspelet mellan det regionala tillväxtarbetet och den nationella forsknings- och innovationspolitiken.

2 § 6 Vinnova ska sprida information om forskning, utveckling och innovation till utförare, användare och allmänhet. Förordning (2018:216).

BAKGRUND

Effektiv kommunikation med utförare, användare och allmänhet är avgörande för Vinnovas verksamhet och vi behöver löpande väcka intresse för de möjligheter Vinnova erbjuder. Relevanta utförare ska så enkelt som möjligt förstå hur de kan dra nytta av Vinnovas erbjudanden för att bidra till innovation för hållbar tillväxt. Vi ska ta tillvara alla innovationskraft oavsett kön, ålder och social bakgrund.

En annan viktig del i Vinnovas kommunikationsuppdrag är att förmedla effekter och resultat av våra satsningar och de projekt vi finansierar med syfte att inspirera till utveckling, dela lärdomar och trender inom innovation och att beskriva samhällsnyttan.

Tillsammans med andra myndigheter som finansierar forskning har Vinnova också ett bredare uppdrag om att kommunicera forskning, utveckling och innovation till allmänheten. Syftet är att långsiktigt engagera fler i forskning, utveckling och innovation men även att tillgängliggöra och skapa medvetenhet om tillförlitliga forskningsresultat.

GENOMFÖRANDE

För att nå bästa resultat, rätt målgrupper och maximal måluppfyllelse kombinerar vi olika kanaler och former av kommunikation. I takt med den ökade digitaliseringen och ett förändrat medielandskap utvecklar vi särskilt de digitala kommunikationskanalerna.

Samverkansprogram, artificiell intelligens och testbäddar i fokus

Under 2018 har Vinnova prioriterat tre teman för kommunikation; de fem ämnen som regeringens strategiska samverkansprogram satte på agendan och i samband med regeringsuppdrag har vi särskilt satsat på kommunikation om artificiell intelligens och testbäddar.

Vi har även gjort flera andra kommunikationsinsatser kopplade till ämnen utifrån de strategiska samverkansprogrammen som cirkulär och biobaserad ekonomi genom film, webbplats och podd. Artificiell intelligens kommunicerade vi intensivt i samband med att rapporten "Artificiell intelligens i svenskt näringsliv och samhälle" lanserades under våren.

Det var också temat för vårt Almedalsseminarium och enligt Almedalsguiden var Vinnovas seminarium ett av de mest populära under hela veckan. Bland övriga kommunikationsinsatser märks även Vinnovas innovationsdag som arrangerades i mars.

Inom ramen för vårt regeringsuppdrag avseende testbäddar skapade vi en samlande webbplats för testbädd Sverige och väckte intresse för den genom flera aktiva kommunikationsinsatser. Webbplatsen har sedan dess fortsatt locka ett par hundra besökare per månad.

Utveckling av digitala kanaler

För att ytterligare satsa på digitalt innehåll utgavs under året det sista numret av tidningen Innovation. En poddcast har startats för att belysa och förklara de ofta komplexa frågor Vinnova arbetar med.

Under 2018 hade vår webbplats 306 671 besökare (en ökning med drygt nio procent från tidigare år). Under året har det engelska innehållet på vår webbplats ökat och tagit hjälp av artificiell intelligens för att översätta innehåll.

Intresset ökade i de tre sociala medier där Vinnova är närvarande. Vid slutet av året hade Vinnova 4 300 (+ 34 procent sedan föregående år) följare på Facebook, 12 600 (+ 39 procent) följare på LinkedIn och 16 200 (+ 9 procent) på Twitter. Särskilt stort intresse väckte inläggen om vår nya generaldirektör Darja Isaksson, artificiell intelligens samt information och artiklar om lediga tjänster.

Kommunikation om forskning i samverkan

Vinnovas kommunikation med allmänheten om nyttan med och resultat av forskning, utveckling och innovation sker till stora delar i samarbete med andra myndigheter som finansierar forskning och utveckling. Följande insatser bidrog Vinnova till under året:

- Samarbetspartner och medfinansier till forskning.se som är en digital plattform för att förmedla resultat från offentligt finansierad forskning till allmänheten.
- En av 15 intressenter i stiftelsen Forskning & framsteg och har en ledamot i stiftelsens råd. Stiftelsen ger ut tidskriften Forskning & Framsteg som är ett organ för information om forskning och forskningsresultat samt forskningens roll i samhället.
- En av sex huvudmän i Internationella Vetenskapsfestivalen i Göteborg som är Europas största vetenskapsfestival. Festivalen riktar sig till unga, allmänhet samt lärare och besöks årligen av drygt 70 000 personer. Vinnova medarrangerar under festivalen ett forum för forskningskommunikation med drygt 400 kommunikatörer från hela Sverige och Norden.
- Medlem i den ideella föreningen Vetenskap & Allmänhet vars mål är att främja öppenhet och dialog mellan forskare och det omgivande samhället.
- Dessutom har vi delfinansierat två aktiviteter som leds av Vetenskap & Allmänhet (ForskarFredag och Forskar Grand Prix). ForskarFredag ingår i EU:s Researchers' Night och äger

rum den sista fredagen i september. Under ForskarFredag, som arrangeras på ett 30-tal orter i Sverige, får allmänhet och unga möjlighet att ta del av och upptäcka hur intressant och spännande forskning och innovation kan vara. Forskar Grand Prix är ett annat populärt arrangemang där forskare tävlar i vem som är bäst på att kommunicera sin forskning.

PUBLIKATIONER

Vi utvecklade våra nyhetsbrev Aktuellt från Vinnova och Internationella nyheter från Vinnova samt möjligheterna att prenumerera på innehåll med olika inriktning. Totalt har nyhetsbreven 28 700 prenumeranter och under året utkom totalt 18 nyhetsbrev. Till detta tillkommer 13 publikationer i våra två olika serier.

BEDÖMNING

Vinnova har bedrivit ett intensivt kommunikationsarbete med relevanta målgrupper och utvecklat den digitala kommunikationen under 2018.

4 § Vinnova ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för företag och andra berörda.

De rutiner som myndigheten disponerar över och som påverkar företag och andra intressenter ryms i huvudsak i vår kärnprocess för bidragshantering. Vårt arbete med ständiga förbättringar för att utveckla bidragshanteringen sker främst genom de digitala tjänsterna som intressenter använder för att ta del av våra satsningar. Vi genomför regelbundna NKI-mätningar och kartläggningar för att kunna identifiera prioriterade områden för förenkling och effektivisering för våra målgrupper.

Myndigheten har en avdelning med särskilt ansvar för verksamhetsutveckling som driver utvecklingsprojekt för att adressera identifierade utvecklingsmöjligheter.

Under 2018 har ett antal förbättringar utvecklats och införts i vår kärnprocess. Här redovisas några av de större som påverkar och förenklar för företag och andra berörda:

1. Mer heltäckande information på engelska genom införande av nya process- och systemstöd.
2. Mallar och anvisningar för revisionsintyg.
3. Förenkling och effektivisering av vår hantering av sakkunniga från olika områden och organisationer genom uppdaterade mallar, instruktioner.
4. GDPR-anpassning av information, processer och system.
5. Tydligt och enkelt stöd till sökande för rapportering av hur ansökningar förhåller sig till hållbarhetsmålen i Agenda 2030.
6. Förbättrad sökning i vår projektdatabas. Det bidrar till ökad transparens och enkelhet att hitta goda exempel från tidigare projekt.

TABELL 10. KÖNSFÖRDELNING OCH BEVILJANDEGRAD FÖR SÖKANDE TILL VINNOVAS UTLYSNINGAR 2018

Projektledare kön	Ansökningar (antal)	Andel kön av totalt (procent)	Beviljade ansökningar (antal)	Andel kön av totalt beviljade (procent)	Genomsnittlig beviljandegrad (procent)	Sökt belopp (tkr)	Andel sökt belopp per kön (procent)	Nettobevilljat (tkr) för hela projekt-tiden	Andel beviljat belopp per kön (procent)	Genomsnittlig beviljandegrad (procent)
Kvinnor	1 343	31	541	32	40	2 083 975	31	968 365	32	46
Män	2 622	61	1 045	62	40	4 383 885	65	1 981 650	64	45
Ospecificerat	317	8	103	6	32	256 730	4	116 766	4	45
Summa	4 282	100	1 689	100	39	6 724 590	100	3 066 780	100	46

Källa: Vinnovas datalager

Utöver dessa har en antal förbättringar införts i interna system och processer för att öka kvalitet och effektivitet i vår handläggning.

4a § Vinnova ska rapportera uppgifter till Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analysers mikrodatabas för statligt företagsstöd (MISS) i en ändamålsenlig omfattning och utformning. Förordning (2016:1282).

Vinnova har den 27 augusti 2018 rapporterat uppgifter till Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analysers mikrodatabas för statligt företagsstöd (MISS) enligt förordning SFS 2016:1282, avseende åren 2016 och 2017. Vinnova har därmed kompenserat för bortfallet av rapportering under 2017 då formerna för rapportering från Vinnova var föremål för överläggningar mellan myndigheterna. Under 2018 har förberedelser gjorts för att under kommande år kunna genomföra rapporteringen via ett så kallat API (Application Programming Interface).

4b § Vinnova ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i myndighetens verksamhet och främja jämställdhet vid fördelning av medel för forskning och innovation. Myndigheten ska verka för att ett köns- och genusperspektiv inkluderas i den forskning som myndigheten finansierar, när det är tillämpligt. Myndigheten ska också beakta forskningsetiska frågor. Förordning (2018:216).

BAKGRUND

Jämställdhet utgör en förutsättning för hållbar utveckling och en central aspekt i Agenda 2030, som tydligt påverkar Vinnovas arbete. Jämställdhetsarbete har funnits med sedan

Vinnovas start 2001 men har systematiserats i samband med pågående regeringsuppdrag Jämställdhetsintegrering i myndigheter, JiM, (se RB 6.1, sid 34).

GENOMFÖRANDE

De mål som JiM-uppdraget ska styra mot är målen formulerade inom ramen för Jämställd bidragsgivning. Figur 9 visar hur Vinnova har kategoriserat målen utifrån tre huvudsakliga fokusområden och nedan följer en redogörelse för respektive fokusområde. Tabell 10 (sid 25) redovisar könsfördelningen avseende projektledare, för sökanden såväl som beviljanden. I Tabell 11 (sid 26) görs en jämförelse av andelen manliga respektive kvinnliga projektledare nedbrutet på huvudsökande organisation (aktörstyp) i projekten.

Vem	Vad	Hur
Att lika många kvinnor och män tar del av Vinnovas bidrag och medverkar med likvärdig makt och inflytande i de beviljade projektens genomförande.	Att utfallet av den bidragsfinansierade verksamheten, dvs. projektresultaten, bidrar till ökad jämställdhet.	Att lika många kvinnor och män är representerade och har samma makt och inflytande under beslutsprocessens olika delar.

Figur 9. Vinnovas kategorisering av mål för jämställd bidragsgivning

TABELL 11. KÖNSFÖRDELNING OCH BEVILJANDEGRAD FÖR SÖKANDE TILL VINNOVAS UTLYSNINGAR 2018 FÖRDELAT PÅ ORGANISATIONSTYP HUVUDKATEGORI

Aktör huvud-kategori	Projekt-ledare Kön	Antal Ansökningar	Andel kön av totalt (procent)	Antal beviljade projekt	Andel kön av totalt beviljade (procent)	Beviljandegrad (procent)	Sökt belopp (tkr)	Andel sökt belopp per kön (procent)	Netto-beviljat (tkr) för hela projektiden	Andel beviljat belopp per kön (procent)	Beviljandegrad (procent)
Universitet och högskolor	Kvinnor	255	6	116	7	45	619 214	9	304 769	10	49
	Män	510	12	228	13	45	1 651 676	25	677 829	22	41
	Ospecifierat	52	1	23	1	44	73 214	1	37 123	1	51
Summa		817	19	367	22	45	2 344 104	35	1 019 720	33	44
Forsknings-institut	Kvinnor	205	5	120	7	59	390 582	7	211 095	7	54
	Män	336	8	201	12	60	570 518	8	343 729	11	60
	Ospecifierat	20	0	10	1	50	15 282	0	18 152	1	115
Summa		561	13	331	20	59	976 382	15	572 977	19	59
Offentlig förvaltning	Kvinnor	85	2	37	2	44	184 171	3	76 871	3	42
	Män	56	1	27	2	48	134 471	2	58 442	2	43
	Ospecifierat	20	0	9	1	45	24 693	0	10 582	0	43
Summa		161	4	73	4	45	343 334	5	145 895	5	42
Andra offentliga organisationer	Kvinnor	15	1	5	1	33	33 403	1	16 867	1	49
	Män	12	0	3	0	25	19 353	0	15 194	0	73
	Ospecifierat	3	0	2	0	67	1 022	0	770	0	75
Summa		30	1	10	1	33	53 778	1	32 831	1	58
Offentligt ägda företag	Kvinnor	36	1	12	1	31	82 940	1	34 963	1	42
	Män	41	1	20	1	49	89 392	1	33 953	1	38
	Ospecifierat	2	0	2	0	100	2 444	0	3 010	0	123
Summa		79	2	34	2	43	174 776	3	71 926	2	41
Privata företag	Kvinnor	583	14	219	13	38	607 544	9	267 178	9	44
	Män	1 435	34	518	31	36	1 720 518	26	783 565	26	46
	Ospecifierat	169	4	49	3	29	115 543	2	42 815	1	37
Summa		2 187	51	786	47	36	2 443 636	36	1 093 558	36	45
Ideella föreningar, stiftelser, fysiska personer mm	Kvinnor	107	2	32	2	30	122 469	2	56 362	2	46
	Män	109	3	44	3	40	119 953	2	67 410	2	56
	Ospecifierat	30	1	8	0	27	16 110	0	4 776	0	30
Summa		246	6	84	5	34	258 532	4	128 548	4	50
Utländska juridiska personer	Kvinnor	1	0	0	0	0	2 850	0	0	0	0
	Män	7	0	2	0	22	1 577	0	1 683	0	107
	Ospecifierat	1	0	0	0	0	346	0	136	0	39
Summa		9	0	2	0	22	4 773	0	1 819	0	42
Övrigt	Kvinnor	56	1	0	0	0	40 802	1	610	0	1
	Män	116	3	2	0	2	76 427	1	302	0	0
	Ospecifierat	20	0	0	0	0	8 076	0	0	0	0
Summa		192	4	2	0	1	125 305	2	912	0	1
Totalsumma		4 282	100	1 689	100	39	6 724 590	100	3 066 780	100	46

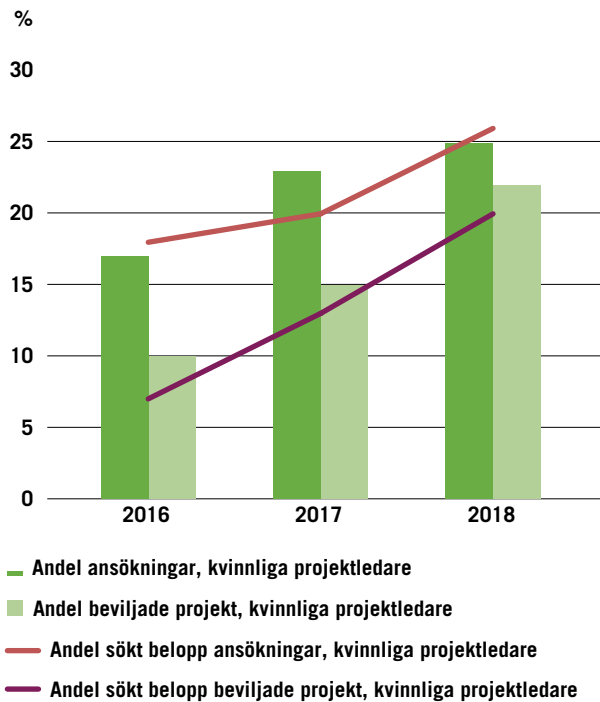
Källa: Vinnovas datalager

Utifrån mål kopplat till fokusområdet "Vem" i Figur 9 (sid 25), utgör kvinnor 31 procent av de projektledare som söker i våra utlysningar samt 32 procent av de ansökningar som beviljas, se tabell 10 (sid 25). Vidare har 33 procent av personalkostnaderna, enligt projektens slutrapporter, upparbetats av kvinnor för de projekt som har avslutats under 2018.

Ett exempel där det systematiska arbetet de senaste tre

åren gjort avtryck är satsningen Innovationsprojekt i företag, se Figur 10 (sid 27), där andelen projekt som leds av kvinnor ökat både vad gäller inkomna ansökningar, beviljade projekt och andel beviljat belopp.

Avseende myndighetens instruktion att verka för att ett köns- och genusperspektiv inkluderas i den forskning som myndigheten finansierar, som kopplar till fokusområdet

Figur 10. Statistik över utveckling satsningen Innovationsprojekt i företag

Källa: Vinnovas datalager

”Vad”, se Figur 9 (sid 25), har det pågått ett parallellt arbete med detta uppdrag sedan myndigheten fick jämställdhetsintegreringsuppdraget. För Vinnova innebär det att sökande i ett antal program i ansökningsförfarandet får redogöra för om det finns relevanta köns- och/eller genusaspekter kopplat till projektets lösningar eller område som projektet bör beakta. En intern analys som genomförts av beviljade projekt inom ett av Vinnovas större program, Utmaningsdriven innovation, visar att andelen projekt som svarade ja på frågan ovan uppgick till 35 procent. Innan frågan infördes hösten 2016, relaterade inga av ansökningarna till köns- och/eller genusaspekter kopplade till projektets lösningar eller område.

”Noll Vibrationsskador” är ett projekt inom Utmaningsdriven innovation som exemplifierar hur integrering av köns- och/eller genusaspekter kan påverka projektets lösningar och bidra till ökad jämställdhet. Projektet syftar till att minska vibrationsrelaterade arbetsskador genom att utveckla låg-vibrerande maskiner. Inledningsvis fokuserade projektet enbart på lösningar kopplade till tunga, mansdominerade industrier, och jämställdhetsperspektivet var frånvarande. I samband med att Vinnova efterfrågade en jämställdhetsanalys framkom att vibrationsskador även är vanligt förekommande i andra yrken som är kvinnodominerade, såsom tandläkaryrket. Projektet valde därför att även inkludera en testbädd i tandläkarbranschen, vilket på sikt inte bara innebär att innovationsprojektet bidrar till minskat lidande för såväl kvinnor som män, utan även nya marknadsmöjligheter.

Utifrån mål kopplat till fokusområdet ”Hur” i figur 9

(sid.25) har 799 interna och externa bedömare varit en del av Vinnovas bedömningsprocess under 2018: 47 procent kvinnor, 53 procent män. Totalt har 13 035 bedömningar gjorts varav 46 procent genomförts av kvinnor och 54 procent av män.

Vinnova arbetar också för att forskningsetiska frågor ska beaktas i de projekt som finansieras. Både i urvalet av ansökningar samt i beviljade projekt uppmärksammas behov av etikprövning för att uppfylla Lag (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor, som trädde i kraft 1 januari 2004. Dessutom arbetar Vinnova aktivt med att undvika plagiat och projekt som söker bidrag för redan genomförda aktiviteter. Vinnova arbetar kontinuerligt med att stärka bedömningsprocessen för att säkerställa dessa aspekter.

BEDÖMNING

Kvinnor är fortfarande underrepresenterade både när det gäller inkomna ansökningar, beviljat bidrag och deltagande inom finansierade projekt. Trots detta gör Vinnova bedömningen att insatserna kopplade till myndighetens tre fokusområden för jämställdhetsintegrering av bedömningsprocessen varit framgångsrika på så sätt att det har stimulerat utveckling och verifiering av angreppssätt och metoder som gjort att Vinnova närmat sig uppsatta jämställdhetsmål.

På kort sikt har det bidragit till att fler kvinnor tilldelas medel och får makt och inflytande i beviljade projekt. Fler projekt har integrerat ett köns- och genusperspektiv i sina forsknings- och innovationsprojekt, framförallt i de satsningar som arbetat systematiskt och långsiktigt med målen. Då de flesta projekt i Vinnovas program pågår under flera år är det dock för tidigt att dra slutsatser om i vilken grad projekten bidrar till de jämställdhetspolitiska målen.

1.2 Samverkan

6 § Vinnova ska inom sitt verksamhetsområde samverka med och utveckla dialogen mellan berörda regionala, nationella och internationella aktörer. Förordning (2012:973).

BAKGRUND

Vinnova är en av flera organisationer inom det innovationspolitiska området. För att de olika satsningarna ska leda åt samma håll, är det av största vikt att vi koordinerar och samspelar med andra viktiga aktörer.

GENOMFÖRANDE

Inom forumet Innovationskoordinering har Vinnova under året samarbetat med Tillväxtverket, Tillväxtanalys, RISE, Energimyndigheten, Almi, Patent- och registreringsverket, Konkurrensverket, Bolagsverket, Naturvårdsverket, Trafikverket, Luftfartsverket, Jordbruksverket, Sveriges geologiska undersökning samt Post- och telestyrelsen. Under årets andra möte bjöds även representanter för Skatteverket och

Arbetsförmedlingen in att medverka. Det innebär att i stort sett alla centrala offentliga innovationspolitiska aktörer deltar. Arbetet har i huvudsak varit inriktat på vad man inom organisationerna gör för att arbeta med innovationsfrågor, men under mötena 2018 har även frågan om myndigheternas arbete med Agenda 2030 diskuterats. Dessutom har Regeringskansliets arbete med Kommittén för samordnad och accelererad policyutveckling kopplad till den fjärde industriella revolutionen presenterats.

Vinnova och Tillitsdelegationen har under året samarbetat i frågor som rör innovativ policyutveckling och tillitsfull styrning av myndigheter. Vinnova har deltagit i referensgruppen för Tillitsdelegationen, en överenskommelse om förutsättningarna för finansiering av gemensamma projekt har undertecknats och regelbundna avstämningar genomförts. Vinnovas regeringsuppdrag kring innovationssamordning mellan myndigheter ligger nära Tillitsdelegationens uppdrag.

Under 2018 har Vinnova utvecklat externa samarbeten för att stärka Vinnovas och Sveriges kapacitet att bidra till målen för hållbar utveckling i Agenda 2030. Vi har aktivt deltagit i det Sida-ledda nationella nätverket för myndigheter i samverkan för Agenda 2030. Befintliga forum och nätverk har också använts för fördjupad dialog kring hur olika offentliga aktörer kan göra Agenda 2030 till sin egen och utveckla sin verksamhet för att ge ett tydligare bidrag. Forum för Innovationskoordinering mellan myndigheter och Reglabs årskonferens är två exempel. För förstärkt lärande kring implementeringen av Agenda 2030 har Vinnova haft erfarenhetsutbyte med bland andra Folkhälsomyndigheten, United Nations Development Programme (UNDP), Stockholm Environment Institute (SEI), Energimyndigheten, Formas, Region Västernorrland, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Malmö stad. Under 2018 har även en ny överenskommelse om samarbete för stärkt innovationsförmåga i offentlig verksamhet slutits mellan Vinnova och SKL, där det övergripande syftet är att bidra till att lösa de utmaningar som adresseras i Agenda 2030.

Ett annat viktigt nationellt samverkansforum där Vinnova ingår är Team Sweden som syftar till att samordna de offentliga organisationer som arbetar med främjande av handel och bilden av Sverige i utlandet. Vinnova har under 2018 deltagit i möten i den övergripande Team Sweden gruppen.

Vinnova finansierar även projekt och insatser inom organisationer som till exempel Institutet för entreprenörskaps- och småföretagsforskning (ESBRI), Entreprenörskapsforum och Ingenjörsvetenskapsakademien som arbetar med policy- och forskningsfrågor som är relevanta för utveckling av innovationssystemet. De tar bland annat fram rapporter och arrangerar seminarier och föreläsningar.

Ett annat exempel på samverkan med regionala aktörer är att Vinnova regelbundet bjuds in till Forsknings- och innovationsrådet i Skåne (FIRS) för strategiska diskussioner samt har löpande diskussioner med FoU- och näringslivsansvariga i Västra Götalandsregionen.

Vinnova samverkar även med en mängd organisationer internationellt, exempelvis som medlem i TAFTIE, en samarbetsorganisation för innovationsmyndigheter i Europa,

Nordic Benchmarking, som är ett informellt nätverk av innovationsmyndigheter i Norden samt som svensk styrelserepresentant i Nordic innovation. För mer information se, RB 1.1.2 (sid 47), RB 1.1.3 (sid 41), 3§5 och 3§6 (sid 46).

BEDÖMNING

Vinnova bedömer att myndighetens samverkan med centrala aktörer regionalt, nationellt och internationellt fortsatt har fungerat väl under året.

7 § För Vinnova, Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd och Statens energimyndighet ska det finnas en samordningsgrupp bestående av myndighetscheferna. Gruppen ska samverka och gemensamt utarbeta analyser, strategier och forskningsprogram samt i övrigt ta initiativ för att utveckla och förnya formerna för forskningsverksamheten. Förordning (2013:469).

Generaldirektörerna för Energimyndigheten, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Vetenskapsrådet och Vinnova ingår i en samordningsgrupp för att utbyta erfarenheter, identifiera gemensamma satsningar och säkerställa effektiva arbetssätt myndigheterna emellan. Under 2018 har samordningsgruppen genomfört tre möten och bland annat diskuterat Styr- och resursutredningen, internationaliseringsarbete, genomförandet av de nationella forskningsprogrammen och samverkansprogrammen samt arbetet med öppen vetenskap. Vid ett av mötena deltog styrelseordförandena för respektive myndighet. Förutom samordningsgruppen ingår samtliga forskningsfinansierande myndigheter tillsammans med forskningsstiftelserna i en bredare samordningskonstellation. Två möten har genomförts under året.

Vidare har myndigheterna i olika former samarbetat runt gemensamma regeringsuppdrag, exempelvis stöd för ökad användning av forskningsanläggningar, den gemensamma EU-samordningsfunktionen och styrningen av de strategiska innovationsprogrammen. Under året har samtliga forskningsfinansierande myndigheter och Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning utvecklat arbetet med den samordningsfunktion för internationella samarbeten som föreskrevs i forsknings- och innovationspropositionen 2017, se även 3§6 (sid 46). Vinnova och Vetenskapsrådet fortsätter samarbetet inom ramen för det gemensamma Brysselkontoret, se även RB 1.1.2 (sid 47).

I det dagliga arbetet pågår många samarbetsprojekt mellan myndigheterna, i allt från att stötta varandra i enskilda aktiviteter, genomföra gemensamma insatser, utveckla erfarenhetsutbyten till att förbättra våra stödsystem. Målet är att utifrån tydliga roller och ansvar komplettera varandra och effektivt bidra till ett svenskt forsknings- och innovationssystem i världsklass.

BEDÖMNING

Samverkan mellan forskningsfinansiärerna fungerar bra.

2. Resultatredovisning enligt regleringsbrev

2.1 Stöd till inkubation

RB 1.2.1 Vinnova ska, inom ramen för myndighetens ansvar att lämna stöd till inkubation, redovisa resultaten av insatserna. En särskild rapport avseende helåret 2018 ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet och Utbildningsdepartementet) senast 1 juni 2019.

BAKGRUND

Vinnovas inkubatorprogram lanserades den 1 januari 2016 och består av två delar. Ena delen syftar till att utveckla inkubatorerna och den andra delen att utveckla företag genom inkubatorerna. Från och med 2018 går huvuddelen av inkubatorprogrammets finansiering till de 24 inkubatorer som rankats högst i de utvärderingar som gjorts under 2015 och 2017.

GENOMFÖRANDE

Inkubatorprogrammets syfte är att, via högkvalitativa inkubatorer, främja utvecklingen av nya kunskapsintensiva företag med stor internationell potential. Vinnova rapporterar inkubatorernas resultat årligen i en enskild rapport till Näringsdepartementet. Då årsdata för inkubatorbolag och alumnibolag för 2018 blir tillgänglig under första halvåret 2019, redovisas nedan istället resultat för helåret 2017. Motsvarande resultat från 2018 kommer att rapporteras juni 2019 i en särskild rapport till Näringsdepartementet.

Under 2017 utvärderade de 18 inkubatorerna, som fick finansiering av Vinnova, knappt 3 100 idéer. 31 procent av de utvärderade idéerna hade en kvinna som idégivare.

Under 2017 stod fristående entreprenörer bakom 40 procent av de idéer som inkubatorerna utvärderade. Andelen utvärderade affärsidéer från akademin utgjorde 31 procent och andelen med ursprung från näringslivet var 26 procent.

Näringslivet svarade för störst andel av de antagna idéerna med 40 procent. Akademin svarade för 31 procent och fristående entreprenörer för 26 procent av de antagna idéerna. Under 2017 blev 198 projekt och företag så kallade alumni, det vill säga att de fullgjorde inkubationsprocessen och för 49 projekt och företag avbröts inkubationsprocessen i förtid. Utflyttningen av dessa beredde plats för nya idéer och sammanlagt antogs 268 nya projekt och företag. Vid årsskiftet 2017/2018 fanns 57 projekt och 386 företag i inkubatorerna. Under 2017 attraherade 167 företag i excellensinkubatorerna totalt 547 miljoner kronor i ägarkapital.

BEDÖMNING

Vinnovas inkubatorprogram har flera komponenter och erbjudanden för att möta olika behov. Arbetet med att utveckla statligt stöd till inkubation fortgår i kontinuerlig dialog

med målgruppen. Vinnova bedömer måluppfyllelsen när det gäller myndighetens stöd till inkubation som god.

2.2 Uppföljning av forskningsbidrag

RB 1.3.1 Vinnova ska redovisa hur myndigheten har arbetat med att uppnå en förstärkt kontroll och uppföljning av forskningsbidragen, inklusive bidragsmottagares ekonomiska återskott, samt hur myndigheten har samarbetat kring detta med andra finansörer.

BAKGRUND

Vinnova genomför årligen ekonomisk uppföljning och kontroll av de bidrag som utbetalats. Syftet med detta är att kontrollera att upparbetade kostnader är stödberättigande, att varor och tjänster som kostnadsförts på projekten har levererats och i rätt takt samt säkerställa att det finns rutiner hos bidragsmottagaren som minimerar risk för dubbelfinansiering av kostnader från andra externa finansörer. Kontrollen består primärt av två olika granskningsinsatser:

1. Om en bidragsmottagare beviljas tre miljoner eller mer i bidrag ska ett revisorsintyg bifogas slutrapporten. Granskningen ska utföras av kvalificerad revisor, kommunal yrkesrevisor eller internrevisor.
2. Vinnova genomför egeninitierad granskning på plats av minst femtio projekt årligen. Urvalet sker utifrån en modell för urval och görs dels utifrån slump, dels utifrån risk och väsentlighet. Granskningen utförs av upphandlad revisionsbyrå.

Uppföljning av bidragsprojekt görs kontinuerligt när lägesrapporter inkommer.

Tidigare har inte framräkning och hantering av återbetalningskrav skett med systemstöd när slutrapport inkommit. Under hösten 2017 lanserades en sådan automatisk funktion för att förbättra och effektivisera hanteringen av återbetalningskrav.

GENOMFÖRANDE

Under året har en instruktion och en mall för revisorsintyg lanserats som tydligt definierar de granskningsåtgärder som ska utföras och vilka iakttagelser som ska rapporteras. Granskningsåtgärderna baseras på Vinnovas allmänna villkor för bidrag, eventuella särskilda villkor och guide till Vinnovas villkor om stödberättigande kostnader. 159 stycken revisorsintyg har inkommit under året.

Femtio projekt har granskats på plats hos bidragsmottagaren under året. Utifrån slump har trettiofem projekt valts ut och granskats. Dessa representerar fem procent av bidragsprojekt som har minst sex månader kvar och har rapporterat

till Vinnova minst en gång. Femton stycken projekt har valts utifrån risk och väsentlighet.

När lägesrapport inkommer till Vinnova görs en kontroll att projektets upparbetade kostnader är i paritet med budget. Kontrollen utförs med hjälp av systemstöd som tydligt visualiserar om det är en väsentlig skillnad på upparbetade kostnader och kostnader enligt budget. Systemstödet har utvecklats och lanserats under året för att försäkra sig om att bidrag betalas ut i nära anslutning till upparbetning av kostnader i projektet. I de fall förbrukningstakten i projektet varit låg ska antingen nästkommande utbetalning frysas eller preliminär utbetalningsplan ändras så att den baseras på de inrapporterade, upparbetade kostnaderna. Det kan även bli aktuellt med återföring eller återbetalning av bidrag.

Under 2018 har implementeringen av systemstöd för uträkning och hantering av återbetalningskrav fortsatt.

Under året har erfarenhetsutbyte med Tillväxtverket om granskning och uppföljning skett. Utbytet kommer fortsätta att utvecklas under 2019. Vinnova har även varit Formas behjälplig i sitt arbete med att förstärka och förbättra sin ekonomiska uppföljning.

BEDÖMNING

De revisionsintyg som under året har bifogats slutrapport visar att den lanserade mallen används. Mallen ger revisorn stöd för att bättre kunna utföra sin granskning på ett ändamålsenligt och korrekt sätt samt säkerställa att Vinnovas villkor för bidrag efterlevs. De iakttagelser som rapporteras blir således mer informativa och användbara för Vinnova i vårt arbete med att utveckla våra granskningsinsatser.

De iakttagelser och rekommendationer som framkommit i de egeninitierade granskningarna sammanställs i en rapport. Här beskrivs de huvudsakliga iakttagelserna och processmässiga åtgärder som tas som resultat av årets granskningar.

Den ekonomiska uppföljningen av projekten med hjälp av systemstöd som lanserats har tydliggjort projekt där förbrukningstakten av bidraget varit låg och Vinnova inte ska betala ut ytterligare bidrag. Denna nya möjlighet för visualisering har gett Vinnova en bättre uppföljning av att bidrag betalas ut i nära anslutning till att de förbrukas av bidragsprojekten.

Den automatiserade funktionen för uträkning och hantering av återbetalningskrav har under året resulterat i drygt 48 miljoner kronor i återbetalningar från 212 projekt. Då uträkning och hantering sker automatiskt vid godkännande av slutrapport har återbetalningskraven ökat både i kronor och i antal. Noggrannheten i de fastställda återbetalningskraven har även ökat då den, ibland ganska komplicerade uträkningen, nu sker i systemet och tydligt visas även för bidragsmottagaren direkt vid rapportering.

2.3 Upphandling

RB 1.4.1 Vinnova ska redovisa hur myndigheten vid upphandlingar som överstiger gällande tröskelvärden har arbetat med att uppfylla de nya kraven på kollektivavtalsenliga villkor som följer av 17 kap. 2–5 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

BAKGRUND

Vid köp av varor och tjänster avropar Vinnova om möjligt från de statliga ramavtalen. Årligen genomförs ett fåtal upphandlingar som överstiger gällande tröskelvärden. Vinnova upphandlar till övervägande del högkvalificerade konsulttjänster med stor vikt på kvalitet.

GENOMFÖRANDE

Sedan ikraftträdandet av 17 kap 2–5 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling har Vinnova genomfört fem upphandlingar över gällande tröskelvärden. Samtliga avser högkvalificerade konsulttjänster.

Krav på kollektivavtalsliknande villkor och specificerad minimilön har tidigare ställts vid upphandling av städtjänster. Dessa villkor gäller i nu pågående kontrakt, med rätt för Vinnova att ta del av lokalvårdares lönespecifikation.

Krav på arbetsvillkor minst i nivå med gällande kollektivavtal har tidigare ställts vid upphandling av kontorsservice- och bevakningstjänster. Dessa villkor gäller i nu pågående kontrakt.

BEDÖMNING

Vinnova har när så ansetts behövt ställt krav på kollektivavtalsenliga villkor.

2.4 Samverkan med Tillväxtverket och Energimyndigheten

RB 1.5.1 Vinnova ska redovisa hur samverkan med Tillväxtverket och Energimyndigheten har utvecklats och bidragit till att skapa synergier i myndigheternas verksamheter och minskat risken för överlappningar i syfte att bättre bidra till målen för närings- och energipolitiken och den regionala tillväxtpolitiken.

BAKGRUND

Vinnova, Tillväxtverket och Energimyndigheten har alla centrala roller för att genomföra regeringens politik inom de områden som nämns i RB 1.5.1 (sid 30). Ett nära samarbete är avgörande för att säkra bästa möjliga utfall för regeringens samlade insatser och för att undvika överlapp mellan insatser.

GENOMFÖRANDE

Vinnova, Tillväxtverket och Energimyndigheten har på uppmaning av Regeringskansliet tagit fram en gemensam skrivelse som beskriver exempel på hur myndigheterna arbetar

för att undvika överlapp, skapa ökad tydlighet kring våra olika erbjudanden samt säkra effektiva insatser. Skrivelsen innehåller också exempel på några av de samverkansforum på olika nivåer där de tre myndigheterna deltar, se även 2§5 (sid 23) och 7§ (sid 28).

BEDÖMNING

Vinnova gör efter dialog med övriga myndigheter bedömningen att samverkan mellan Vinnova, Tillväxtverket och Energimyndigheten är ändamålsenlig och att den fungerat väl under året.

2.5 Organisationsstyrning

RB 2.1 En innovationsscout för innovationssamarbete ska etableras i Israel för att utgöra en brygga mellan det svenska och det israeliska innovationssystemet genom att skapa kontakter med utgångspunkt i näringslivets behov. Av särskild vikt är att stärka banden mellan unga innovativa företag i Sverige och Israel.

RB 9.5 Regeringsuppdrag att stödja innovationssamarbete med Indien inom området smarta städer.

RB 9.6 Regeringsuppdrag att förstärka arbetet med strategiska internationella innovationssamarbeten och innovationspartnerskap samt bistå Regeringskansliet i realisering av dessa samarbeten.

BAKGRUND

Vinnova ska identifiera, genomföra och intensifiera insatser som bidrar till strategiskt relationsbyggande och långsiktigt innovationsfrämjande i prioriterade länder och regioner. Insatserna ska underlätta utveckling och genomförande av strategiska innovationssamarbeten och ska vara en del av Sveriges främjandeinsatser. Arbetet genomförs därför i samverkan med relevanta aktörer och myndigheter och i nära samverkan med Regeringskansliet. Arbetet inom Brasilien, Japan, Kina och Indien sker i samverkan med forskningsmyndigheterna inom ramen för internationella samordningsfunktionen, Intsam.

För att stärka internationella innovationssamarbeten har regeringen slutit innovationspartnerskap med Tyskland, Frankrike och Indien under 2017 och 2018 och sedan tidigare finns ett strategiskt partnerskap med Brasilien. Vinnovas insatser omfattar även innovationsscouts i Silicon Valley och Tel Aviv.

GENOMFÖRANDE

Nedan redovisas Vinnovas arbete i utpekade länder.

Brasilien

Vinnova har under året deltagit i möten med arbetsgrupperna inom ramen för innovationssamarbetet. I november genomfördes innovationsveckor i Brasilien av svenska ambassaden i Brasilia. Vinnova deltog på högnivåmötet för flygsamarbetet och möte i Steering Group on Innovation. Vinnova genomförde även fyra seminarier i Sao Paulo i samarbete med brasilianska parter, RISE och Business Sweden. Tillsammans med Vinnova medverkade en delegation med drygt 20 företags- och industrirepresentanter. Under innovationsveckorna presenterades de tolv projekt som Vinnova finansierat inom ramen för samarbetet med Brasilien, sju projekt inom flygområdet och fem inom bioekonomi.

För att undersöka möjligheter av ett breddat samarbete mellan Sverige och Brasilien har Vinnova upphandlat Business Sweden för att ta fram rapporten "Svenska dotterbolag i Brasilien och deras FoI-intressen".

Japan

Vinnova och Japan Science and Technology Agency organiserade, med stöd av Sveriges ambassad i Tokyo, ett symposium kring de gemensamt finansierade svensk-japanska projekten som utvecklar lösningar för äldres livsmiljö. Symposiet var även en del av firandet av 150 år av diplomatiska relationer mellan länderna. Vinnova deltog också på den delegationsresa som anordnades av ett antal universitet och högskolor inom ramen för MIRAI-projektet i oktober 2018.

Sydkorea

Sverige och Sydkorea undertecknade ett avtal om ökat industriellt teknologiskt samarbete inom ramen för EUREKA i maj i Helsingfors under EUREKA Innovation Days 2018. Avtalet undertecknades av Korea Institute for Advancement of Technology (KIAT), Vinnova och Business Finland. Under EUREKA Innovation Days genomfördes också ett matchmakingmöte mellan företag och institut.

Kina

2017 slöts ett treårigt avtal mellan Vinnova och MOST (Ministry of Science and Technology) och i april 2018 stängde första utlysningen. Inriktningen på utlysningen var hälsa och trafiksäkerhet.

4–10 november arrangerade Vinnova flera möten i Kina tillsammans med kinesiska partners. Veckan inkluderade matchmaking-möten för svenska företag och institut för att komma i kontakt med lämpliga medsökande i kommande utlysning med MOST inom hälsa, transport och tillämpad IKT. Möten genomfördes i Beijing, Nanjing och Shanghai.

Indien

Vinnova erhöll ett regeringsuppdrag att stödja innovationssamarbete med Indien inom Smarta städer. För att genomföra uppdraget har Vinnova förnyat och uppdaterat

samarbetsavtalen med Department of Science & Technology, DST, samt med Department of Biotechnology, DBT, vilka av den indiska regeringen utpekats som ansvariga för genomförandet av det svensk-indiska innovationspartnerskapet. Vinnova har initierat dialog med dessa organisationer med fokus på gemensamma aktiviteter. Dialog med svenska myndigheter och aktörer pågår med syfte att fokusera satsningen utifrån svenska önskemål och behov. Vinnova deltog också i aktiviteter under svenska ambassadens Nobelvecka i Delhi 13–14 december 2018.

Tyskland

Som ett led i genomförandet av innovationspartnerskapet mellan Sverige och Tyskland har Vinnova och Ministeriet för ekonomi och energi i Tyskland (representerat av AiF Projekt GmbH) genomfört en utlysning som riktar sig till små och medelstora företag. Företagen ska ha som mål att utveckla produkter, teknikbaserade tjänster eller metoder inom samtliga teknik- och tillämpningsområden. Företagen ska genom utlysningen ges möjligheten att stärka sin utveckling, konkurrenskraft och internationalisering.

Den första utlysningen stängde i april 2018 och resulterade i fem gemensamma projekt som finansierades av Vinnova och AiF GmbH inom områden som hälso- och sjukvård, digitalisering samt produktion av hållbarare betongkonstruktioner genom att nyttja mer resurs- och kostnadseffektiva metoder.

Frankrike

Statsminister Stefan Löfven och Frankrikes president Emmanuel Macron undertecknade 2017 ett strategiskt partnerskap för innovation, digital omvandling och gröna lösningar. I färdplanen som beskriver partnerskapet hänvisas det till Vinnova inom flera områden. Vinnova har under året deltagit i en av Frankrikes största teknikmässor, Viva Tech, tillsammans med närings- och innovationsminister Mikael Damberg. Vinnovas generaldirektör har också deltagit i en paneldebatt vid GovTech summit i anslutning till Paris Digital Week samt träffat ledningspersoner på Bpifrance. Vidare har en dialog inletts med Bpifrance angående utökat samarbete inom EUREKA.

USA

Vinnova har sedan flera år tillbaka etablerat ett kontor i Silicon Valley och under året har byte av kontorschef skett. I september besökte Sveriges USA ambassadör Vinnovas kontor på Stanford och Nordic Innovation House.

För att främja samarbetet mellan forsknings- och innovationsmiljöer i Sverige inom mobilitetsområdet arrangerades i november en tredagarskonferens på Stanford med titeln "Nordic Future Mobility Week".

I Nordic Innovation House i Palo Alto, där Vinnova är initiativtagande partner, är verksamheten bland annat inriktad på att underlätta för unga svenska företag att dra maximal nytta av det rika innovationssystemet i Silicon Valley. Åtta

företag har under året genomgått acceleratorprogrammet Tech Incubator (TINC).

Israel

Vinnovas kontor i Israel öppnades officiellt den 27 juni 2018 och i anslutning till öppnandet genomfördes ett lanseringsmöte. Mötet gästades av drygt 100 personer från det israeliska innovationssystemet, med deltagare från bland annat Israels Ministry of Economy and Industry, innovationsråd från andra länder, svenska företag i Israel och startups.

Verksamheten under 2018 har varit fokuserad på kontaktskapande och utveckling av insatsformer i syfte att lära känna det israeliska innovationssystemet, stämna av aktörers intresse samt undersöka intresset för samverkan med Sverige.

Genomförda och initierade projekt och aktiviteter i urval:

- Svensk delegation från fordonsindustrin besökte DLD Innovation Festival, en av många, viktiga innovationskonferenser i Israel
- Israelisk delegation inom EdTech besökte Sverige
- StartJLM, en tävling för startups som arrangeras av Israels ambassad där Vinnova var partner. Vinnande företag, Sigrid Therapeutics, har genomfört en lärresa till startupssystemet i Jerusalem.
- Besök av statssekreterare Hans Dahlgren, med fokus på innovation. Diskussioner fördes om Israels innovationssystem med deltagare från IATI (Israel Advanced Technology Industries), Israel Innovation Authority, Israel Ministry of Foreign Affairs, investerarnätverket iAngels, DRIVE Innovation Center, den internationella juristfirman Pearl Cohen och Haifa Chamber of Commerce.

BEDÖMNING

Vinnova har på olika sätt bidragit till att förstärka arbetet med strategiska internationella innovationssamarbeten inkluderande finansiering av utlysningar, deltagande på internationella möten och arrangerande av delegationsresor. Vinnova har även förnyat och uppdaterat samarbetsavtalen med våra samarbetsorganisationer i Indien, vilket är en förutsättning för att kunna genomföra uppdraget inom Smarta städer. Under 2018 har även ett kontor etablerats i Israel och en innovationsscout för innovationssamarbete är på plats.

Vinnovas bedömning är att resultaten av de internationella aktiviteterna är goda.

2.6 Nya uppdrag givna i regleringsbrevet för 2018

RB 3.3 Expo 2020: Vinnova ska inom sitt verksamhetsområde bistå Kommittén med ansvar för den svenska paviljongen vid världsutställningen Expo 2020.

BAKGRUND

Vinnova ska bistå Kommittén med ansvar för den svenska paviljongen vid Expo 2020.

GENOMFÖRANDE

Vinnovas stöd innefattar husering av kommittén till dess kommitténs uppdrag är slutfört, dock som längst fram till den första september 2021. I Vinnovas uppdrag ingår i dagsläget inte att stödja eller finansiera kommittén på annat sätt.

BEDÖMNING

Kommittén har under 2018 haft tillgång till Vinnovas lokaler, men i övrigt använt egen infrastruktur i form av datorer, servrar, nätverk etcetera.

2.7 Regionalt tillväxtarbete

RB 3.5.1 Vinnova ska bidra "i genomförandet av det nationella regionalfondsprogrammet under programperioden för 2014–2020 för EU:s sammanhållningspolitik, med fokus på insatser inom det tematiska området "Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation". Vinnova ska också, utifrån sin roll i arbetet med det nationella regionalfondsprogrammet, bidra i Tillväxtverkets arbete avseende processstödet.

BAKGRUND

Innovation är en av flera prioriteringar i det nationella regionalfondsprogrammet.

GENOMFÖRANDE

Vinnova har representanter i Övervakningskommittéerna för såväl de åtta regionalfonderna som för den nationella regionalfonden. Vinnova medverkar även i det Nationella regionalfondsprogrammets GD-samråd som leds av Tillväxtverket. Under året har dialogen varit inriktad på läget i de nio programmen i den Europeiska Regionalfonden som förvaltas av Tillväxtverket, och i synnerhet läget i det Nationella Regionalfondsprogrammet. Vidare har ingående myndigheters Start Up-initiativ diskuterats liksom läget i förhandlingarna inför nästa programperiod.

BEDÖMNING

Vinnova har haft en god och aktiv samverkan med Tillväxtverket under året.

2.8 Pågående uppdrag givna i regleringsbrevet för 2013

RB 4.1 Vinnova ska utlysa program för strategiska innovationsområden. Återkommande uppföljning av de strategiska innovationsområdena ska genomföras. En eller flera utvärderingar av effekter av satsningen ska göras.

BAKGRUND

Strategiska innovationsområden är en satsning där ledande aktörer från näringsliv, akademi och offentlig sektor gemensamt kraftsamlar inom strategiskt viktiga områden för Sverige. Genom gränsöverskridande samverkan skapas förutsättningar för hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar och en ökad internationell konkurrenskraft. Regeringen har gett Vinnova, Energimyndigheten och Formas i uppdrag att genomföra satsningen.

GENOMFÖRANDE

Satsningen strategiska innovationsområden startade 2012 genom en utlysning av forsknings- och innovationsagendor. Strategiska innovationsprogram genomför den strategi som beskrivs i varje programs innovationsagenda genom att initiera olika insatser som ytterst syftar till områdets förnyelse och ökad konkurrenskraft. Strategiska innovationsprogram har valts ut via öppna utlysningar, vilka bedömdes av en extern bedömningspanel. Hittills har 17 stycken strategiska innovationsprogram etablerats, varav 14 administreras av Vinnova.

De nu 17 pågående strategiska innovationsprogrammen har under året genomfört en rad olika aktiviteter såsom utlysningar, områdesspecifika konferenser och workshops etcetera. Syftet är att kraftsamla områdets aktörer och därmed utveckla respektive område. Inom de 14 program som administreras av Vinnova har under 2018 genomförts 27 utlysningar och 350 projekt har startats. I utgången av år 2018 pågår 722 projekt inom programmen.

För att utveckla det gränsöverskridande samarbetet och lärandet mellan de strategiska innovationsprogrammen samlar Vinnova, Formas och Energimyndigheten samtliga program till en årlig programkonferens.

RESULTAT

Sedan de första programmen startade 2013 har vi sett en stark mobilisering inom ramen för de strategiska innovationsprogrammen. Programmen har skapat stort intresse och engagemang och fått ett gott gensvar hos ett stort antal aktörer i det svenska forsknings- och innovationssystemet.

Koncerner och företag med omfattande FoU i Sverige har också deltagit i projekt, där data nu finns, framför allt från de 14 första programmen. Totalt deltar cirka 1 800 unika organisationer. I ekonomiska termer är det framför allt koncerner inom flygindustrin, gruv- och metallindustrin som deltar

med stora resurser men även företag i fordons- och automationsindustrin deltar aktivt.

De strategiska innovationsprogrammen har även startat insatser och projekt som möter de prioriteringar som tagits fram via regeringens strategiska samverkansprogram.

Under 2018 har de fem strategiska innovationsprogram som startade år 2015 utvärderats och utvärderingen utgör bland annat ett underlag för beslut om programmens fortsatta etappfinansiering. De program som utvärderats under 2018 är: MedTech4Health, InfraSweden2030, Drive Sweden, Smart Built Environment och RE:Source.

Utvärderingskriterierna för den första treårsutvärderingen fokuserar främst på ledarskap och etablering av respektive program, exempelvis hur styrelse och programkontor arbetar för att utveckla och genomföra aktiviteter samt insatser som kopplar till programmets effektlögr.

Alla program som utvärderades fick överlag bedömningen att programmen är på rätt väg och det konstaterades att samtliga program har lyckats väl med att skapa en nationell kraftsamling och få de mest relevanta aktörerna att samlas inom programmen. Aktiviteter och insatser bedöms vara i linje med programmens målsättningar och det har startats många projekt, nya mötesplatser och samarbeten. Programkontoren bedöms överlag ha god förståelse för områdets utmaningar och alla arbetar med öppenhet och inkludering.

Utvärderarna gör bedömningen att det med en regelbunden uppföljning och ett starkt stöd från finansiärerna finns goda förutsättningar att programmen utvecklas till starka innovationsprogram inom de utvärderade områdena.

Vinnova, Energimyndigheten och Formas har under 2018 upphandlat och kontrakterat Faugert & Co Utvärdering AB, med underleverantörer Technopolis Ltd samt Sweco Society AB, för att genomföra kommande sexårsutvärderingar av samtliga 17 strategiska innovationsprogram. Syftet med uppdraget är att påvisa resultat och tidiga effekter som underlag för beslut om fortsatt finansiering samt att utgöra stöd för både finansiärer och programkontoren så att de strategiska

innovationsprogrammen utvecklas på bästa sätt. Första sexårsutvärderingen genomförs under hösten 2019.

BEDÖMNING

Uppdraget att genomföra en satsning på Strategiska innovationsprogram är en långsiktig satsning för Sverige. Vår bedömning är att arbetet utvecklas positivt med stort intresse och delaktighet från viktiga aktörer.

2.9 Pågående uppdrag givna i regleringsbrevet för 2015

RB 6.1 Vinnova ska redovisa en plan för hur myndigheten avser utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen (prop. 2012/13:1 utg.omr. 13, bet. 2012/13:AU1, rskr. 2012/13:123). Planen ska innehålla identifierade utvecklingsbehov, mål och aktiviteter som myndigheten avser att vidta, samt genomföra under 2016–2018. Vidare ska planen beskriva på vilket sätt jämställdhet kan integreras och bli en del av myndighetens ordinarie verksamhet, exempelvis i myndighetens styrprocesser.

BAKGRUND

2015 fick Vinnova regeringens uppdrag att jämställdhetsintegrera verksamheten så att den bidrar till de jämställdhetspolitiska målen. En handlingsplan togs fram och aktiviteter som berör samtliga av handlingsplanens utpekade områden har genomförts. Tabell 12 (sid 34) sammanfattar de aktiviteter som har genomförts inom ramen för uppdraget och dess utfall. Tabellen bygger i stor utsträckning på Vinnovas delredovisning inom uppdraget Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM) i februari 2018. Under 2018 har fokus varit att med utgångspunkt i ett nytt verksamhetsstöd löpande jämställdhetsintegrera kärnverksamhetens olika delar.

TABELL 12. ÖVERSIKT ÖVER GENOMFÖRDA AKTIVITETER OCH UTFALL INOM VINNOVAS JIM-UPPDRAG (FORTSÄTTNING PÅ SID 35)

	Aktivitet	Utfall
Styrning/ledning/planeringsprocesser	Genomgång och analys av verksamhetsplan och måldokument.	Jämställdhetsaspekter har lyfts in i verksamhetsplaneringen för Vinnovas strategiska områden.
	Genomgång av krav och bedömningskriterier i utlysningstexter så att genus- och jämställdhetsaspekter integreras.	- Jämställdhetskriterier kopplat till Vinnovas tre övergripande bedömningskriterier har utvecklats. - Standardiserade skrivningar för program- och utlysningstexter har utvecklats.
	Jämställdhetsintegrering har införts i Vinnovas övergripande stödfunktion som kvalitetsgranskar alla Vinnovas utlysningar.	- Alla nya utlysningar måste ta ställning till hur jämställdhetsaspekter ska integreras i utlysningens alla delar. - Säkerställer ett långsiktigt arbete med jämställdhetsintegrering i alla Vinnovas satsningar.
Innovationsbegreppet	Riktade insatser för att lyfta och synliggöra kvinnors innovationskraft samt bredda innovationsbegreppet.	- Samverkansprojekt med SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) i projekt som breddar traditionella definitioner av och synsätt på innovation. - Regional satsning riktad mot unga tjejer "Innovate Passion". - Innovationstalangen som genomfördes för andra året hade under 2016 ett särskilt fokus på kvinnor som är innovatörer.

TABELL 12. ÖVERSIKT ÖVER GENOMFÖRDA AKTIVITETER OCH UTFALL INOM VINNOVAS JIM-UPPDAG

Kärnprocessen	Insatser i kärnprocessen har utvecklats och testas inom samtliga av Vinnovas strategiska områden.	En strukturerad process för hur Vinnovas kärnprocess ska jämställdhetsintegreras har utvecklats.
	Utvecklingsprojekt inom bedömning och beslut där erfarenheter från finansierade projekt tagits in.	- Mallar har utvecklats för att inkorporera både kvalitativa och kvantitativa aspekter av jämställdhet. - Stöd- och utbildningsmaterial för jämställdhetsintegrering av hela kärnprocessen har utvecklats för programansvariga, handläggare, bedömare och sökande. Bland annat finns material som i detalj beskriver hur ett jämställt bedömningsmöte skall genomföras. - Ett omfattande internt, digitalt arbetsrum har skapats. Här återfinns bland annat stöd för hur projekt kan integrera ett köns- och/eller genusperspektiv samt konkreta steg-för-steg-guider för att jämställdhetsintegrera program och utlysningar.
Statistik	Utveckling av indikatorer och nya sätt att visa jämställdhetsstatistik för myndighetens arbete med jämställdhetsintegrering.	- Nya verktyg för att visualisera och analysera jämställdhetsdata har utvecklats. - Nya indikatorer har utvecklats för att följa upp både kvalitativa och kvantitativa aspekter av jämställdhet. - En bedömarpool har utvecklats med möjlighet att följa upp på könsfördelning bland Vinnovas bedömare och bedömningar.
Utbildning och kunskaps-spridning	Utbildningsinsatser för de som arbetar i bedömningsprocessen.	- En utbildning om jämställda bedömningsprocesser har tagits fram och genomförts vid tre tillfällen tillsammans med Forte och Formas. Från Vinnova deltog 70 medarbetare, varav 12 chefer. - Utbildningsmaterial och steg-för-steg-guider har tagits fram för såväl handläggare som bedömare. - Utbildning av bedömare genomförs löpande i Vinnovas satsningar. - Extern expertis har engagerats i föreläsningar om köns- och genusperspektiv i forskning och innovation kopplat till Vinnovas strategiska områden. - Utbildning av personal sker löpande för såväl nyanställda som befintliga medarbetare.
	Utbildnings- och stödinsatser för sökande och pågående projekt	- Löpande utbildnings- och informationsinsatser genomförs i de flesta av Vinnovas satsningar. - Inom program för små och medelstora företag, Vinnväxt och de strategiska innovationsprogrammen pågår utökade utbildningsinsatser.
	Spridning av kunskap som genererats inom ramen för jämställdhetsintegreringsarbetet	- Vinnova har aktivt medverkat för att bidra till ökad integrering av jämställdhets-, köns- och genusperspektiv i forskning och innovation i EU:s kommande ramprogram för svensk forskning och innovation genom ett svenskt positionspapper. - Vinnova har aktivt verkat för att dela erfarenheter från sitt jämställdhetsarbete till andra aktörer och myndigheter. Bland annat genom föredrag under Jämställdhetsmyndighetens spridningskonferens för JIM-myndigheter och inom EUREKA.
	Genomlysning och revidering av introduktionsutbildning för att säkerställa att jämställdhetsintegrering finns med.	Introduktionsutbildningen för nyanställda har reviderats vid flera tillfällen utifrån ett jämställdhetsperspektiv.
Upphandling	Genomlysning och revidering av Vinnovas upphandlingspolicy.	En upphandlingspolicy för att främja jämställd upphandling har införts.
Kommunikation	Genomlysning och revidering av Vinnovas kommunikationsinsatser.	- En webbplats för "Jämställd Innovation" har publicerats som stöd för sökande. - Förbättrade arbetsmetoder för kommunikationsavdelningen; medvetna bildval och arbete med tillgänglighet och planering för att nå nya grupper samt medvetna val av intervjupersoner till artiklar i tidning och nyhetsbrev.
Policy	Utveckla en policy och arbetssätt för hur jämställdhet ska säkerställas i de seminarier och konferenser där Vinnova är arrangör, medarrangör eller medverkar i.	En jämställdhetspolicy har tagits fram för Vinnovas arrangemang och för medverkan i och finansiering av konferenser.

BEDÖMNING

Vinnova anser sig ha goda förutsättningar och stor potential att bidra till målen för jämställd bidragsgivning utifrån redogörelsen ovan. Jämställdhet genomsyrar stora delar av organisationen, både i Vinnovas kärnprocess, system och inte minst bland de enskilda medarbetarna. Vår bedömning är att

arbetet tagit steget från planering till att vara en medarbetardriven och integrerad del av kärnverksamheten.

Denna bedömning styrks av att Vinnova pekats ut som en av tre myndigheter i Statskontorets utvärdering av Jämställdhetsintegrering i myndigheter som kunnat påvisa ändrade utfall i delar av sin verksamhet som rör användarna av myndigheternas tjänster.

2.10 Pågående uppdrag givna i regleringsbrev för 2017

RB 8.4 Vinnova ska under 2017–2019 använda minst 55 MSEK för att utveckla och genomföra riktade insatser för social innovation. För 2018 får Vinnova använda minst 20 MSEK. Insatserna och medlen ska redovisas i årsredovisningen, bland annat avseende samverkan, områden och målgrupper samt hur resultat och erfarenheter av insatserna har kommunicerats.

BAKGRUND

I programmet Social innovation söker vi lösningar som genom nya sociala angreppssätt möter samhällsbehov på bättre sätt än vad som hittills gjorts. Det kan vara nya varor, tjänster, metoder, affärsmodeller eller arbetssätt som genom nya sätt att tänka bidrar till ett inkluderande samhälle. Vi involverar de som berörs av ett problem i formuleringen och lösningen av det. Den primära intentionen är samhällsnytta.

Programmet syftar till att aktivera, främja och utnyttja hela samhällets innovationspotential, stärka den sociala ekonomins (sociala entreprenörer, sociala företag, civilsamhälle) roll och inflytande samt skapa förutsättningar för nya, smartare lösningar på komplexa sociala problem och sociala samhällsutmaningar.

Vinnova har arbetat med att etablera området social innovation i Sverige och programmet Social innovation utgör idag ett instrument för att stärka verk samma aktörer. Att området anses angeläget att utveckla vidare tydliggjordes i den strategi för sociala företag som regeringen presenterade i början av 2018. Det regeringsuppdrag som givits till Vinnova möjliggör ytterligare systemfrämjande insatser och redovisas separat enligt uppdrag.

GENOMFÖRANDE

Under våren 2018 genomfördes utlysningen Utveckla och testa som visade på fortsatt stort behov av stöd för social innovation. Vinnova genomförde också en utlysning med syftet att erbjuda fortsatt finansiering för tidigare finansierade projekt. Utlysningarna resulterade i totalt 37 nya innovationsprojekt. Exempel på en social innovation som finansierades inom satsningarna är en människorättsklinik som ger utsatta grupper juridiskt stöd och ett projekt där billiga bostäder utformas utifrån de boendes behov.

Vinnova genomförde också utlysningen "Ett stärkt innovationsstöd till social innovation" för att stödja genomförandet av regeringens strategi. Inom satsningen finansierade vi elva innovationsfrämjande projekt med totalt 30 miljoner kronor i beviljade bidrag för att skapa bättre förutsättningar för sociala innovationer att utvecklas och komma till användning i samhället. Ett av projekten använder Helsingborgs stad som testbädd för sociala innovationer. Ett annat projekt utvecklar verktyg för att mäta sociala nyttor och finansiell hållbarhet. Ett tredje syftar till att bygga upp regionala plattformar för verifieringsprocesser och ökad tillgänglighet till finansiering av sociala företag.

Utöver ovanstående utlysningar har Vinnova gjort insatser som direkt bidrar till regeringsuppdraget såsom finansiering av etableringen av ett kompetenscenter och nätverk för effektmätning och fortsatt arbete med etablerande av nationell kunskapsplattform. Dessa insatser redovisas separat enligt instruktion.

BEDÖMNING

Vi bedömer att Vinnovas arbete har bidragit till att utveckla det sociala innovationssystemet och stärka innovationssystemet för sociala innovationer.

RB 8.7 Vinnova ska genomföra en satsning på innovation och forskning inom tillgänglighetsdesign under 2017–2020 som beräknas omfatta 80 MSEK. För 2018 får Vinnova använda 15 MSEK. Satsningen ska bidra till att verksamheter, miljöer och tjänster utformas universellt så att de blir tillgängliga och användbara för alla människor, oavsett funktionsnedsättningar, kön, ålder eller bakgrund. En universell utformning innebär att man utgår från och designar med medvetenhet om den variation som återfinns i befolkningen, vilket bör resultera i en mer inkluderande arbets- och livsmiljö. Satsningen ska uppmuntra till nya innovationssamarbeten mellan universitet och högskolor, offentlig sektor, näringsliv och andra relevanta aktörer. Vidare ska satsningen stödja det nationella forskningsprogrammet om hållbart samhällsbyggande och det strategiska samverkansprogrammet Smarta städer.

BAKGRUND

Vinnova har i enlighet med regleringsbrevet 2018 fortsatt att bedriva en särskild satsning på innovation och forskning inom tillgänglighetsdesign.

GENOMFÖRANDE

Under 2018 har genomförandet bestått av två olika delar. En del har varit att utveckla en projektportfölj inom tillgänglighetsdesign med syfte att främja kompetens, kunskap, aktörer och nätverk inom området. Ett exempel är att tillgänglighetsdesign och universell utformning har lyfts fram som ett prioriterat område inom utlysningen Innovationer för ett hållbart samhälle 2018. Ett annat är att Parasport Sverige har tilldelats fortsatt finansiering utifrån den förstudie som genomfördes 2017. I bred samverkan kommer fortsättningsprojektet utveckla tillgänglighetscertifiering av idrottshallar samt att etablera ett mentorsprogram för att stötta barn och unga med funktionsnedsättning till fysisk aktivitet och idrottsutövande, med syfte att minska ohälsa inom målgruppen. Totalt har under 2018 sex projekt beviljats 35 miljoner kronor i bidrag.

Den andra delen av genomförandet har fokuserat på stärkt samverkan och kunskapsspridning med syfte att föra dialog med myndigheter och andra aktörer inom området samt nyttiggöra den kunskap och kompetens som utvecklas inom projektportföljen. Ett exempel är att Vinnova initierat ett strategiskt projekt, som syftar till kunskapsuppbyggnad inom området. Projektet har inkluderat en bred dialog med behovsägare inom området, från myndigheter, kommuner, akademi och funktionshindersrörelsen. Vinnova har även genomfört en

projektträff för att sprida kunskap och etablera nätverk mellan de aktörer som beviljats medel inom satsningen.

Samverkan med andra myndigheter fortskrider inom ramen för bland annat Myndigheten för delaktighets kunskapsråd.

BEDÖMNING

Vinnova bedömer att satsningarna inom området tillgänglighetsdesign har utvecklats väl under året.

RB 8.8 Vinnova ska genomföra en särskild satsning på standardisering under 2017–2020 som beräknas omfatta 35 MSEK. För 2018 får Vinnova använda 10 MSEK för detta. Insatserna ska bidra till ökat svenskt deltagande i internationellt standardiseringsarbete. Att ha standardiseringsperspektivet med sig redan från början i forsknings- och utvecklingsfaser har ofta stor betydelse. När forskare och innovatörer utvecklar sina idéer med hänsyn tagen till befintliga standarder underlättar det marknads-tillträde. Delaktighet och engagemang i internationellt standardiseringsarbete har en avgörande betydelse för kommersialisering och nyttiggörande av nya produkter och tjänster.

BAKGRUND

I regeringens proposition "Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft" (2016/17:50) pekades standardisering ut som ett prioriterat område. Vinnova tilldelades ökad budget under åren 2017–2020 för insatser för att stärka Sveriges roll inom internationell standardisering.

GENOMFÖRANDE

Följande organisationer har en central roll i genomförandet: Swedish Standards Institute (SIS), Svensk Elstandard (SEK), Svenska informations- och telekommunikationsstandardiseringen (ITS), Patent- och registreringsverket (PRV), samt Swedac. Dessa fem organisationer har under året arbetat med två förstudier för två projekt:

1. Utbildningspaket inom standardisering, ackreditering och immaterialrätt.
2. Regionala utbildningsinsatser kring standardisering, ackreditering samt immaterialrätt. Båda förstudierna har övergått i genomförandeprojekt, som startat under året.

Det förstnämnda projektet syftar till att ta fram ett utbildningspaket avsett för användning på eftergymnasial nivå, antingen under grundutbildning eller på forskarutbildning hos högskolor och universitet. Det kan också komma att förmedlas genom kortare kurser för redan yrkesverksamma personer.

Det andra projektet syftar till att öka förståelsen kring hur och när immaterialrätt, standardisering, samt ackreditering stödjer innovation.

Utöver dessa två insatser, så har samma organisationer inlett en förstudie som syftar till att klargöra förutsättningar för att införa standardiseringscheckar avsedda att användas i det svenska innovationssystemet.

Vinnova har även genomfört en öppen utlysning med titeln

Standardisering för att nå ut på nya marknader. Utlysningen riktas till de som har konkreta idéer om vad som skulle behöva göras för att avhjälpa problem kopplade till standardisering inom ett utpekade innovationsområde eller en bransch. Projekt beviljas som genomförbarhetsstudier, vars slutrapport ska innehålla: kartläggning, vision och rekommendation. Detta förväntas ge underlag till framtida insatser kring standardisering och innovation. Utöver dessa insatser så finansieras även ett projekt som beslutades under 2017.

Ovan nämnda projekt har tilldelats 4,9 miljoner kronor i beviljade bidrag under 2018.

I utlysningen Cirkulär och biobaserad ekonomi – från teori till praktik har Vinnova riktat sig till aktörskonstellationer som vill analysera policyfrågor och beteendefaktorer som motverkar en omställning till en cirkulär och biobaserad ekonomi. I utlysningen lyfts standarder och certifieringar fram som centrala för att uppnå syftet. Vinnova har valt att allokerar en del av medlen för uppdraget till projekt som beviljades inom denna utlysning, på grund av dess starka koppling till standarder och certifieringar. Summan uppgår till 5,7 miljoner kronor i beviljade bidrag under 2018.

BEDÖMNING

Vinnova bedömer att ovanstående insatser ligger väl i linje med regleringsbrevets syfte att stärka Sveriges roll inom internationell standardisering. Insatserna bidrar både till kompetensutveckling och kunskapsspridning, samt framtagande av underlag för framtida insatser på området.

RB 8.9 Vinnova ska förstärka insatserna inom Strategiska innovationsområden 2017–2020 och verka för att dessa inriktas mot de samhällsutmaningar regeringen identifierat, samt utvecklas utifrån strategiska innovationsagendor och i linje med regeringens samverkansprogram i enlighet med regeringens proposition Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (prop.2016/17:50), avsnitt 9. Förstärkningen omfattar 525 MSEK 2018.

BAKGRUND

I juni 2016 lanserade regeringen fem strategiska samverkansprogram som ska bidra till att möta flera av de samhällsutmaningar Sverige står inför. Syftet är att regeringen tillsammans med privata och offentliga aktörer ska kraftsamla för investeringar i framtiden.

I forsknings- och innovationspropositionen fick Vinnova i uppdrag att genomföra satsningar för att stödja arbetet inom de utpekade samverkansprogrammen särskilt via Vinnovas satsning Strategiska innovationsprogram. Vinnova har också genom ett särskilt Regeringsuppdrag fått i uppdrag att bistå regeringen i arbetet med de fem samverkansprogrammen.

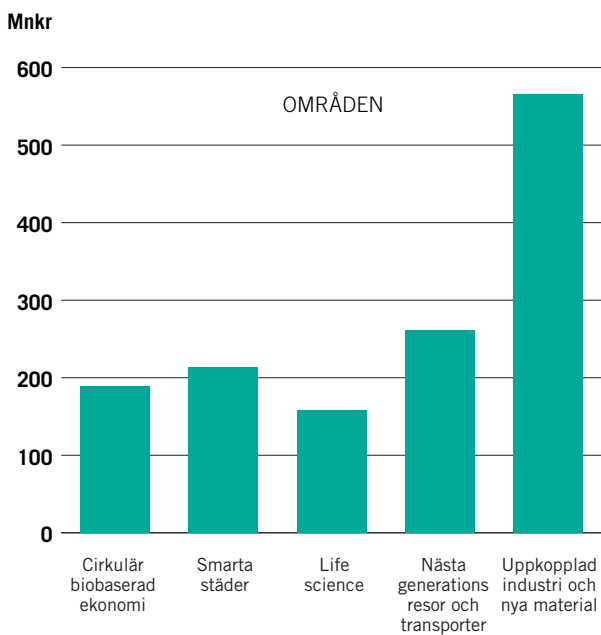
GENOMFÖRANDE

Under 2018 har Vinnova bistått Näringsdepartementet med att utforma innehåll och process för möten med de samverkansgrupper som regeringen utsett för respektive strategiskt samverkansprogram. Under året har sammanlagt fem möten

äkt rum med samverkansgrupperna. Under året har Vinnova även gjort en sammanställning av resultaten från de utvärderingsdiskussioner som genomfördes på de sista av samverkansgruppernas möte 2018.

Under 2018 fortsatte även arbetet med att initiera projekt som ligger i linje med samverkansprogrammets mål och prioriteringar från samverkansgrupperna. I den process som genomfördes 2018 kom en del projekt att genomföras inom ramen för de strategiska innovationsprogrammen, medan andra utformades som strategiska projekt som kompletterade den portfölj av projekt som initierades 2017. Resultatet blev 26 beviljade projekt omfattande 186,3 miljoner kronor i beviljade bidrag från Vinnova.

Enligt "Villkor för anslag" i Vinnovas regleringsbrev ska myndigheten satsa 525 miljoner kronor på Strategiska innovationsområden under 2018 inkluderat förstärkningen i forsknings- och innovationspropositionen. Vinnova har under 2018 utbetalat medel via de strategiska innovationsprogrammen motsvarande 766 miljoner kronor. I den kartläggning av hur Vinnovas projektportfölj relaterar till regeringens fem samverkansprogram kan konstateras att huvuddelen av projekten inom ramen för de Strategiska innovationsprogrammen stödjer implementeringen av samverkansprogrammen. I Figur 11 redovisas utbetalade medel för 2018 för samtliga projekt som Vinnova finansierat inom ramen för Strategiska innovationsprogram klassificerade enligt regeringens samverkansprogram. Det är viktigt att observera att många av projekten har en karaktär som gör att de bidrar till fler än ett samverkansprogram, jämför med Figur 7 (sid 21) varför summan på utbetalade medel i Figur 11 överstiger 766 miljoner kronor.

Figur 11. Utbetalade medel inom Strategiska innovationsprogram 2018 fördelade enligt regeringens samverkansprogram.

BEDÖMNING

Vinnova har under året avsatt stora resurser, både budgetmässigt och personellt, för att genom de strategiska innovationsprogrammen bidra till målsättningarna i regeringens samverkansprogram.

RB 8.10 Vinnova ska i samverkan med Energimyndigheten och Trafikverket fortsätta utveckla programmet FFI så att arbets-sätt och struktur dels öppnar upp för fler aktörer, dels stärker kopplingen till de strategiska innovationsområdena och andra relevanta program. Programmet ska fortsätta som ett avtalsreglerat samverkansprogram. När så är relevant bör Transportstyrelsen inbjudas att delta.

BAKGRUND

Vid årsskiftet 2015–2016 ändrades reglerna för deltagande i projekt finansierade av FFI, Fordonsstrategisk forskning och innovation. Regeländringen innebar att projekt nu kan finansieras utan deltagande eller godkännande från någon av avtalsparterna. Programmets olika färdplaner och utlysningar fokuserar allt mer på områden som förutsätter och öppnar upp för breda nätverk av aktörer.

GENOMFÖRANDE

Digitalisering, uppkoppling, automatisering och elektrifiering samt ett allt större fokus på staden som innovationsarena gör att gränssnitten och behoven av nya samarbetsformer intensifieras inom transportområdet. Utlysningar inom områden som maskininlärning, komplex reglering, integritet och säkerhet samt satsningar inom hållbara städer är exempel. Ett flertal nya aktörer, både inom och utom fordonsindustrin, återfinns numera i aktiva projekt.

De nya områdena och FFI:s övriga verksamhet både kompletterar och stärker flera av de strategiska innovationsprogrammen, framför allt Drive Sweden, Internet of Things, Produktion 2030, Lättvikt samt flera av regeringens samverkansprogram främst Nästa generations resor och transporter respektive Smarta städer.

Under 2018 har fortsatta kontakter tagits med Transportstyrelsen och samarbetet fortsätter.

Mer detaljerad information om hela programmet, inklusive medel från Trafikverket och Energimyndigheten, redovisas i en särskild årsrapport.

BEDÖMNING

Vinnova bedömer att arbetet med att öppna FFI-programmet för fler aktörer, stärka kopplingen till de strategiska innovationsprogrammen och kontakterna med relevanta myndigheter har utvecklats väl under året.

2.11 Pågående uppdrag givna i särskild ordning

RB 9.1 Regeringsuppdrag om ett nationellt program för proteinforskning, metodutveckling och produktion av biologiska läkemedel.

BAKGRUND

Nästa generations biologiska läkemedel innebär både en komplex utmaning och en lovande potential för svensk industri, akademi och sjukvård. För att långsiktigt stärka Sverige inom området gav regeringen Vinnova och Vetenskapsrådet i uppdrag att gemensamt utforma ett nationellt program för proteinforskning, metodutveckling och produktion av biologiska läkemedel. Programmet sträcker sig över perioden 2016–2023 med en statlig finansiering på 320 miljoner kronor.

GENOMFÖRANDE

Under 2018 pågick 17 av de 20 projekt som beviljades under 2016–2017 jämte verksamhet i tre centra.

Ett av dessa centrum, NextBioForm, hade beviljats finansiering för endast två år. Centrumets ledning presenterade under året lovande resultat samt en förankrad strategi som bedömdes realistisk för att göra Sverige ledande inom formulering av biologiska läkemedel. Under 2018 beviljades därför NextBioForm fortsatt finansiering i fyra år med sammanlagt 32 miljoner kronor i beviljade bidrag.

En ny projektutlysning har också utformats och öppnats. Erbjudandet har två inriktningar: proteinforskning som syftar till utveckling av proteinläkemedel och processutveckling som förbättrar tillverkningen av biologiska läkemedel. Utlysningen avser att komplettera de redan genomförda satsningarna inom programmet.

Vinnova har haft en god och aktiv samverkan med Vetenskapsrådet under året.

BEDÖMNING

Vinnova gör efter dialog med Vetenskapsrådet bedömningen att programmet förväntas uppfylla de uppsatta målen. Den pågående utlysningen kommer att stärka området ytterligare.

RB 9.2 Regeringsuppdrag att etablera en funktion för testbädd Sverige.

RB 3.4 Investeringsfrämjande: Vinnova ska inom ramen för uppdraget Testbädd Sverige bidra med expertis till regeringens arbete med investeringsfrämjande.

BAKGRUND

Regeringen har uppdragit åt Vinnova att etablera en nationell samordnande funktion för stärkt test- och demonstrationsverksamhet som en del av Testbädd Sverige. I uppdraget har även ingått att genomföra en studie i syfte att utarbeta förslag för att främja Testbädd Sverige i samverkan med berörda aktörer och intressenter. Vinnova har i Regleringsbrevet för 2018 fått uppdraget att inom ramen för uppdraget Testbädd Sverige bidra med expertis till regeringens arbete med investeringsfrämjande. Vinnova har valt att redovisa dessa uppdrag tillsammans.

GENOMFÖRANDE

Vinnova har genomfört en studie som delredovisades den 1 mars 2018 till Regeringskansliet.

Studien ligger till grund för skapandet av den nationella funktionen som består av en gemensam webbportal, seminarier, kunskapsöverföring samt olika stödjande analyser, kartläggning och utredningar. Den nationellt samordnande webbportalen innehåller en sammanfattning av alla Sveriges testbäddar och portalen utgör även en digital arena för kunskapsöverföring och kontaktskapande mellan aktörsgrupper och testbäddsförvaltare. Vidare har Vinnova genomfört många möten med RISE och Business Sweden för att säkra en bred förankring.

Inom ramen för uppdraget att bidra med expertis till regeringens arbete med investeringsfrämjande har Vinnova bidragit till att utveckla Business Swedens marknadsföringsmaterial kring Testbädd Sverige. Vinnova har bidragit så att materialet är uppdaterat och aktuellt.

BEDÖMNING

Vinnova har under 2018 genomfört ett flertal insatser som på olika sätt bidragit till att utveckla samspelet mellan befintliga testbäddar, finansiärer av testbäddar och för att stärka möjligheten till nyutveckling av testbäddar. Ett stort fokus har legat på att möjliggöra testbäddar i offentlig verksamhets regi.

Det finns en stor utmaning att samordna området testbäddar. Inte minst beroende på att begreppet betyder olika saker för olika aktörer. Vidare är det många finansiärer involverade inom detta område, vilket medför utmaningar med att strukturera systemet.

Vad gäller de specifika aktiviteterna som pekas ut i regeringsuppdraget vill myndigheten lyfta fram följande resultat kopplade till regeringsuppdragets olika delar:

- Verka för framväxten av internationellt särskilt attraktiva test- och demonstrationsmiljöer med hög relevans för svensk tillväxt,
 - Vinnova har utlyst medel i programmet Testbäddar för samhällets utmaningar.
- Tillhandahålla information om test- och demonstrationsmiljöer i Sverige för att till exempel fler företag, stora såväl som små, ska få kunskap om miljöerna,
 - Vinnova har utvecklat och publicerat en nationell webbportal för testbäddar i Sverige.
- Bistå utländska intressenter som önskar information och kontakt med svenska testbäddar och bidra till att ta fram, utveckla och samordna kommunikationsmaterial för att skapa internationell synlighet
 - Vinnova har utvecklat den nationella webbportalen för testbäddar i Sverige i samverkan med Business Sweden och RISE.
- Verka för att ägare och användare av testbäddar kan lära av varandras erfarenheter,
 - Vinnova har inkluderat kunskap och erfarenhetsdokument i den nationella webbportalen.
- Främja samverkan kring testbäddar mellan olika

samhällssektorer som näringsliv, offentlig sektor: stat, kommun och landsting, berörda intresseorganisationer samt universitet och högskolor.

- Programmet Testbäddar för samhällets utmaningar möjliggör samarbeten mellan ovan nämnda aktörer.

Vinnova gör bedömningen att arbetet med funktionen för testbädd Sverige initialt har utvecklats väl. Uppdragets omfattning gör dock att utvecklingsarbete kvarstår inom flera delområden inom uppdraget.

RB 9.3 Regeringsuppdrag att stärka svensk flygteknisk forskning och utveckling i huvudsak genom det strategiska innovationsområdet Innovair.

BAKGRUND

Det strategiska innovationsområdet för flygområdet, Innovair, samlar de nationella aktörerna från stora företag, små och medelstora företag, institut, universitet och högskolor, branschorganisationer samt myndigheter. I juni 2017 fick Vinnova ett regeringsuppdrag att stärka svensk flygforskning och utveckling i huvudsak genom det strategiska innovationsområdet Innovair. Uppdraget, som pågår 2017–2022, ligger i linje med regeringens Nyindustrialiseringsstrategi och Exportstrategi.

GENOMFÖRANDE

Två utlysningssomgångar för små och medelstora företag inom flygteknikområdet har genomförts under 2018 och totalt beviljades 14 projekt. Swedish Aeronautic Research Center (SARC), ett nationellt center för akademisk forskning inom flygteknik etablerades och invigdes i maj 2018. Under året har en gemensam utlysning för samarbetsprojekt med Storbritannien genomförts inom ramen för EUREKA-samarbetet. Utlysningen stängde i november och bedömningsprocessen pågår till och med januari 2019.

BEDÖMNING

Vinnova har under året finansierat verksamhet i enlighet med uppdraget via det strategiska innovationsprogrammet Innovair.

RB 9.4 Regeringsuppdrag att bistå Rådet för hållbara städer. Vinnova fick i december 2017 i uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete. Uppdragets syfte är att bistå rådet i arbetet med att samverka och med att identifiera effektiva samarbeten och åtgärder som bidrar till en utveckling av hållbara städer.

Respektive myndighet ska senast den 1 februari varje år ta fram en åtgärdslista med konsekvensbeskrivna åtgärder som publiceras på respektive myndighets webbplats. Listan ska omfatta åtgärder som respektive myndighet har genomfört och avser att genomföra. Åtgärderna ska vara uppföljningsbara och rymmas inom myndighetens verksamhetsområden. Åtgärderna ska genomföras integrerat i de berörda myndigheternas ordinarie processer och ska förhålla sig till andra relevanta åtgärder och program.

BAKGRUND

Vinnova ska enligt regeringsuppdrag bistå Rådet för hållbara städer.

GENOMFÖRANDE

Vinnova har deltagit i både Rådets möten och i den mer operativt inriktade expertgruppens möten under året. Utöver de formella mötena har Vinnova även ingått i arbetsgrupper och bidragit till att ta fram och realisera Rådets åtgärder.

Vinnova har under året genomfört ett antal åtgärder som harmoniserats med Rådets uppdrag att stärka och genomföra regeringens politik för hållbara städer och som bidragit till att realisera den åtgärdslista som Rådet tog fram under 2018. En fullständig lista har publicerats på Vinnovas webbplats och nedan beskrivs ett urval av åtgärderna.

- Vinnova har genomfört en kartläggning över de initiativ inom området hållbara städer som myndigheten genomfört eller planerat att genomföra.
- Under 2018 genomfördes två utlysningar inom programmet Utmaningsdriven innovation till steg 1 inom programmet, där 18 av 76 projekt adresserar mål 11 i Agenda 2030, hållbara städer och samhällen. I programmet Innovationer för ett hållbart samhälle har sex projekt beviljats inom området hållbara städer.
- Inom ramen för en särskild satsning på prioriterade områden inom regeringens samverkansprogram Smarta städer har två projekt startats, som starkt knyter an till Rådets strategiska åtgärd "Ta fram nya sätt att räkna nyttor och skapa nya affärsmodeller". Projekten kommer i bred samverkan mellan akademi, offentlig sektor, civilsamhälle och näringsliv ta fram nya affärsmodeller för att beräkna och stödja hållbara investeringar i stadsutvecklingsprocessens tidiga skeden samt utforska nya ekonomiska modeller för att möjliggöra stärkt inkludering på bostadsmarknaden utifrån ett boendeperspektiv. Projektet med fokus på nya affärsmodeller inom stadsbyggnadsinvesteringar kommer även upprätta ett kunskapskluster där akademi och kommuner kan mötas för att utbyta erfarenheter och sprida goda exempel inom området, vilket starkt harmoniserar med Rådets åtgärd "Bidra till innovation, kommunikation samt nyttiggörande av forskning".

BEDÖMNING

Vinnova bedömer att myndigheten bistått Rådet för hållbara städer i enlighet med uppdragsdirektivet.

3. EU-arbete, OECD-arbete och internationellt arbete, återrapporering enligt instruktion och regleringsbrev

2 § 2 Vinnova ska stimulera internationellt samarbete som stärker svensk forskning och innovation.

RB 1.1.3 Vinnova ska redovisa hur det internationella perspektivet integreras i Vinnovas satsningar, inklusive synergier mellan EU-program och myndighetens program.

3 § 1a Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation vara nationellt kontaktorgan för programmet.

3 § 1b Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation främja, redovisa och analysera det svenska deltagandet i programmet.

3 § 1c Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation samordna det nationella informations- och rådgivningsarbetet om programmet.

BAKGRUND

För att kunna ta tillvara globaliseringens möjligheter och möta utmaningarna, finns ett behov av internationell utblick. Detta gäller framför allt ett litet kunskapsintensivt och handelsberoende land som Sverige. För en fortsatt stark innovations- och attraktionskraft hos svenska aktörer krävs medverkan i och tillgång till globala värdekedjor. Huvuddelen av Vinnovas satsningar genomsyras därför av ett internationellt perspektiv.

Stora satsningar på forskning och innovation görs inom EU, framför allt i det sjuåriga forsknings- och innovationsprogrammet, Horisont 2020. Programmet är världens hittills största sammanhållna satsning på forskning och innovation och pågår 2014–2020. Vinnova har av regeringen tilldelats samordnings-, rådgivnings-, informations- och statistikansvar för Horisont 2020. Vinnova är också engagerat i aktiviteter utanför EU i syfte att integrera det internationella perspektivet i olika nationella program och initiativ.

GENOMFÖRANDE

För att utveckla den internationella konkurrenskraften hos svenska aktörer har Vinnova program där internationell uppkoppling är en integrerad del. De olika insatserna har olika fokus och ger möjlighet att stötta utvalda områden, länder eller aktörer. Ett exempel under 2018 är den gemensamma utlysningen för samarbetsprojekt mellan Sverige och Storbritannien som genomfördes som en del av det strategiska innovationsprogrammet Innovair. Satsningen genomfördes som en del av EUREKA-samarbetet. Vinnova och motsvarande myndighet i Storbritannien, Innovate UK, var finansierande parter.

Under året har Vinnova fortsatt att stimulera internationell samverkan som del i genomförandet av regeringsavtal inom forsknings- och innovationsområdet. Den svenska regeringen har dessutom under 2017 och 2018 tecknat innovationsavtal med Frankrike, Tyskland och Indien. Aktiviteter som genomförts inom ramen för bilateral samverkan under året redovisas i RB 2.1, 9.5 och 9.6 (sid 31).

När det gäller synergier mellan EU-program och Vinnovas nationella program är myndighetens deltagande i så kallade partnerskapsprogram en viktig del. Med partnerskapsprogram menas program där EU-kommissionen och nationella myndigheter gemensamt finansierar program som ger stöd till samarbetsprojekt mellan europeiska parter. Det finns flera varianter av offentliga partnerskap med olika grad av inflytande och finansiering från EU-kommissionen, exempelvis gemensam programplanering (Joint Programming, JP), ERA-net, ERA-net plus, COFUND och artikel 185-samverkansprogram. Sveriges deltagande i partnerskapsprogram ger svenska organisationer tillgång till europeiska nätverk och finansiering samt ger myndigheterna möjlighet att förstärka nationella satsningar. Vinnovas övergripande strategi är att delta i partnerskapsprogram som bidrar till att förstärka nationella satsningar genom att möjliggöra internationalisering i form av europeiska samarbeten. Tabell 14 (sid 43) visar hur Vinnovas deltagande skapar synergier med nationella program.

Vinnova är Sveriges nod för Horisont 2020, vilket innebär ett samordnings-, rådgivnings-, informations- och statistikansvar. För att främja det svenska deltagandet har Vinnova under 2018 genomfört möten, kurser och konferenser. För att ytterligare stärka stödet till små och medelstora företag, finansierar Vinnova tillsammans med Tillväxtverket ett projekt som drivs av RISE AB. Utförlig statistik över det svenska deltagandet sammanställs varje år i en rapport där data hämtas från EU-kommissionens databas, eCORDA.

TABELL 13. PROGRAM MED STORT FOKUS PÅ SAMVERKAN MELLAN INNOVATIONSÄKTÖRER I ETT ELLER FLERA LÄNDER 2018

Program	Nettobeviljat bidrag (kr)	Antal aktiva projekt	Typ av program och land
EUREKA och Eurostars	106 343 125	140	Multilateralt program för marknadsnära forskning
EUREKA Kluster- och Nätverksprojekt	78 612 721	48	Industridrivna internationella samverkansprojekt
Globala samarbeten	28 090 325	152	Strategiska projekt huvudsakligen utanför Europa
Hälsosamverkan	3 893 568	6	Program som samlar projekt för bilateralt och multilateralt samarbete inom hälsoområdet
Innovationsamverkan Silicon Valley	954 193	2	Program som finansierar projekt kopplat till Vinnovas kontor i Silicon Valley
Internationell IKT	40 263 797	61	Program som samlar projekt för bilateralt och multilateralt samarbete inom IKT-området
Internationellt samarbete ERA-nets Industriell utveckling	8 096 556	15	Program som samlar projekt för bilateralt och multilateralt samarbete huvudsakligen inom material- och råmaterialområdet i Europa
Programmet för ökad EU-samverkan	40 357 482	114	Program som stödjer svenska aktörers deltagande i Horisont 2020
Samhällsutveckling – internationell samverkan	13 321 578	20	Program som samlar projekt för bilateralt och multilateralt samarbete inom områdena transport, miljö och hållbar statsutveckling

Källa: Vinnovas datalager

Vinnova har under 2018 arrangerat informationsmöten enskilt eller i samarbete med aktörer runt om i landet. Tabell 15 (sid 44) presenterar ett urval av Horisont 2020-möten, kurser och seminarier som genomförts under 2018.

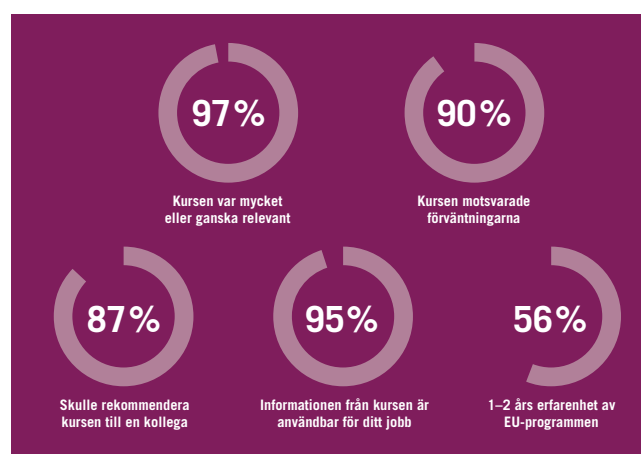
RESULTAT

Sammantaget innebär insatserna inom de ovan redovisade programmen att Vinnova medverkat till att svenska aktörer stärkt sina europeiska nätverk via vårt deltagande i 17 partnerskapsprogram. Vidare har Vinnova bidragit till samarbete med länder utanför EU via finansiering av projekt som syftar till att utveckla eller förstärka innovationssamarbeten.

Under 2018 arrangerade Vinnova sju kurser med totalt 289 deltagare. En sammanslagning av svaren från de enkäter som skickats ut till samtliga deltagare efter varje kurs har gjorts. Med en svarsfrekvens på 75 procent (217 personer) anser vi att svaren är tillförlitliga. Det är särskilt intressant att 97 procent av deltagarna anser att kursen de deltagit i varit mycket eller ganska relevant. En majoritet av de som deltog i kurserna är nybörjare med avseende på EU:s ramprogram. Det var också förväntat, då vi under året hade många grundkurser. En sammanställning finns i figur 12 nedan.

BEDÖMNING

Baserat på ovanstående resultat bedömer vi att Vinnova har stimulerat internationellt samarbete som stärker svensk forskning och innovation samt bidrar till nytta för Sverige och att målpuppfyllelsen är god. Inom ramen för uppdragen att främja, utvärdera och samordna det svenska arbetet med att öka deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och innovation har en mängd aktiviteter utförts och utvärderats. Vinnova bedömer därför även i dessa fall målpuppfyllelsen som god.

Figur 12. Sammanställning av enkäter som skickades ut till de kurser Vinnova har arrangerat under 2018.

Enkäterna gick ut till samtliga deltagare på de Vinnova-arrangerade kurserna (totalt 289 personer). Sammanlagd svarsfrekvens på enkäterna var 75 procent.

Källa: Questback

TABELL 14. VINNOVAS DELTAGANDE I EUROPEISKA PARTNERSKAPSPROGRAM

Vinnova	Europeiskt program	Beskrivning av koppling till nationella investeringar
ERA-net	M-ERA-net	Stärker det nationella programmet Materialbaserad konkurrenskraft som fokuserar på att nyttiggöra materialutveckling och användning av material som kan skapa konkurrenskraft hos svenska företag.
	ERA-min	Stärker Vinnovas investeringar i det strategiska innovationsprogrammet för gruv- och metallutvinning (STRIM) och breddar insatserna längs hela värdekedjan ytterligare samt förstärker internationalisering i värdekedjan inom gruv- och mineralområdet.
	ERA-net Transport	Stärker programmet Innovationer för ett hållbart samhälle: miljö och transport samt programmet för Fordonsstrategisk forskning och innovation. Programmet stärker svenska logistikintressenters förmåga att hävda sig i europeiska forsknings- och innovationsprogram som Horisont 2020.
	Forest Value	Stödjer skogsbruket och den skogsbaserade industrin och driver omställningen mot en hållbar och biobaserad ekonomi.
	Flag-ERA	Vinnovas investeringar i Flag-ERA stärker det europeiska flaggskeppet för Grafen-forskning som koordineras från Sverige. Flaggskeppsinitiativet har nära kopplingar till det nationella strategiska innovationsprogrammet för grafen.
	ERA-net Cofund Smart Cities and Communities	Utllysning inom ramen för Urban Europe. Stärker Vinnovas satsningar på hållbara och smarta städer.
	ERA-net Cofund Smart Urban Futures	Utllysning inom ramen för Urban Europe. Stärker Vinnovas satsningar på hållbara och smarta städer.
Gemensam programplanering	Urban Europe	Den strategiska forsknings- och innovationsagendan som tagits fram inom Urban Europe stötts genom deltagande i ERA-net och därmed Vinnovas investeringar i området hållbara städer.
	More years, better lives	Förstärker och kompletterar Vinnovas satsningar inom åldrande och hälsa samt arbetslivsforskning.
Marie Skłodowska Curie COFUND	Mobility for Growth	Vinnovas europeiska mobilitetsprogram, som fokuserar på kvinnors karriärmöjligheter och industrimobilitet. Stärker Vinnovas nationella program för intersektoriell mobilitet.
Artikel 185	Active and Assisted Living	Kompletterar Vinnovas nationella satsningar inom strategiskt utpekade områden som satsning på äldre och tjänsteinnovation och ger svenska aktörer tillgång till europeisk finansiering, tvärvetenskapliga internationella nätverk och en europeisk marknad.
	BONUS	Programmet BONUS for the Baltic Sea stödjer forskning och innovation som bidrar till utveckling av lösningar för att skapa ekonomisk och ekologisk hållbarhet i Östersjöregionen. Projekten kompletterar nationella projekt inom transport- och miljöinnovationer genom att erbjuda samarbete med deltagare i andra Östersjöländer.
	Eurostars-2	Eurostars kompletterar Vinnovas nationella program för innovativa små och medelstora företag genom att fokus ligger på internationellt samarbete. Programmet ger företagen tillgång till europeiska nätverk och marknader.
	EMPIR	Deltagande i EMPIR ger tillgång till mätteknisk kompetens som tillhandahålls via riksmätplatser på RISE och Strålsäkerhetsmyndigheten. EMPIR ger riksmätplatserna möjlighet att förstärka det internationella samarbetet med andra europeiska riksmätplatser.
Artikel 187	Clean Sky	Vinnova är Sveriges representant i Clean Sky och målet med Clean Sky är att utveckla banbrytande teknik för att minska flygtransportsystemets effekter på miljön.
	ECSEL	Det svenska deltagandet förstärker flera nationella satsningar inom IKT-området som Strategiska innovationsprogram och Utmaningsdriven innovation där design av komplexa elektroniska komponenter och system samt tillverkning och teknikutveckling av vikt för svensk konkurrenskraft ingår.
	Innovative Medicines Initiative	Vinnova är Sveriges representant i IMI. Målet med IMI är att stödja upptäckt och utveckling av bättre läkemedel för patienterna. IMI stödjer forskningsprojekt inom områdena: säkerhet och effekt, kunskapshantering och utbildning. IMI stödjer internationalisering av Vinnovas nationella satsningar inom läkemedel och diagnostik.

TABELL 15. ETT URVAL AV HORISONT 2020-MÖTEN, KURSER OCH SEMINARIER SOM GENOMFÖRTS UNDER 2018

Aktivitet	Syfte/Beskrivning
Informationsmöten i Sverige och övriga landet	Att nå ut med information om alla delar i Horisont 2020 till olika aktörgrupper.
Seminarium om Marie Skłodowska Curie Actions (MSCA)	Heldagsmöte och startskott för Vinnovas informationsturné inför det sista arbetsprogrammet. Turnén fortsatte sedan med tematiskt fokus i Göteborg (hälsa, transport och mobilitet); Luleå (industrisamverkan, små och medelstora företag samt klimat) och Malmö (inkluderande samhällen, digitalisering och mobilitet).
Möte om finansieringsmöjligheter för ditt företag	Informationsmöte om europeiska program för forskning och innovation i små och medelstora företag (SME Instrumentet, European Innovation Council och Eurostars). Chefen för EU-kommissionens Executive Agency SME (EASME), Bernd Reichert deltog. Mötet var ett samarrangemang med Vinnovas Strategiska innovationsprogram, Swelife och Medtech4Health.
Koordinatorsträff Horisont 2020	Vinnova samlade svenska koordinatörer för Horisont 2020-projekt för att ge extra stöd och erbjuda dem en möjlighet att dela erfarenheter med varandra. I år var temat "Kulturella skillnader", där vi bjöd in en inspirationstalare.
Policymöten	Vinnova och Vetenskapsrådets Brysselkontor ordnar och medverkar i möten för att främja Sveriges medverkan i Horisont 2020.
Nätverksträff för forsknings- och innovationsintresserade svenskar i Bryssel	Möten för att sprida information om olika europeiska forsknings- och innovationsfrågor och program, samt stimulera till kontakter och diskussion mellan forskningsintresserade svenskar i Bryssel.
Möte med svensk EU-parlamentariker	Diskussion om förhandlingarna för Horisont Europa med EU-parlamentariker Jakop Dalunde. Även Sveriges ständiga representation i Bryssel deltog.
Möte med EU-kommissionen	Möte om InvestEU med kabinetsmedlem för vicepresident Jyrki Katainen, också kommissionär för jobb, tillväxt och investeringar (EU-kommissionen). Syftet var att skapa ökad förståelse för InvestEU:s planerade funktion och att sätta den i en svensk kontext.
Seminarium om gender	Halvdagsseminarium för att diskutera gender inom Horisont 2020 med deltagande från EU-kommissionen, Sveriges ständiga representation till EU, samt det nätverk av Brysselbaserade forsknings- och innovationskontor (IGLO) där Vinnova ingår. Seminariet hölls på Sveriges ständiga representation till EU.
Nationell samordning	Horisont 2020-möten som genomförts för att främja nationell samordning.
NCP-forum	Vinnova sammankallar samtliga svenska nationella kontaktpersoner i Horisont 2020 till samordningsmöten, så kallade NCP-forum. Under 2018, har vi haft ett möte för att diskutera de olika pilotprojekt som startats, samt erfarenhetsutbyte mellan myndigheterna.
Från Horisont 2020 till Horisont Europa: Hur säkrar vi den nationella stödstrukturen?	Som en del av SUHF:s konferens "Kvalitetssäkring och forskningsadministration" deltog Vinnova i en panel tillsammans med Vetenskapsrådet och Kungliga Tekniska Högskolan för att diskutera stödstrukturen för Horisont Europa.
Slutkonferens Påverkansplattformarna	Målet med konferensen var att visa vad som har åstadkommit i plattformsprogrammet, dra lärdomar och förmedla goda exempel.
Kurser	Kurser, workshops och utbildningar inom Horisont 2020 .
Hur skriver jag en konkurrenskraftig ansökan?	Tvådelad kurs med dels presentation av de olika delarna av Horisont 2020, dels råd om hur en konkurrenskraftig ansökan skrivs. Denna kurs genomfördes två gånger under 2018.
Kurser om finansiella frågor inom Horisont 2020	Under 2018 genomfördes två kurser för dem som administrerar Horisont 2020-projekt för en generell överblick över det finansiella regelverket.
In the head of an evaluator	Kursen vände sig till dem som ska skriva en ansökan till Horisont 2020 och vill veta hur en utvärderare tänker. Monica Schofield, en mycket erfaren utvärderare delade med sig av sina råd. Denna kurs gavs två gånger under 2018.
Rapportering och revision inom Horisont 2020	Kursen vände sig till dem som ansvarar för den ekonomiska rapporteringen.
Att göra rätt – EU-kommissionen förklarar	Vinnova står som värd när EU-kommissionen besöker Sverige för att informera om hur den finansiella hanteringen av projekt inom Horisont 2020 ska hanteras.

3§2 Vinnova ska vara nationellt kontaktorgan för forskningsprogrammet COST och det industriella utvecklingsprogrammet Eureka

BAKGRUND

Vinnova är nationellt kontaktorgan för COST och EUREKA.

GENOMFÖRANDE

Under 2018 har Vinnova beslutat att finansiera 34 nya Eurostarsprojekt, 14 EUREKA-klusterprojekt samt tre EUREKA-nätverksprojekt. För att informera om EUREKA, hjälpa

företagen att hitta internationella projektpartners samt sprida projektresultat genomfördes elva möten under 2018. Vinnova var med och stöttade EUREKA-klustret ITEA:s nätverksdagar som genomfördes i Stockholm i september. Vinnova framförde under året svenska ståndpunkter vid EUREKA:s nätverksmöten som under första halvan av året leddes av Finland och under andra halvan av Storbritannien. Finland och Storbritannien ledde arbetsgrupper där Vinnova bidrog till att förnya arbetet med klusterprojekt, ta fram förslag till ett nytt Eurostarsprogram under EU:s kommande ramprogram Horisont Europa samt klargöra EUREKA:s roll i det europeiska finansieringslandskapet.

TABELL 16. VINNOVAS ROLL OCH AKTIVITETER INOM DE OLIKA INITIATIVEN 2018

	Namn	Område	Vinnovas roll samt koppling till nationell verksamhet	Budget Vinnova (mnkr)	Viktiga händelser 2018
Artikel 185	Eurostars	Marknadsnära FoU i SMF	Information, rådgivning och finansiering. Eurostars kompletterar Vinnovas nationella program för innovativa små och medelstora företag. Eurostars ger företagen tillgång till europeiska nätverk och marknader.	105 varav 40 från EU-SAM	Under 2018 finansierades 34 nya projekt med svenskt deltagande. Vinnova har under 2018 deltagit i möten inom Eurostars Advisory Group där medlemsländerna träffas för dialog kring programmet samt andra möten kopplade till Eurostars
	AAL (Active Assisted Living)	IKT-lösningar för äldre	AAL-2 genomför utlysningar inom utpekade områden som satsningar på äldre och tjänsteinnovation. Vinnova är medlem i AAL-2 men deltar inte i programmets utlysningar.	1,15	Vinnova har kvarstått som medlem men inte deltagit i någon utlysning under 2018. Beviljade projekt från tidigare utlysningar har löpt på under 2018.
	EMPIR (European Metrology Research and Innovation Programme)	Mätteknisk forskning	EMPIR har målsättningen att koordinera forskningsinsatser inom europeisk metrologi. Vinnova har ansvar att fördela metrologianslaget. RISE, Research Institutes of Sweden, svarar för all fysikalisk metrologi utom för storheter inom joniserande strålning, där Strålsäkerhetsmyndigheten är riksmätplats. EMPIR ger riksmätplatserna möjlighet att förstärka det internationella samarbetet med andra europeiska riksmätplatser.	10 från EU-SAM	Ytterligare 10 projekt med svensk medverkan beviljades i utlysningen under 2018. Totalt har därmed 36 projekt med svenskt deltagande hittills beviljats inom EMPIR.
Artikel 187 (JTIs)	IMI (Innovative Medicines Initiative)	Läkemedelsutveckling	Målet med IMI är att stödja upptäckt och utveckling av bättre läkemedel för patienterna. IMI stödjer forskningsprojekt inom områdena: säkerhet och effekt, kunskapshandtering och utbildning. Vinnova är medlemslandsrepresentant och står för information.	—	Vinnova har varit ordförande i State Representative Group (SRG) i Governance strukturen i IMI under 2018 och företrädar Sverige i denna grupp. Vinnova har deltagit aktivt på SRG mötena och IMIs Governing Board-möten samt arrangerat en IMI Workshop på Nordic Lifesciences days i september 2018.
	Clean Sky	Flygindustrin	Vinnova står som medlemslandsrepresentant och för information. Innovair är ett nationellt strategiskt innovationsprogram som driver det svenska forsknings- och innovationsarbetet. Inom Innovair finns NFFP 7 och Swe Demo; två förberedande program för deltagande i europeiska demonstratorprogrammet Clean Sky.	—	Vinnova företrädar Sverige i National State Representative Group. Vinnova har via Innovair och Clean Sky 2 fortsatt etableringen av samfinansiering med strukturfonder via utvalda pilotregioner: Västra Götalandsregionen och Region Östergötland. Avtalet ska stärka samarbetet mellan en av EU:s största miljö- och forskningssatsningar och de svenska framstående klustren inom flygindustrin.
	ECSEL	Nanoelektronik, inbyggda system och integrering av smarta system	Vinnova är Sveriges representant i ECSEL och ansvarar även för information om programmet. Dessutom finansieras svenska deltagare i projektkonsortier valda och beslutade av Public authority board. ECSEL inrymmer design av komplexa elektroniska komponenter och system samt tillverkning och teknikutveckling av vikt för svensk konkurrenskraft. Det svenska deltagandet i ECSEL förstärker flera nationella satsningar inom IKT-området som Strategiska innovationsprogram och Utmaningsdriven innovation.	56 varav 10 från EU-SAM	Vinnova företrädar Sverige i de styrande organen för ECSEL JU: Public authority board. 2018 beviljades fyra projekt med svenska parter, varav ett med svensk projektledning.

COST har hållit två ordinarie möten för COST National Coordinators med deltagande av Vinnova. Vinnova har tillsammans med Näringsdepartementet representerat Sverige vid ett av två ordinarie möten inom Committee of Senior Officials.

Totalt fattades beslut om att starta 40 nya Aktioner under 2018. Sverige gick med i 38 Aktioner under året, både nya och pågående.

BEDÖMNING

Vinnova har under 2018 informerat om EUREKA samt deltagit i relevanta möten och beslutat om finansiering till projekt. Tillsammans med Näringsdepartementet har Vinnova representerat Sverige på möten inom COST.

3§3 Vinnova ska företräda staten i relevanta partnerskapsprogram enligt artiklarna 185 och 187 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

BAKGRUND

Vinnova har i uppdrag att företräda staten i samarbeten inom ramen för Artikel 185 och Artikel 187. Artikel 185 är satsningar som samfinansieras av medlemsländerna och EU-kommis- sionen inom prioriterade områden, se tabell 16 (sid 45).

Artikel 187 är Public-Private-Partnerships inom ramen för Joint Technology Initiatives, som syftar till samverkan mel- lan EU-kommissionen, konsortier av företag samt i vissa fall också medlemsländerna kring utpekade teknikområden, se tabell 16 (sid 45).

GENOMFÖRANDE

Se tabell 16 (sid 45).

BEDÖMNING

Vinnova har under året genomfört flera aktiviteter som svensk företrädare i olika partnerskapsprogram av betydelse för svensk konkurrenskraft.

3§4 Vinnova ska bistå Regeringskansliet i programkommitté- arbetet i EU:s ramprogram för forskning och innovation.

BAKGRUND

Vinnova har tilldelats expertansvar för pelaren för industri- ellt ledarskap och samhällseliga utmaningar inom Horisont 2020. Där ingår områdena informations- och kommunika- tionsteknik, nanoteknik, avancerade material, bioteknik och avancerad tillverkning och bearbetning, små och medelstora företag och tillgång till riskfinansiering, smarta, gröna och integrerade transporter, säkra samhällen, spridning av spets- kompetens och breddat deltagande samt den strategiska sammansättningen.

GENOMFÖRANDE

Inom ramen för detta arbete har Vinnovas experter bistått respektive ledamot vid Regeringskansliet. Till stöd för förbe- redelsearbetet har experterna konsulterat referensgrupper med bred representation från flera sektorer.

BEDÖMNING

Vinnova har under året bistått Regeringskansliet inom de utpekade områdena.

3§5 Vinnova ska bistå Regeringskansliet i arbetet i OECD:s kommitté för forsknings- och teknikpolitik (CSTP) och dess undergrupper.

BAKGRUND

OECD står för analys- och policyutveckling på innovations- området där det är viktigt att Sverige är närvarande.

GENOMFÖRANDE

Vinnova har under 2018 representerat Sverige i OECD:s arbetsgrupper under Committee on Science and Technology Policy (CSTP). Dessa arbetsgrupper har kontinuerligt gene- rerat underlag och förslag till CSTP, där Regeringskansliet representerar Sverige. Vinnova har representerat Sverige i arbetsgruppen Working Party on Innovation and Techno- logy Policy sedan starten 1993. Vinnova har under 2018 även medverkat i arbetet inom ramen för expertgruppen Bio-, Nano- and Converging Technologies under CSTP, som stöd till Regeringskansliet. Dessutom har Vinnova bistått Statistiska Centralbyrån (SCB) i OECD:s arbetsgrupp för forsknings- och innovationsindikatorer, Working Party of National Experts on Science and Technology Indicators.

BEDÖMNING

Under 2018 har Vinnova medverkat i de största analysprojek- ten som OECD drivit, inom CSTP, i samarbete med ett tiotal medlemsländer. OECD:s arbete är viktiga forum för interna- tionellt policylärande och utveckling, innovationspolitiska perspektiv och innovationspolitiska jämförelser.

3§6 Vinnova ska bistå med sekretariat för den samordnings- funktion för EU:s forskningssamarbete respektive för interna- tionella forskningssamarbeten utanför EU som omfattar andra statliga forskningsfinansiärer. Förordning (2018:216).

BAKGRUND

EU-samordningsfunktionen samlar forskningsfinansiärerna Energimyndigheten, Forskningsrådet för miljö, areella närin- gar och samhällsbyggande (Formas), Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Rymdstyrelsen, Veten- skapsrådet och Vinnova. Vinnova bistår verksamheten med ett sekretariat.

Som del av EU-samordningsfunktionens arbete beslutar myndigheterna att fördela medel för deltagande i partner- skapsprogram inom ramen för EU:s forskningssamarbete. Fördelningen av medel beslutas av den styrgrupp som består av representanter för samtliga myndigheter. Efter beslut rekviderar respektive myndighet medel i enlighet med fat- tat beslut. Därefter fattar de olika myndigheterna beslut om finansiering av projekt i enlighet med de regler och överens- kommelser som gäller för respektive partnerskapsprogram.

Vinnova har även i uppgift att bistå med ett sekretariat för internationella forskningssamarbeten utanför EU.

GENOMFÖRANDE

Under 2018 har Vinnova fortsatt bistått EU-samordningsfunktionen i dess uppdrag, inklusive uppdraget att fördela medel, se tabell 17 och att bistå Regeringskansliet med underlag i det strategiska arbetet med europeisk forsknings- och innovationspolitik. Under året har Vetenskapsrådet återbetalat cirka 158 miljoner kronor till Vinnova av medel som Vetenskapsrådet tidigare äskat för finansiering av svenskt deltagande i partnerskapsprogram.

TABELL 17. FÖRDELNING AV TILLDELADE MEDEL FÖR DELTAGANDE I EUROPEISKA PARTNERSKAPSPROGRAM 2018

Myndighet	Fördelade medel (miljoner kronor)
Vinnova	73
Formas	42
Forte	4
Vetenskapsrådet	55
Energimyndigheten	11
Rymdstyrelsen	0
Totalt	185

Vinnovas sekretariat har under året även bjudit in finansierarnas medarbetare till två partnerskapsforum med relevans för det svenska arbetet med europeiska program för forskning och innovation.

Vinnova har i sin roll som sekretariat för samordningsfunktionen för internationella forskningssamarbeten utanför EU inrättat en nationell samordningsfunktion (Intsam) med andra forskningsfinansierare. De forskningsfinansierare, förutom Vinnova, som ingår är Vetenskapsrådet, Formas, Forte och Energimyndigheten (STINT är adjungerade). Representanter från dessa myndigheter ingår i en styrgrupp som diskuterar den strategiska inriktningen för arbetet samt godkänner de budgetförslag som de sex geografiskt baserade undergrupperna lägger fram. Styrgruppen har träffats fem gånger under 2018. En gemensam workshop med arbetsgrupperna och styrgruppen har också genomförts.

TABELL 18. FÖRDELNING AV TILLDELADE MEDEL FÖR DELTAGANDE I INTSAM

Myndighet	Fördelade medel (miljoner kronor)
Vinnova	3,14
Vetenskapsrådet	7,7
Formas	2,66
Energimyndigheten	1,5
Totalt	15

BEDÖMNING

Vinnova bedömer att arbetet med EU-samordningsfunktionen har utvecklats positivt under 2018 och den myndighetsgemensamma verksamheten utvecklas vidare med fokus på strategiskt deltagande i EU:s Partnerskapsprogram. Den uppkomna situationen med återbetalning från Vetenskapsrådet har lett till en översyn av processerna för budgetfördelningen

och efter dialog med Regeringskansliet fördelas medlen för medverkan i partnerskapsprogram som anslag till respektive myndighet. EU-samordningsfunktionen ges möjlighet att ge förslag på fördelning av budgeten.

RB 1.1.2 Vinnova ska redovisa hur myndigheten har arbetat med prioriteringarna för det europeiska forskningsområdet.

BAKGRUND

Konceptet europeiska forskningsrådet, ERA, beslutades vid Europeiska rådet i Lissabon år 2000. Visionerna som pekas ut i detta beslut implementeras via beslut och aktiviteter på EU-nivå, i enskilda medlemsstater och av enskilda forskningsaktörer.

GENOMFÖRANDE Brysselkontoret

Vinnovas Brysselkontor har under 2018 fortsatt att representera Sverige i den rådgivande kommittén ERAC (ERA Committee) samt en speciell arbetsgrupp för att diskutera partnerskapsprogrammets framtid. Inom ERAC har arbetet bland annat fokuserat på en översyn av arbetssättet inom ERA-grupperna samt kriterier, processer, rationalisering och implementering av partnerskapsprogrammen. Sverige har därmed fått ett stort inflytande på utvecklingen av partnerskapsprogrammen i nästa ramprogram.

Kontoret har sedan juni 2018 aktivt deltagit i förarbetet samt i förhandlingen av nästa ramprogram samt gett stöd till Regeringskansliet i förhandlingen. Genom deltagande i dessa möten har kontoret medverkat till att kommande ramprogram får en utformning som bättre passar svenska aktörer som kommer att ansöka.

Brysselkontoret bidrar till Vinnovas uppdrag som nationell kontaktmyndighet för EU:s ramprogram och fungerar som en resurs för alla svenska aktörer i Bryssel. Under året har det varit många besök inte minst från lärosätens ledningsgrupper där kontoret fått tillfälle att diskutera möjligheter inför det kommande ramprogrammet samt hur man proaktivt kan påverka kommande utlysningar. Besök från lärosäten har även skett i utbildningssyfte, där Brysselkontoret har givit presentationer. Samarbetet med svenska regionkontor med närvaro i Bryssel har utökats, bland annat har Vinnova bjudits in för att hålla presentationer om EU:s ramprogram för forskning och innovation i samband besök från Sverige. Möten har även genomförts med politiskt sakkunniga till svenska EU-parlamentariker och med EU-kommissionen. Under året har kontoret också ordnat och medverkat i ett antal seminarier med nätverket FoI-intresserade svenskar i Bryssel.

Brysselkontoret har fortsatt det informella utbytet med andra länders kontor genom nätverket IGLO (Informal Group of RTD Liaison Offices). Under året har samverkan med innovationskontoren fortsatt intensivt, framför allt när det gäller European Innovation Council (EIC), det europeiska innovationsrådet. I samarbete med innovationskontoren har utformningen av EIC följts noggrant. Informationsutbyten

har skett både internt i gruppen, men möten med innovationskontor utanför Europa har också organiserats. Utbytet inom TAFTIE-nätverket har också fortsatt.

Kontoret har även bistått med intern kompetensutveckling och tagit emot Vinnovas förvaltningsavdelning och Vetenskapsrådets styrelse samt ämnesråd för natur- och teknikvetenskap.

EURAXESS

EURAXESS är ett EU-initiativ som syftar till att främja forskares internationella karriär och mobilitet. Vinnova är ansvarig myndighet i Sverige. Göteborgs universitet har ett projekt med syfte att arbeta med ett ökat och breddat svenskt deltagande i EURAXESS. Nätverket omfattar 27 lärosäten och i Sverige finns det för närvarande tolv EURAXESS servicecenters. Nätverket har under året genomfört en nordisk nätverkskonferens, informationsdagar samt platsbesök. I uppdraget ingår att marknadsföra och uppdatera den svenska

EURAXESS-portalen dit forskare kan vända sig för information kring jobberbjudanden och dylikt.

BEDÖMNING

Vinnova bedömer att viktiga framsteg har gjorts med implementeringen av det europeiska forskningsområdet ERA under året. Vinnova vill särskilt framhålla arbetet med proaktiva inspel inför nästa ramprogram och Brysselkontorets roll i nyckelprocesser.

4. Strategisk kompetensförsörjning

Ett av Vinnovas verksamhetsmål är att vara en god och attraktiv arbetsgivare. Ett viktigt led i detta är att vi har den kompetens som krävs och att vi kontinuerligt utvecklar oss för att möta framtidens utmaningar. Under året har nedan redovisade kompetensförsörjningsaktiviteter genomförts.

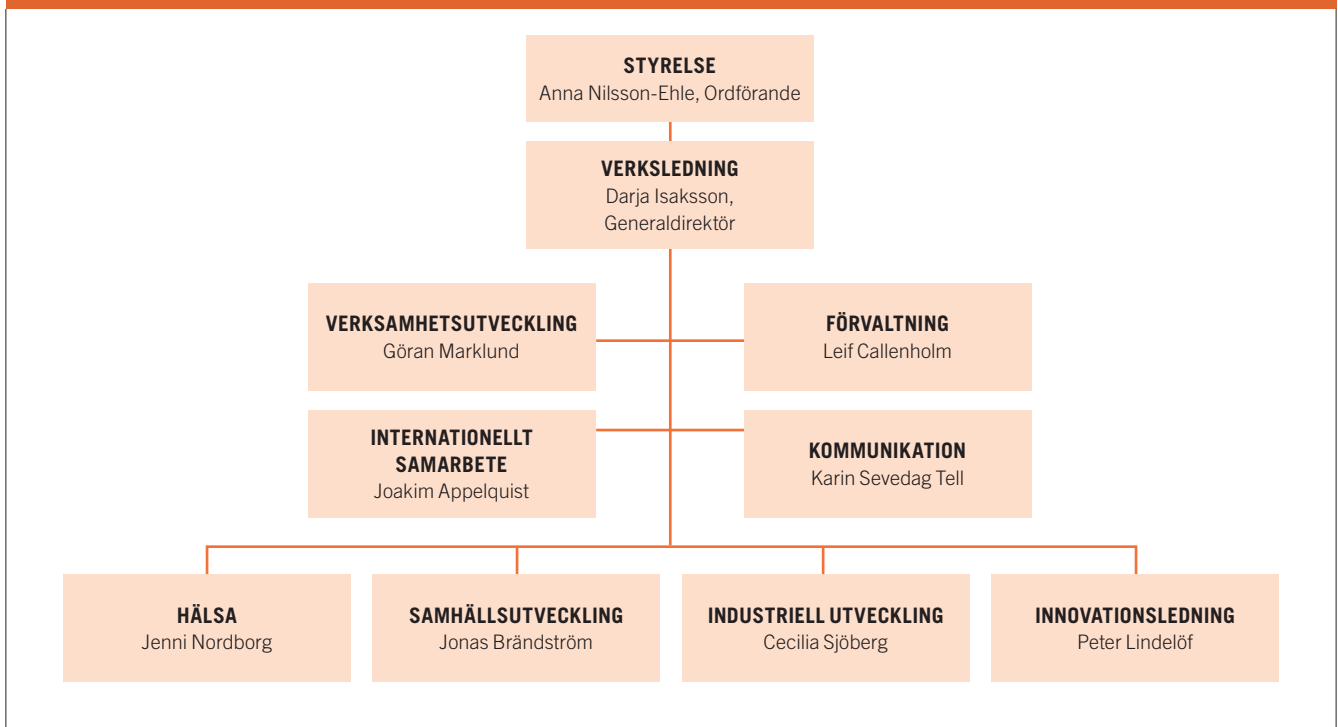
4.1 Lärande organisation och verksamhetsmodell

För att hela tiden kunna utveckla sin verksamhet måste Vinnova utöva ett kontinuerligt lärande både genom att

inhämta ny kunskap och erfarenhet men även genom att delta och driva effektiva processer där kunskap, erfarenhet och nätverk delas både inom myndigheten och med andra organisationer i Sverige och internationellt. I vårt aktivitetsbaserade kontor är det även naturligt att vi delar kunskap och lär av varandra. En del i det ständiga kunskaps- och erfarenhetsutbytet ligger i vår verksamhetsmodell med många tvärgående team.

I december 2018 gällde följande organisation, figur 13:

FIGUR 13. VINNOVAS ORGANISATION (DECEMBER 2018)

4.2 Personal

Tabellerna nedan redovisar sammansättningen av personalen under 2018.

TABELL 19. ÅRSARBETSKRAFTER 2018 FÖRDELADE AVDELNINGSVIS (MÄTNINGAR HAR GJORTS I JANUARI OCH DECEMBER)

	Januari		December		Genomsnitt		Totalt
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	
Verksledning	2	1	3	0	3	1	4
Verksamhetsutveckling	13,8	11	14,75	10	14	11	25
Internationellt samarbete	15	8,8	17	8,9	16	9	25
Förvaltning	21	7	20	7	21	7	27
Kommunikation	10,4	2	8,9	3	10	3	12
Hälsa	14,2	7	16,8	8	16	8	23
Samhällsutveckling	9	11,8	10,75	13	10	12	22
Industriell utveckling	9	15,8	12	15,8	11	16	26
Innovationsledning	11,25	13,8	13,1	13,8	12	14	26
Total	105,65	78,2	116,3	79,5	111	79	190

Källa: Uppgifterna är hämtade ur Agresso och är baserade på Ekonomistyrningsverkets (ESV) tillämpning av årsarbetskrafter. Mätningar har gjorts i januari och december 2018.

TABELL 20. TILLSVIDAREANSTÄLLDA 2018-12-31 EFTER BEFATTNING ANTAL/ÅLDER/MÅNADSLÖN

Befattning	Antal		Ålder (medelvärde)		Lön/månad (kronor) (medelvärde)	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Ledningskompetens	13	12	49	50	68 310	74 720
Kärnkompetens	56	57	44	48	49 610	52 140
Stödkompetens	45	14	45	52	41 090	48 340
Total	114	83	45	49	48 380	54 760
Medelvärden	197		47		51 070	

Källa: Vinnovas datalager.

TABELL 21. SJUKFRÅNVARO I PROCENT AV TILLGÄNGLIG ARBETSTID

Sjukfrånvaro	2018	2017	2016	2015	2014	
Totala sjukfrånvaron i procent av tillgänglig arbetstid	1,7	3,1	2,9	3,1	3,3	
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	28,7	55,0	50,5	56,1	63,5	
Sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	Kvinnor Män	2,3 0,9	3,8 2,3	2,6 3,2	3,5 2,7	4,1 2,3

Källa: Agresso.

TABELL 22. SJUKFRÅNVARO I PROCENT AV TILLGÄNGLIG ARBETSTID

Åldersgrupp	2018	2017	2016	2015	2014
–29	1,4	4,3	8,2	1,3	2
30–49	2,4	4,2	3,6	4,2	4,4
50–	1,0	1,9	1,7	2	2,2

Källa: Agresso

4.3 Kompetensförsörjning, utvärdering

TABELL 23. MÅLUPPFYLLELSE OCH VIDTAGNA ÅTGÄRDER 2018

Målområden	Mål	Åtgärd
Chefskap/ Ledarskap	Förtydliga och stärka chefskapet inom myndigheten i rollen som arbetsgivarföreträdare.	Fortsatt användning av chefsforum för att utveckla cheferna i deras arbetsgivarroll genomförs kontinuerligt. Genom behovsstyrd utbildning av samtliga chefer ökar måluppfyllelsen.
	Omsätta upprättade handlingsplaner utifrån medarbetarundersökning och identifierade förbättringsområden.	Aktiviteter genomförda utifrån upprättade handlingsplaner efter medarbetarundersökningen i mars 2018, avdelnings- och enhetsvis. Riktade utvecklingsinsatser på respektive avdelning har genomförts. Cheferna har möjlighet till coachstöd.
	Medarbetarsamtal och lönesamtal.	Fokus på att utveckla medarbetarsamtal utifrån Arbetsmiljöverkets föreskrift Organisatorisk och social arbetsmiljö. Rikttningsmål sätts upp för både arbetet och för medarbetarens kompetensutveckling. Under samtalen diskuteras vilken kompetens som är viktig och behov av utveckling, baserat på nuvarande arbete och yrkesmässig utveckling på sikt.
Medarbetarskap	Ett enhetligt arbetssätt. Processer tillämpas.	Under 2018 vidareutvecklade Vinnova utbildningsmodellen där alla medarbetare samlas vid gemensamma utbildningsdagar två gånger per år. Fokus ligger på utbildning i kärnprocessen och gemensamma arbetssätt, praktisk nytta i vårt dagliga arbete, erfarenhetsutbyten och dialog. Vissa utbildningsmoduler är återkommande, andra varierar.
	Enhetlig introduktion/onboarding.	Översyn och utveckling av onboarding/introduktion för nyanställda är en del av vårt kompetensförsörjningsarbete för att attrahera, utveckla och behålla våra medarbetare. Onboarding är viktig för att hålla organisationens värderingar levande.
	Gemensam kultur och värderingar.	Värderingsarbetet är en kontinuerlig process som fortsätter, genom cheferna som i sina dialoger med medarbetare fokuserar på motivation och styrkor kopplade till Vinnovas mål, värderingar och medarbetarprofil. Lönesamtalen vidareutvecklades också till att tydligt kopplas till medarbetarprofilen. Vårt aktivitetsbaserade kontor gör det möjligt att arbeta på ett enhetligt sätt och bidrar till att skapa en gemensam kultur och värderingar. Det främjar både ett aktivt och ansvarstagande medarbetarskap och ledarskap. Förutsättningarna för samarbete över gränserna och att dela erfarenheter har ökat.
HR-system	Effektivisera och decentralisera HR-administrationen.	System används för medarbetarsamtal som ökar dialogen och tydligheten i riktning samt måluppfyllelse. Ett rekryteringssystem används.
Strategisk kompetensförsörjning	Aktuellt underlag för strategisk kompetensförsörjning.	Översyn och uppdatering av medarbetarsamtalsmall samt medarbetarprofil. Den nya mallen används för medarbetarsamtal med fokus på motivation, kompetens, resultatuppnåelse samt organisatorisk och social arbetsmiljö.
	Strategisk kompetensförsörjning, rekryteringsperspektiv.	Målgruppsdefinitionen och medarbetarprofilen används och säkerställer att Vinnova på kort och lång sikt både attraherar, anställer och utvecklar rätt typ av kompetens i enlighet med verksamhetens övergripande behov och mål. Underlaget är centralt vid rekryteringar och för employer brandingarbetet. Vi har arbetat aktivt med frågor inom jämställdhet och mångfald och en kompetensbaserad rekryteringsprocess. Det är en kvalitetssäkrande metod där vi fokuserar på avgörande kompetenser för rollen som rekryteras.
	Kompetensförsörjningsfrågorna ska utgå från strategiska mål, visioner och verksamhetsplanen.	Kompetensförsörjningsplaner har tagits fram och gemensamma diskussioner i verksledningen har genomförts under året med fokus på organisationens behov och helhet.
	Identifiera utvecklingsvägar.	För att synliggöra en av utvecklingsvägarna inom Vinnova har en ny rutin för att utse Programledare för Vinnovas större program fastställts. Detta innebär att de lediga uppdragen annonseras på intranätet och en process likt en rekrytering genomförs.
	Kompetensutveckling mellan myndigheter.	Vinnova är med i Rörlighet i staten som är ett samarbetsprogram mellan fjorton myndigheter och Näringsdepartementet. Samverkan sker kring olika former av utvecklingsinsatser i syfte att dela kunskap över myndighetsgränserna. Programmet uppmuntrar till kompetensutbyte myndigheterna emellan och på så sätt tillvaratas kompetens inom myndigheterna, ökar nätverkandet och stärker statens varumärke som en attraktiv arbetsgivare. Medarbetare och chefer på Vinnova har medverkat i flera nätverksgrupper. Några av Vinnovas chefer har deltagit i ledarutvecklingsprogrammet som vänder sig till nya chefer. Programledare har deltagit i det nya programmet Leda utan att vara chef. Vinnovas HR-enhet har som tidigare år utformat flera av utvecklingsinsatserna tillsammans med några av de andra myndigheternas HR-enheter inom ramen för Rörlighet i staten.

TABELL 23. MÅLUPPFYLLELSE OCH VIDTAGNA ÅTGÄRDER 2018

	Employer branding.	En kommunikationsplan togs fram i början av året för employer brandingaktiviteter. Filmer och artiklar har spridits i sociala medier som LinkedIn och vår webbplats och kopplats till pågående rekryteringsannonser. Vinnova har tagit emot sex praktikanter från praktikprogrammet Tekniksprånget för studenter som är behöriga att söka till ingenjörsutbildningar. Syftet med programmet är att inspirera fler ungdomar att söka till ingenjörsutbildningar. Vi har även tagit emot två praktikanter och två medarbetare (Beredskapsjobb) via regeringsuppdraget som riktar sig till nyanlända akademiker och personer med funktionsvariation. Detta är ytterligare ett sätt att långsiktigt jobba med mångfald och vårt arbetsgivarvarumärke gentemot en yngre och mer diversifierad målgrupp.
--	--------------------	--

Kommentarer

Chefsmöten har genomförts vid elva tillfällen under året för att förtydliga och stärka chefskapet. Utbildningar i lönesamtal samt kring rehabilitering har utförts.

Workshop har genomförts angående överenskommelse om tillgänglighet, bland annat gällande den digitala arbetsmiljön. Nya chefer har gått Ledarutvecklingsprogrammet genom Rörlighet i staten, där en av modulerna arrangeras av Arbetsgivarverket med särskilt fokus på chefen som arbetsgivarföreträdare.

Under 2018 vidareutvecklade Vinnova den nya modellen för medarbetarutbildningar där alla medarbetare samlas vid gemensamma utbildningsdagar två gånger per år. I enkäten som skickades ut efter utbildningsdagen den 30 augusti 2018 svarar 97 procent att de lärde sig något värdefullt för sitt arbete. Moduler som erbjuds vid varje tillfälle är: Utlysning, Bedömning & beslut samt Projektinvesteringar. Efter som dagarna omfattar hela Vinnova hålls de fria från alla andra aktiviteter och möten. Möjligheten till ett gemensamt lärande finns också genom samarbetsrum i Sharepoint, där Vinnovas team kan dela dokument, tidplaner med mera.

Översyn och uppdatering av medarbetarsamtalsmall samt medarbetarprofil har genomförts. Mallen används för medarbetarsamtal med fokus på motivation, kompetens och resultatuppnåelse samt organisatorisk och social arbetsmiljö. Därmed kan riktade kompetensutvecklingsinsatser genomföras. För att synliggöra en av utvecklingsvägarna inom Vinnova har en ny rutin för att utse Programledare för Vinnovas större program initierats.

Arbetet med Employer branding har fortsatt för att attrahera och behålla kompetens. Vi arbetar med riktade rekryteringskampanjer, där filmer och artiklar har spridits genom sociala medier som Facebook, Instagram och LinkedIn.

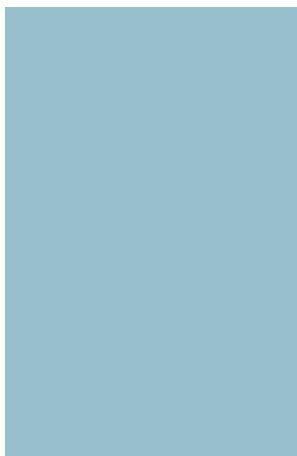
Värderingsarbetet är en kontinuerlig process som fortsätter, genom cheferna som i sina dialoger med medarbetare fokuserar på personliga drivkrafter, motivation och styrkor, kopplade till Vinnovas mål och värderingar. Efterlevnad av värderingarna är också fortsättningsvis en del av bedömningen av medarbetarnas totala prestation i lönerrevisionen. Introduktionsprocessen/onboardingen vidareutvecklas och en översyn görs med särskilt fokus att kommunicera ut Vinnovas värderingar respekt, ansvarstagande och mod till nyanställda medarbetare.

BEDÖMNING

Vinnova har lyckats skapa en gemensam kultur och värderingar, samt ett tydligare ledarskap och medarbetarskap, genom till exempel vårt aktivitetsbaserade kontor, kopplingen av värderingarna till medarbetarsamtal och lönesamtal. Vårt Arbetsgivarerbjudande har förtydligats och kommunicerats externt. Vi erbjuder fler utvecklingsvägar genom ett aktivt arbete i Rörlighet i staten och tydliggörandet av hur vi utser Programledare.

DEL 2

Finansiell redovisning

5.1 Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)

	2018	2017	2016	2015	2014
Låneram i Riksgälden					
Beviljad låneram	23 000	23 000	23 000	23 000	23 000
Utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut	11 038	15 943	18 888	14 530	7 497
Beviljade och utnyttjade kontokrediter hos Riksgälden					
Beviljad kontokredit	8 000	8 000	8 000	8 000	11 000
Maximalt utnyttjad kontokredit	-	-	-	5 500	2 868
Räntekostnader och ränteintäkter på räntekonto					
Räntekostnader	85	73	137	39	-
Ränteintäkter	75	94	80	38	32
Avgiftsintäkter					
Avgifter och ersättningar som inte disponeras av myndigheten	103 000	-	-	66	-
Avgifter och andra ersättningar som disponeras av myndigheten	6 743	6 371	7 887	6 598	5 666
Beviljad och utnyttjad anslagskredit					
Beviljad anslagskredit 24:1:1 ap.1 Förvaltningskostnader	7 126	6 652	6 562	6 605	4 758
Utnyttjad anslagskredit 24:1:1 ap.1 Förvaltningskostnader	-	-	-	-	767
Beviljad anslagskredit 24:1:2 ap.1 Forskning och utveckling	87 457	86 800	78 845	73 469	73 465
Utnyttjad anslagskredit 24:1:2 ap.1 Forskning och utveckling	-	-	16 918	-	-
Beviljad anslagskredit 2:1:16 ap.1 Finansmarknadsforskning	897	897	898	890	900
Utnyttjad anslagskredit 2:1:16 ap.1 Finansmarknadsforskning	-	613*	-	-	-
Utgående reservationer och anslagssparande samt de belopp därav som är intecknade av åtaganden					
Utgående anslagssparande 24:1:1 ap.1 Förvaltningskostnader	2 567	1 150	3 652	6 493	-
- därav som är intecknat av åtaganden	-	-	-	-	-
Utgående anslagssparande 24:1:2 ap.1 Forskning och utveckling*	33 214	14 018	-	-	24 840
- därav som är intecknat av åtaganden	-	-	-	-	-
Utgående anslagssparande 2:1:16 ap.1 Finansmarknadsforskning	1 180	-	75	710	-
- därav som är intecknat av åtaganden	-	-	-	-	-
Bemyndiganden enligt §17					
Totalt tilldelade bemyndiganden	2 560 000	2 376 000	2 376 000	2 100 000	2 100 000
- åtaganden som gjorts med stöd av bemyndiganderam	2 446 627	2 283 294	2 218 183	2 069 585	1 998 042
Antal årsarbetskrafter och medeltal anställda					
Antal årsarbetskrafter	190	185	178	179	185
Medeltal anställda	205	215	203	201	204
Driftskostnad per årsarbetskraft					
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 614	1 630	1 637	1 626	1 665
Årets kapitalförändring och balanserad kapitalförändring					
Årets kapitalförändring i bidragsfinansierad verksamhet	3 254	1 140	603	-	-
Balanserad kapitalförändring	1 743	603	-	-	-

* Utnyttjad anslagskredit för 2017 är korrigerad från 538 till 613.

* Utgående anslagssparande behålls ej.

5.2 Resultaträkning (tkr)

		2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		300 597	298 941
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 1	6 743	6 371
Intäkter av bidrag		5 278	3 231
Finansiella intäkter	Not 2	98	105
Summa		312 716	308 648
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 3	199 730	186 148
Kostnader för lokaler (<i>avrundning</i>)		24 097	24 176
Övriga driftkostnader	Not 4	82 586	91 079
Finansiella kostnader	Not 5	164	106
Avskrivningar och nedskrivningar		6 139	7 139
Summa	Not 6	312 716	308 648
VERKSAMHETSUTFALL		0	0
Uppbördsverksamhet			
	Not 7		
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		-102 813	0
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		102 813	0
Saldo		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag (<i>avrundning</i>)		2 905 712	2 818 013
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	Not 8	341 725	280 162
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	Not 9	9 898	23 800
Lämnade bidrag	Not 10	-3 254 081	-3 120 835
Saldo		3 254	1 140
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	Not 11	3 254	1 140

5.3 Balansräkning (tkr)

TILLGÅNGAR		2018-12-31	2017-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 12	5 804	7 852
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 13	1 136	1 927
		6 940	9 779
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 14	0	0
Maskiner, inventarier, installationer med mera	Not 15	4 098	6 542
		4 098	6 542
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar (<i>avrundning</i>)		496	43
Fordringar hos andra myndigheter	Not 16	6 934	4 706
Övriga kortfristiga fordringar		3 588	1 802
		11 018	6 551
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	Not 17	8 597	7 994
Upplupna bidragsintäkter		14 281	12 579
		22 878	20 573
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 18	49 379	78 619
		49 379	78 619
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		21 339	12 498
Kassa och bank		0	3 458
		21 339	15 956
SUMMA TILLGÅNGAR		115 652	138 020

KAPITAL OCH SKULDER		2018-12-31	2017-12-31
Myndighetskapital	Not 19		
Balanserad kapitalförändring		1 743	603
Kapitalförändring i bidragsfinansierad verksamhet		3 254	1 140
		4 997	1 743
Avsättningar	Not 20		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		528	1 035
		528	1 035
Skulder med mera			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 21	11 038	15 943
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		10 666	5 392
Leverantörsskulder		8 472	12 136
Övriga kortfristiga skulder	Not 22	7 266	6 541
		37 442	40 012
Periodavgränsningsposter	Not 23		
Upplupna kostnader		15 342	11 101
Oförbrukade bidrag (avrundning)		57 343	84 129
		72 685	95 230
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		115 652	138 020

5.4 Anslagsredovisning (tkr)

REDOVISNING MOT ANSLAG

Ramanslag			Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
U024	1:1 ap 1	Verket för innovationssystem Anslagskredit 7 126, Anslagsbehållning 3 %	1 149	237 566		238 715	236 148	2 567
U024	1:2 ap 1	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling Anslagskredit 87 457	14 018	2 915 255	-14 018	2 915 255	2 882 041	33 214
U002	1:16 ap 1	Finansmarknadsforskning - del till Vinnova Anslagskredit 897	-613	89 913		89 300	88 120	1 180
SUMMA			14 554	3 242 734	-14 018	3 243 270	3 206 309	36 961

REDOVISNING AV BESTÄLLNINGSBEMYNDIGANDE I ÅRSREDOVISNINGEN

Anslag/ anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år			
				2019	2020	2021	2022
U024 1:2 ap 1 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 500 000	2 278 430	2 408 627	1 424 802	691 709	229 799	62 317
U002 1:16 ap 1 Finansmarknadsforskning	60 000	4 864	38 000	19 000	19 000	0	0
SUMMA	2 560 000	2 283 294	2 446 627	1 443 803	710 709	229 799	62 317

FINANSIELLA VILLKOR 2018 ENLIGT REGLERINGSBREV

Anslag/ anslagspost	Ändamål	Villkor minst	Utfall
24 1:2 ap.1	Strategiska innovationsområden	525 000	716 319
24 1:2 ap.1	Svenskt deltagande i partnerskapsprogram inom ramen för det europeiska forsknings- och innovations-samarbetet*	185 000	129 985
24 1:2 ap.1	Koordinera och finansiera deltagande i internationellt forsknings - och innovationssamarbete	15 000	15 000
24 1:2 ap.1	Underlätta etablering, användande, tillgängliggörande och utveckling av test- och demonstrationsmiljöer	125 000	128 534
24 1:2 ap.1	Insatser kopplade till universitets och högskolors forskning och forskarutbildning utifrån bedömning av kvalitet i samverkan med det omgivande samhället	60 000	80 244
24 1:2 ap.1	Utökad satsning på verifiering av forskningsresultat och projekt	20 000	20 518
24 1:2 ap.1	För innovationsinsatser inom området tillgänglighetsdesign	15 000	16 500
24 1:2 ap.1	Innovationsinsatser för standardisering	10 000	10 626
24 1:2 ap.1	För miljö- och klimatsatser	45 000	45 921
24 1:2 ap.1	För riktade insatser för social innovation	20 000	25 991
24 1:2 ap.1	Till RISE Research Institute of Sweden AB för riksmästplatser och dithörande verksamhet	-	40 000
24 1:2 ap.1	Finansiera tilläggsavgiften till COST (European Cooperation in Science and Technology)	-	213
2 1:16 ap.1	Till Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond	60 000	60 000
		Villkor högst	
24 1:2 ap.1	Till insatser inom det immaterialrättsliga området	20 000	16 019
24 1:2 ap.1	Till Rymdstyrelsen för utveckling av testbädd för rymdverksamhet	10 000	10 000
2 1:16 ap.1	2 procent får användas programanknutna kostnader	1 786	0

*Anledning till att villkoret inte uppfyllts är en återbetalning från Vetenskapsrådet av ej utbetalade medel. En beskrivning av den uppkomna situationen återfinns under återrapporteringskrav 3§6 (sid 46).

5.5 Redovisning mot inkomstittel (tkr)

INKOMSTITTEL		Inkomster
2811 323	Övriga inkomster av statens verksamhet*	102 813
Summa		102 813

*Avser återbetalning av medel från Vetenskapsrådet utbetalda tidigare år. En beskrivning av den uppkomna situationen återfinns under återrapporteringskrav 3§6 (sid 46).

5.6 Tilläggsupplýsningar och noter

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningen för Vinnova har upprättats i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Redovisningen följer god redovisningssed i enlighet med förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

VÄRDERING AV FORDRINGAR OCH SKULDER

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

PERIODISERINGSPRINCIPER

I de fall fakturor eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2019-01-05) eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Övriga händelser tas upp som fordringar respektive skulder. Beloppsgräns för periodisering av intäkter och kostnader är 50 tkr per faktura.

REDOVISNINGSPRINCIPER NÄR VINNOVA ÄR KOORDINATOR

Inbetalning från EU sker på valutakonto, vilket är ett krav från Kommissionen. Huvudregeln är att medel från valutakontot flyttas till programmet när den ekonomiska rapporten är godkänd av Kommissionen. Undantag är programmet Marie Curie, där medel från valutakontot flyttas när bidragsutbetalning sker.

VÄRDERING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 50 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på minst tre år definieras som anläggningstillgångar. De skrivs av linjärt, varje månad under den ekonomiska livslängden. Följande avskrivningstider tillämpas för de olika typerna av anläggningstillgångar:

Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utveckling	5 år
Köpta dataprogram och licenser	3 år

Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet (normalt 5 år eller återstående kontraktstid)	5 år
---	------

Maskiner, inventarier, installationer med mera

Bilar och andra transportmedel	5 år
Möbler och övrig lokalutrustning	5 år
Datorers kringutrustning m.m.	3 år

UPPGIFTER OM SJUKFRÅNVARO

De obligatoriska uppgifterna om sjukfrånvaro redovisas i avsnitt 4.2 Personal sidan 50 i resultatredovisningen.

ERSÄTTNING TILL STYRELSELEDAMÖTER OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE SAMT UPPGIFT OM SIDOUPPDRAG

Nedan redovisas arvoden och annan ersättning till Vinnovas styrelseledamöter 2018 samt deras uppdrag i andra myndigheter och aktiebolag.

Namn	Ersättning (tkr)*	Uppdrag
Anna Nilsson-Ehle ordförande	66	Svensk Bilprovning AB FMV Högskolan i Borås Lindholmen Science Park AB NTF Väst Svenska Projektakademien
David Sonnek	32,5	Scandinova Systems AB Svenska Riskkapitalföreningen, SVCA Swedish Incubators and Science Parks, SISP
Staffan Larsson	32,5	Gratalkassan Understödsfonden Stipendiefonden Nya Djurgårdssvarvets Stiftelse Lovö Hjälpfond Nationalparksrådet Grusmedelsfonden Fastighetsföreningen Skötkläppen u.p.a.
Lotta Ljungqvist	32,5	International General Electric Aktiebolag GE Sweden Holdings AB North Pole Holdings AB GECAS Sverige Aircraft Leasing Worldwide AB GE Renewable Sweden AB, Sweden GE Energy (Sweden) AB, Sweden, GE Power Sweden AB, Sweden GE Grid Solutions AB GE Healthcare Sverige AB, Sweden GEMS PET Systems Aktiebolag GE Healthcare Aktiebolag GE Healthcare Life Sciences Innovation Center AB GE Energy (Norway) AS, Norway, GE Healthcare AS GE Global Holdings Denmark ApS, North Pole Vindkraft Holdings AB Markbygden Ett AB Atlas Antibodies AB 4L Bioconsulting AB Antonov Thelander i Gimle Consulting Aktiebolag SwedenBio Service AB AmCham Sweden
John Elvesjö	32,5	Tobii AB (Publ.) Tobii Technology Options AB (Bilag utan verksamhet) The Incredible Machine AB Brightly Ventures AB Brightly Ventures I AB Fund General Partner Investment AB (Bilag utan verksamhet) DIF Boxning (idrottsförening)
Sara Öhrvall	32,5	Investor AB SEB AB Bisnode AB Bonnier News AB Bonnier Books AB Umeå Universitet Nobel Museum
Sigbritt Karlsson	32,5	UKÄ:s insynsråd Arbetsgivarverkets styrelse Vetenskap och Allmänhets styrelse Stiftelsen Elektrum styrelse
Leif Callenholm tf GD (t.o.m 2018-08-19) Bilförmån	1 183 43	Inga uppdrag
Darja Isaksson GD (fr.o.m 2018-08-20)	490	KTH Executive Business School* Future Transparent Holding AB*

*Styrelsearvodet är 33 tkr för 2018. Vinnova betalar ut resterande 500 kr per medlem i juni 2019.

*Styrelseuppdragen är avslutade i maj 2018.

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN (tkr)

Not 1. Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2018	2017
<i>Intäkter enligt avgiftsförordningen § 4</i>		
Ersättning för gemensam IT-plattform, inomstatliga	4 328	3 292
Ersättning för gemensam IT-plattform, utomstatliga (avrundning)	420	402
Konsultuppdrag/utlånad personal, inomstatliga	163	573
Konsultuppdrag/utlånad personal, utomstatliga	0	988
Kurs- o konferensavgifter inomstatliga	1	216
Kurs- o konferensavgifter utomstatliga	1	4
Försäljning av trycksaker, utomstatliga	14	48
Övriga intäkter	1 809	839
<i>Intäkter enligt § 4 kommer från verksamhet av tillfällig natur eller av mindre omfattning. Består till största delen av resurssamordning med andra myndigheter, bland annat samordning av IT-drift och telefonväxel.</i>		
<i>Intäkter enligt avgiftsförordningen § 15-24</i>		
Intäkter för utlämnanden	7	9
Summa	6 743	6 371
Not 2. Finansiella intäkter	2018	2017
Riksgälden – ränta på räntekontot	75	94
Övriga finansiella intäkter	23	11
Summa	98	105
Not 3. Kostnader för personal	2018	2017
Lönekostnader exklusive arbetsgivaravgifter, premier med mera	121 113	113 032
Lönekostnader ej anställd personal	5 501	4 474
Övriga kostnader för personal	73 117	68 642
<i>Varav arvode till styrelsen, 1 934 tkr. Se sidan 61 för mer information.</i>		
Summa	199 730	186 148
Not 4. Övriga driftskostnader	2018	2017
Konsulttjänster, exklusive IT-konsulter	23 590	29 749
Resekostnader	7 196	5 986
IT-konsulter och teletjänster	37 560	38 724
Övriga kostnader	14 241	16 619
Summa	82 586	91 079
Not 5. Finansiella kostnader	2018	2017
Riksgälden - ränta på räntekontot	85	73
Övriga finansiella kostnader	78	33
Summa	164	106

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN (tkr), forts

Not 6. Verksamhetens kostnader	2018	2017
Förvaltningsanslaget	241 897	228 433
Forskningsanslaget	66 113	76 679
Finansmarknadsforskning	0	555
Externa medel inklusive övrigt (avrundning)	4 706	2 981
Summa	312 716	308 648
Not 7. Uppbördsverksamhet	2018	2017
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av verksamheten	-102 813	0
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet <i>Avser återbetalning av medel från Vetenskapsrådet utbetalda tidigare år. Totalt belopp är 157 813 tkr. Av dessa redovisas 55 000 tkr mot anslag.</i>	102 813	0
Summa	0	0
Not 8. Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2018	2017
Formas	21 000	10 000
Försvarsmakten	15 000	15 000
Kammarkollegiet	113 470	123 866
Statens energimyndighet	73 160	55 630
Sveriges geologiska undersökning	0	500
Tillväxtverket	4 000	2 000
Trafikverket	78 000	79 612
Vetenskapsrådet	8 850	3 750
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	-12	0
Forte	0	-27
Periodiserade oförbrukade bidrag	28 257	-10 169
Summa	341 725	280 162
Not 9. Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2018	2017
Externa medel EU <i>Minskningen av bidrag beror på lägre projektkostnader i programmet Marie Curie som avslutades i juni 2018.</i>	12 571	26 620
Externa medel övriga	-2 673	-2 820
Summa	9 898	23 800
Not 10. Lämnade bidrag	2018	2017
Inomstatligt	1 608 677	1 563 830
Kommuner/Landsting	197 386	158 946
Privata företag/ekonomiska föreningar	1 238 899	1 276 134
Övrigt	209 119	121 925
<i>I avsnitt lämnade bidrag ingår återbetalningar med 115 613 tkr för 2018. Beloppet var 38 553 tkr för 2017. Ökningen beror bland annat på återbetalning av medel från Vetenskapsrådet.</i>		
Summa	3 254 081	3 120 835
Not 11. Årets kapitalförändring	2018	2017
Återbetalningar av utbetalda bidrag som ej reglerats har bokats upp som en fordran i balansräkningen den 31/12 2018	3 254	1 140
Summa	3 254	1 140

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN (tkr)

Not 12. Balanserade utgifter för utveckling	2018-12-31	2017-12-31
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	34 507	34 507
Årets anskaffningar	0	0
Årets upparbetade kostnader	0	0
Årets utrangeringar	0	0
Summa	34 507	34 507
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-26 654	-24 607
Årets avskrivning (avrundning)	-2 049	-2 048
Årets utrangeringar	0	0
Summa	-28 703	-26 654
Summa bokfört värde	5 804	7 852

Not 13. Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2018-12-31	2017-12-31
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	5 476	3 953
Årets anskaffningar	0	2 374
Årets utrangeringar	-724	-851
Summa	4 752	5 476
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-3 549	-3 918
Årets avskrivning	-791	-482
Årets utrangeringar	724	851
Summa	-3 616	-3 549
Summa bokfört värde	1 136	1 927

Not 14. Förbättringsutgifter på annans fastighet	2018-12-31	2017-12-31
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	2 705	2 705
Årets anskaffningar	0	0
Summa	2 705	2 705
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-2 705	-2 405
Årets avskrivning	0	-300
Summa	-2 705	-2 705
Summa bokfört värde	0	0

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN (tkr), forts

Not 15. Maskiner, inventarier, installationer med mera	2018-12-31	2017-12-31
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	28 152	26 504
Årets anskaffningar	855	2 394
Årets utrangeringar	-1 429	-746
Summa	27 578	28 152
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-21 609	-17 851
Årets avskrivning	-3 300	-4 306
Årets utrangeringar	1 429	548
Summa	-23 480	-21 609
Summa bokfört värde	4 098	6 542

Not 16. Fordringar hos andra myndigheter	2018-12-31	2017-12-31
Kundfordringar hos andra myndigheter	966	232
Mervärdesskattfordran	4 519	4 468
Övriga fordringar	1 449	6
Summa	6 934	4 706

Not 17. Periodavgränsningsposter	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda hyror	5 554	5 443
Övriga förutbetalda kostnader	3 043	2 552
Upplupna bidragsintäkter inomstatliga	650	1 225
Upplupna bidragsintäkter utomstatliga	13 631	11 353
Summa	22 878	20 573

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN (tkr), forts

Not 18. Avräkning med statsverket	2018-12-31	2017-12-31
Uppbörd		
Redovisat mot inkomsttitel	-102 813	0
Redovisat av betalningar uppboörd, bokslut	102 813	0
Fordringar/Skulder avseende Uppbörd	0	0
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	7 702	-22 565
Redovisat mot anslag	2 970 161	2 892 928
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-2 973 273	-2 862 661
Fordringar/Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	4 590	7 702
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-1 149	-3 652
Redovisat mot anslag	236 148	224 248
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-237 566	-221 745
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-2 567	-1 149
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	0	223
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	0	-223
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	0	0
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	72 066	70 167
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	575 379	458 279
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-3 470 547	-3 319 041
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	2 870 460	2 862 661
Övriga fordringar på statens centralkonto	47 357	72 066
Summa Avräkning med statsverket	49 380	78 619

Not 19. Myndighetskaptal	Balanserad kapitalförändring anslagsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2017	603	1 140	1 743
Ingående balans 2018	603	1 140	1 743
Föregående års kapitalförändring	-1 140	1 140	0
Årets kapitalförändring		3 254	3 254
Summa årets förändring	1 140	2 114	3 254
Utgående balans 2018	1 743	3 254	4 997

Not 20. Avsättningar	2018-12-31	2017-12-31
Ingående balans, avsättning för pensioner	1 035	1 084
Årets utbetalning av pensioner	-498	-549
Årets avsättning för pensioner	-9	500
Utgående balans avsättning för pensioner med mera	528	1 035

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN (tkr), forts

Not 21. Lån i Riksgälden	2018-12-31	2017-12-31
LÅN I RIKSGÄLDEN FÖR ANSKAFFNING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Beviljad låneram	23 000	23 000
Utnyttjad låneram maximalt under året	13 829	18 407
Utnyttjad låneram vid årets slut	11 038	15 943
Ingående balans	15 943	18 888
Nya lån (avrundning)	1 245	4 378
Årets amorteringar	-6 150	-7 323
Utgående balans	11 038	15 943

Not 22. Övriga skulder	2018-12-31	2017-12-31
Förskott från EU <i>Programmet Marie Curie avslutades i juni 2018.</i>	0	3 458
Källskatt med mera <i>Ökningen beror på att beloppet avser skatt både för november och december.</i>	7 266	3 083
Summa	7 266	6 541

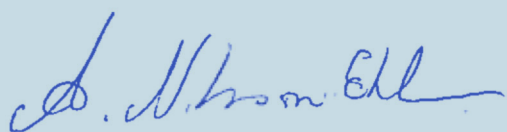
Not 23. Periodavgränsningsposter	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna semesterlöner och andra löner/arvoden inklusive avgifter <i>Ökningen beror på en retroaktiv uppräknings av ingående balanser från tidigare år på grund av genomförda lönerrevisioner.</i>	13 142	8 798
Övriga upplupna kostnader, inomstatliga	200	466
Övriga upplupna kostnader, utomstatliga	2 000	1 837
Oförbrukade bidrag, inomstatliga		
Utbetalas inom 3 månader	18 018	34 180
Inom 4 mån–12 månader	30 290	45 186
Inom 13–36 månader		0
Mer än 36 månader		0
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	9 035	4 763
Summa	72 685	95 230

6. Styrelsens underskrifter

Styrelsen har 2019-02-15 fattat beslut om Vinnovas Årsredovisning räkenskapsåret 2018.

Stockholm 2019-02-15

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Anna Nilsson-Ehle
Ordförande

Staffan Larsson

John Elvesjö

Sigbritt Karlsson

Lotta Ljunqvist

David Sonnek

Sara Öhrvall

Darja Isaksson

Bilaga 1. Läsanvisningar, begrepp samt definitioner och beskrivning av data

LÄSANVISNINGAR UTFRÅN VINNOVAS INSTRUKTION

- 1 §** Vinnova har till uppgift att främja hållbar tillväxt genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem. Med innovationssystem avses nätverk av offentliga och privata aktörer där innovationer och ny kunskap tas fram, sprids och används. För att uppnå hållbar tillväxt och stärka Sveriges konkurrenskraft ska myndigheten, utifrån ett utmaningsdrivet perspektiv, verka för nyttiggörande av forskning och främjande av innovation. Förordning (2018:216). **Sid 7**
- 2 § 1** Vinnova ska bidra till att stärka och utveckla universitet och högskolor, industriforskningsinstitut, företag och andra samhällsaktörer samt utveckla samarbetet mellan dessa i viktiga sektorer inom de svenska innovationssystemen. **Sid 15**
- 2 § 2** Vinnova ska stimulera internationellt samarbete som stärker svensk forskning och innovation. **Sid 41**
- 2 § 3** Vinnova ska främja svenska företags medverkan i uppbyggnad och användning av forskningsinfrastrukturanläggningar. **Sid 22**
- 2 § 4** Vinnova ska ha en nationellt samordnande funktion för att stärka test- och demonstrationsverksamhet. **Sid 22**
- 2 § 5** Vinnova ska medverka i genomförandet av det regionala tillväxtarbetet i enlighet med förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete och bidra till att utveckla samspelet mellan det regionala tillväxtarbetet och den nationella forsknings- och innovationspolitiken. **Sid 23**
- 2 § 6** Vinnova ska sprida information om forskning, utveckling och innovation till utförare, användare och allmänhet. Förordning (2018:216). **Sid 23**
- 3 § 1a** Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation vara nationellt kontaktorgan för programmet. **Sid 41**
- 3 § 1b** Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation främja, redovisa och analysera det svenska deltagandet i programmet. **Sid 41**
- 3 § 1c** Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation samordna det nationella informations- och rådgivningsarbetet om programmet. **Sid 41**
- 3 § 2** Vinnova ska vara nationellt kontaktorgan för forskningsprogrammet COST och det industriella utvecklingsprogrammet EUREKA. **Sid 44**
- 3 § 3** Vinnova ska företräda staten i relevanta partnerskapsprogram enligt artiklarna 185 och 187 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt. **Sid 46**
- 3 § 4** Vinnova ska bistå Regeringskansliet i programkommittéarbetet i EU:s ramprogram för forskning och innovation. **Sid 46**
- 3 § 5** Vinnova ska bistå Regeringskansliet i arbetet i OECD:s kommitté för forsknings- och teknikpolitik (CSTP) och dess undergrupper. **Sid 46**
- 3 § 6** Vinnova ska bistå med sekretariat för den samordningsfunktion för EU:s forskningssamarbete respektive för internationella forskningssamarbeten utanför EU som omfattar andra statliga forskningsfinansiärer. Förordning (2018:216). **Sid 46**
- 4 §** Vinnova ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för företag och andra berörda. **Sid 24**

- 4 a §** Vinnova ska rapportera uppgifter till Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analysers mikrodatabas för statligt företagsstöd (MISS) i en ändamålsenlig omfattning och utformning. Förordning (2016:1282). **Sid 25**
- 4 b §** Vinnova ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i myndighetens verksamhet och främja jämställdhet vid fördelning av medel för forskning och innovation. Myndigheten ska verka för att ett köns- och genusperspektiv inkluderas i den forskning som myndigheten finansierar, när det är tillämpligt. Myndigheten ska också beakta forskningsetiska frågor. Förordning (2018:216). **Sid 25**
- 6 §** Vinnova ska inom sitt verksamhetsområde samverka med och utveckla dialogen mellan berörda regionala, nationella och internationella aktörer. Förordning (2012:973). **Sid 27**
- 7 §** För Vinnova, Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd och Statens energimyndighet ska det finnas en samordningsgrupp bestående av myndighetscheferna. Gruppen ska samverka och gemensamt utarbeta analyser, strategier och forskningsprogram samt i övrigt ta initiativ för att utveckla och förnya formerna för forskningsverksamheten. Förordning (2013:469). **Sid 28**

LÄSANVISNINGAR UTFRÅN VINNOVAS REGLERINGSBREV

- RB 1.1.2** Vinnova ska redovisa hur myndigheten har arbetat med prioriteringarna för det Europeiska forskningsområdet. **Sid 47**
- RB 1.1.3** Vinnova ska redovisa hur det internationella perspektivet integreras i Vinnovas satsningar, inklusive synergier mellan EU-program och myndighetens program. **Sid 41**
- RB 1.2.1** Vinnova ska, inom ramen för myndighetens ansvar att lämna stöd till inkubation, redovisa resultaten av insatserna. En särskild rapport avseende helåret 2017 ska lämnas till Regeringskansliet (N-dep och U-dep) senast 1 juni 2018. **Sid 29**
- RB 1.3.1** Vinnova ska redovisa hur myndigheten har arbetat med att uppnå en förstärkt kontroll och uppföljning av forskningsbidragen, inklusive bidragsmottagares ekonomiska återrapportering, samt hur myndigheten har samarbetat kring detta med andra finansiärer. **Sid 29**
- RB 1.4.1** Vinnova ska redovisa hur myndigheten vid upphandlingar som överstiger gällande tröskelvärden har arbetat med att uppfylla de nya kraven på kollektivavtalsenliga villkor som följer av 17 kap. 2–5 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. **Sid 30**
- RB 1.5.1** Vinnova ska redovisa hur samverkan med Tillväxtverket och Energimyndigheten har utvecklats och bidragit till att skapa synergier i myndigheternas verksamheter och minskat risken för överlappningar i syfte att bättre bidra till målen för närings- och energipolitiken och den regionala tillväxtpolitiken. **Sid 30**

- RB 2.1** En innovationsscout för innovationssamarbete ska etableras i Israel för att utgöra en brygga mellan det svenska och det israeliska innovationssystemet genom att skapa kontakter med utgångspunkt i näringslivets behov. Av särskild vikt är att stärka banden mellan unga innovativa företag i Sverige och Israel. **Sid 31**
- RB 3.3** Expo 2020: Vinnova ska inom sitt verksamhetsområde bistå Kommittén med ansvar för den svenska paviljongen vid världsutställningen Expo 2020. **Sid 33**
- RB 3.4** Investeringsfrämjande: Vinnova ska inom ramen för uppdraget Testbädd Sverige bidra med expertis till regeringens arbete med investeringsfrämjande. **Sid 39**
- RB 3.5.1** Vinnova ska bidra i genomförandet av det nationella regionalfondsprogrammet under programperioden för 2014–2020 för EU:s sammanhållningspolitik, med fokus på insatser inom det tematiska området »Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation». Vinnova ska också, utifrån sin roll i arbetet med det nationella regionalfondsprogrammet, bidra i Tillväxtverkets arbete avseende processtödet. **Sid 33**
- RB 4.1** Vinnova ska utlysa program för strategiska innovationsområden. Återkommande uppföljning av de strategiska innovationsområdena ska genomföras. En eller flera utvärderingar av effekter av satsningen ska göras. **Sid 33**
- RB 6.1** Vinnova ska redovisa en plan för hur myndigheten avser utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen (prop. 2012/13:1 utg. omr. 13, bet. 2012/13:AU1, rskr. 2012/13:123). Planen ska innehålla identifierade utvecklingsbehov, mål och aktiviteter som myndigheten avser att vidta, samt genomföra under 2016–2018. Vidare ska planen beskriva på vilket sätt jämställdhet kan integreras och bli en del av myndighetens ordinarie verksamhet, exempelvis i myndighetens styrprocesser. **Sid 34**
- RB 8.4** Vinnova ska under 2017–2019 använda minst 55 MSEK för att utveckla och genomföra riktade insatser för social innovation. För 2018 får Vinnova använda minst 20 MKR. Insatserna och medlen ska redovisas i Årsredovisningen, bl.a. avseende samverkan, områden och målgrupper samt hur resultat och erfarenheter av insatserna har kommunicerats. **Sid 36**
- RB 8.7** Vinnova ska genomföra en satsning på innovation och forskning inom tillgänglighetsdesign under 2017–2020 som beräknas omfatta 80 MSEK. För 2018 får Vinnova använda 15 MSEK. Satsningen ska bidra till att verksamheter, miljöer och tjänster utformas universellt så att de blir tillgängliga och användbara för alla människor, oavsett funktionsnedsättningar, kön, ålder eller bakgrund. En universell utformning innebär att man utgår från och designar med medvetenhet om den variation som återfinns i befolkningen, vilket bör resultera i en mer inkluderande arbets- och livsmiljö. Satsningen ska uppmuntra till nya innovationssamarbeten mellan universitet och högskolor, offentlig sektor, näringsliv och andra relevanta aktörer. Vidare ska satsningen stödja det nationella forskningsprogrammet om hållbart samhällsbyggande och det strategiska samverkansprogrammet Smarta städer. **Sid 36**
- RB 8.8** Vinnova ska genomföra en särskild satsning på standardisering under 2017–2020 som beräknas omfatta 35 MSEK. För 2018 får Vinnova använda 10 MSEK för detta. Insatserna ska bidra till ökat svenskt deltagande i internationella standardiseringsorgan. Att ha standardiseringsperspektivet med sig redan från början i forsknings- och utvecklingsfaser har ofta stor betydelse. När forskare och innovatörer utvecklar sina idéer med hänsyn tagen till befintliga standarder underlättar det marknadstillträde. Delaktighet och engagemang i internationellt standardiseringsarbete har en avgörande betydelse för kommersialisering och nyttiggörande av nya produkter och tjänster. **Sid 37**
- RB 8.9** Vinnova ska förstärka insatserna inom Strategiska innovationsområden 2017–2020 och verka för att dessa inriktas mot de samhällsutmaningar regeringen identifierat, samt utvecklas utifrån strategiska innovationsagendor och i linje med regeringens samverkansprogram i enlighet med regeringens proposition Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (prop. 2016/17:50), avsnitt 9. Förstärkningen omfattar 525 MSEK 2018. **Sid 37**
- RB 8.10** Vinnova ska i samverkan med Energimyndigheten och Trafikverket fortsätta utveckla programmet FFI (Fordonstrategisk forskning och innovation) så att arbetssätt och struktur dels öppnar upp för fler aktörer, dels stärker kopplingen till de strategiska innovationsområdena och andra relevanta program. Programmet ska fortsätta som ett avtalsreglerat samverkansprogram. När så är relevant bör Transportstyrelsen inbjudas att delta. **Sid 38**
- RB 9.1** Regeringsuppdrag om ett nationellt program för proteinforskning, metodutveckling och produktion av biologiska läkemedel. **Sid 38**
- RB 9.2** Regeringsuppdrag att etablera en funktion för testbädd Sverige. **Sid 39**
- RB 9.3** Regeringsuppdrag att stärka svensk flygteknisk forskning och utveckling i huvudsak genom det strategiska innovationsområdet Innovair. **Sid 40**
- RB 9.4** Regeringsuppdrag att bistå Rådet för hållbara städer. **Sid 40**
- RB 9.5** Regeringsuppdrag att stödja innovationssamarbete med Indien inom området smarta städer. **Sid 31**
- RB 9.6** Regeringsuppdrag att förstärka arbetet med strategiska internationella innovationssamarbeten och innovationspartnerskap samt bistå Regeringskansliet i realisering av dessa samarbeten. **Sid 31**

DEFINITIONER OCH BESKRIVNING AV DATA

Vinnova använder i sin löpande verksamhet ett flertal olika administrativa system som genererar olika typer av data. För att underlätta uppföljning och analys har Vinnova utvecklat ett så kallat datalager som möjliggör datauttag där information från flera olika system sammankopplas på ett ändamålsenligt sätt. Vinnovas datalager uppdateras varje dygn för att medarbetarna ska ha tillgång till en så uppdaterad bild som möjligt av verksamheten. I årsredovisningen har Vinnova valt att använda data som genererats via datalagret som komplement till vanlig bokslutsdata. För att man som läsare ska dra rätt slutsatser i läsningen av årsredovisningen följer nedan en beskrivning av de två olika typer av data som används för att generera tabeller och diagram.

1. Bokslutsdata. Datan i denna kategori hämtas från Vinnovas ekonomiska redovisningssystem, Agresso, och genereras i samband med att bokslutet för det aktuella året fastställs. På detta sätt skapas data som är helt konsistenta mellan olika årsredovisningar.

2. Dynamisk verksamhetsdata. Vinnova håller en databas med aktuell information om pågående och avslutade projekt, det så kallade datalagret. Databasen innehåller även information om inskickade ansökningar och rapporterade resultat. Informationen baseras på aktuell information som hela tiden utvecklas och förbättras. Exempel på data är klassningar av projekt, information om aktörer, ändringsbeslut, återtågande av ansökningar. Genom att informationen alltid är aktuell är databasen dynamisk och omdefinieras utifrån ändringar i program, projekt och policies. En viktig skillnad mot bokslutsdata är att de förändringar som görs i den dynamiska verksamhetsdata i vissa fall påverkar hur data kategoriseras och klassificeras både bakåt och framåt i tiden. Följden blir att jämförelser av redovisad data mellan olika årsredovisningar ska göras med viss försiktighet då förändringar antingen kan vara resultatet av verkliga förändringar i verksamheten eller resultatet av förändringar i kategoriseringar. För att skapa bästa förutsättningar för jämförelser mellan åren görs uttag av den dynamiska verksamhetsdata samma dag som fastställandet av bokslutsdata.

Nedan återfinns definitioner av de olika begrepp som används för att redovisa resultatet av Vinnovas verksamhet samt en angivelse om datan som används är bokslutsdata (BSD) eller dynamisk verksamhetsdata (DVD).

Begrepp	Definition	BSD	DVD
Aktiva projekt	De projekt som under definierad tidsperiod har hela eller delar av sin dispositionstid inkluderad		x
Aktör	Samlingsnamn för organisation som på olika sätt har en roll i Vinnovas insatser		x
Aktörstyp	Klassning av organisationer av liknande typ till exempel universitet, privata företag, föreningar, institut		x
Antal ansökningar	Inkomna bidragsansökningar som inte är återtagna innan beslut		x
Beslutat bidrag	De stöd som maximalt kan komma att betalas ut i enlighet med beslut och villkor		x
Beviljade ansökningar	Ansökningar som resulterar i beslut om projektbidrag. Data innefattar även skisser		x
Beviljandegrad	Andel beviljade ansökningar av antal inkomna ansökningar		x
Budgerade projektkostnader	De stödberättigande kostnader som medverkande parter uppgett i ansökan för genomförande av projektet		x
Insats	Samlingsnamn för olika aktiviteter som initieras av Vinnova för att åstadkomma önskad effekt Exempel på insatser är program, utlysningar, tävlingar, konferenser och enskilda projekt		
Lämnade bidrag	Utfall utbetalade bidrag minus eventuella återbetalningar och fordringar	x	
Maximal stödnivå	Det beslutade maximala stöd som en bidragsmottagare kan få i förhållande till rapporterade stödberättigande kostnader		x
Nettobeviljat bidrag	Beslutat och reserverat bidrag minus eventuell återföring. Hänsyn tas till återföringar mellan år		x
Part, projektpart	De deltagande organisationerna som formellt ansökt om ett projekt oberoende om man är bidragsmottagare eller inte		x
Program	Sammanhållen portfölj av utlysningar och projekt med gemensam inriktning		x
Projektkoordinator	Den organisation som har ansvar för kontakten mellan Vinnova och projektet samt är den part som mottar bidragsutbetalningar för hela projektets räkning		x
Projektrapport	Inkommen rapport till Vinnova för granskning. Det finns flera typer av rapporter för olika faser i ett projekt såsom start-, läges-, slut- och efterrapport.		x
Rapporterade kostnader	Stödberättigande kostnader som parter rapporterat att de haft för genomförande av projektet		x
SO	Sammanhållen portfölj av program med gemensam styrning		x
Stödberättigande kostnader	De kostnader som får räknas in i budgeterade respektive rapporterade projektkostnader		x
Stödnivå	Beslutat bidrag / Budgeterade projektkostnader (före och under) Nettobeviljat bidrag / Rapporterade kostnader (Utfall)		x
Sökt projektbidrag	Summan av de bidrag som söks av medverkande parter i en ansökan		x
Uppföljningsfrågor	Projektet redovisar resultat via enkäter i olika projektrapporter		x
Uppväxlingsfaktor	Bidragsprojekt totala omslutning av stödberättigande kostnader i förhållande till Vinnovas bidrag		x
Verksamhetens kostnader	Verksamhetens samtliga kostnader		x

Bilaga 2. Regeringsuppdrag utöver de som rapporteras i Årsredovisningen

Vinnovas diarienum	Uppdrag	Rapporteringsdatum
2009-04930	Genomföra ett program för finansmarknadsforskning. Uppdraget gäller under förutsättning att Riksdagen godkänner att medel motsv. 30 Mkr anvisas. Regeringen avser att lämna ett sådant förslag i samband med tilläggsbudget 2010.	"Årligen 21 mars"
2014-03180	Vinnova ska överföra uppgifter om beviljade forskningsansökningar till VR. Uppgifterna ska följa de riktlinjer och inkomma vid de tidpunkter som VR anger. Uppgifterna ska omfatta forskningsutförare och beskrivning av forskningen. Vinnova ska informera de sökande om att uppgifter kan komma att publiceras.	Löpande
2014-03956	Inrättande av analysgrupp för regional tillväxt och attraktionskraft 2014–2020.	Slutredovisas 2020–12–31
2016-00254	Regeringsuppdrag att medverka i genomförandet av Europeiska unionens strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan.	"Delredovisats 2016–03–31 Delredovisats 2017–01–31 Delredovisats 2018–01–31 Delredovisas 2019–01–31 Delredovisas 2020–01–31"
2016-00699	Vinnova ska under 2016–2019 använda minst 25 miljoner kronor per år till att utveckla och tillgängliggöra testbäddar inom miljöteknikområdet. Insatsen ska bidra till att stärka företagens möjligheter att testa, utveckla och verifiera nya lösningar som bidrar till att nå bland annat miljö- och klimatomålen.	"Delredovisats 2017–05–19 Slutredovisas 2020–02–28"
2016-00700	Vinnova ska under 2016–2019 använda minst 20 miljoner kronor per år för att stärka insatser i pågående befintliga innovationsprogram för ökad återvinning och resurseffektivitet genom giftfria och resurseffektiva kretslopp. Hela återvinningskedjan ska adresseras och områden som nya hållbara affärsmodeller för återvinningsindustrin, ekonomiska styrmedel, samhällsplanering och infrastruktur för ökad återvinning ska ingå.	"Delredovisasats 2017–05–19 Slutredovisas 2020–02–28"
2016-01015	Regeringsuppdrag till statliga myndigheter att ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2016–2018 med mera.	"Delredovisats 2016–10–01 Delredovisats 2017–04–01 Delredovisats 2018–04–01 Delredovisas 2019–04–01 Delredovisas 2020–04–01 Delredovisas 2021–01–15 (sista redovisningen)"
2016-01295	Regeringsuppdrag till statliga myndigheter att ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2016–2018 med mera.	"Delredovisats 2016–10–01 Delredovisats 2017–04–01 Delredovisats 2018–04–01 Delredovisas 2019–04–01 Delredovisas 2020–04–01 Delredovisas 2021–01–15 (sista redovisningen)"
2016-02200	Regeringsuppdrag att genomföra insatser för kunskapsutveckling och förbättrat offentligt stöd för hantering av immateriella tillgångar.	"Delredovisats 2017–03–15 Slutredovisas 2020–03–15"
2016-02271	Regeringsuppdrag att genomföra samverkansprojekt för att utnyttja digitaliseringens potential för ökad konkurrenskraft hos svensk industri.	"Delredovisats 2016–06–30 Delredovisats 2017–03–31 Delredovisats 2018–03–31 Slutredovisas 2019–03–31 "
2016-02845	Regeringsuppdrag att bistå med regeringens samverkansprogram för innovation.	"Rapporteras löpande Slutredovisas 2019-03-31"
2016-03529	Regeringsuppdrag att genomföra insatser avseende digitalisering för bättre hälsa, vård och omsorg.	Slutredovisats 2018–03–30
2016-03556	Regeringsuppdrag att genomföra insatser för öppen innovation i svensk industri.	"Delredovisats 2016–10–15 Delredovisats 2017–03–31 Slutredovisats 2018–03–31"
2016-03633	Regeringsuppdrag att stödja utvecklingen av cirkulära affärsmodeller och industriell symbios.	"Delredovisats 2016–10–15 Delredovisats 2017–03–31 Delredovisats 2018–03–31 Delredovisas 2019–03–31 Slutredovisas 2020–03–31"
2016-04686	Regeringsuppdrag att utveckla insatser för validering av teknik- och affärskoncept.	Slutredovisats 2018–03–31
2016-05501	Regeringsuppdrag att analysera förutsättningarna för internationellt forsknings- och innovations-samarbete vid ett utträde av Storbritannien ur Europeiska unionen.	"Delredovisats 2017–05–01 Rapporteras löpande till och med 2018–12–31"

Vinnovas diarienum	Uppdrag	Rapporteringsdatum
2017-01768	Vinnova ska genomföra minst två utvärderingar av genomförda insatser. De insatser som utvärderas ska vara av budget- och verksamhetsmässig betydelse. Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i utvärderingen. Vinnova ska föra dialog med Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser om vilka insatser som utvärderas och metoder för detta. Utvärderingarna ska omfatta resultat och, där så är möjligt, effekter av stödet från myndigheten. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (N-dep).	Slutredovisats 2018-03-23
2017-01802	Vinnova ska under 2017 genomföra en särskild satsning inom området produktion av biologiska läkemedel. Satsningen ska bidra till uppbyggnad av en infrastruktur och testbädd som ska utgöra en öppen mötesplats för innovation, utveckling och industrialisering av teknologier för produktion av biologiska läkemedel. Uppdraget omfattar 90 MSEK under 2017 och genomförs inom ramen för samverkansprogrammet för Life science. Testbädden ska tillgängliggöra en produktionsmiljö för industriell uppskalning som välkomnar små, medelstora och stora företag, universitet, högskolor och institut, samt ska fungera som en katalysator för kompetensförsörjning och forskning. Syftet är att komplettera förädlingskedjan mellan forskningsresultat och industriell tillämpning och därmed öka industrialiseringen inom området biologiska läkemedel. Satsningen kompletterar tidigare satsningar på området för att Sverige ska ta en tätposition inom life science och forskning, utveckling och produktion av biologiska läkemedel.	Slutredovisats 2018-06-01
2017-01977	Uppdrag att stärka samordningen mellan myndigheter för en sammanhållen innovationsprocess.	"Delredovisats 2017-12-01 Slutredovisats 2019-03-31"
2017-02067	Uppdrag angående samverkansfunktion och handlingsplan för arbetet mot antibiotikaresistens.	"Delredovisats 2017-12-31 Delredovisats 2018-12-31 Delredovisats 2019-12-31 Slutredovisats 2020-12-31"
2017-02581	Vinnova ska redovisa det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och innovation Horisont 2020.	Slutredovisats 2018-04-30
2017-02778	Uppdrag att etablera en funktion för testbädd Sverige.	"Delredovisats 2018-03-01 Därefter löpande i ÅR"
2017-03152	Uppdrag att utlysa medel för att genom inkubatorer och acceleratorer stödja utveckling av innovativa företag inom livsmedelskedjan.	"Delredovisats 2018-02-28 Delredovisats 2019-02-28 Slutredovisats 2020-02-28"
2017-05616	Uppdrag att genomföra en kartläggning och analys av hur väl artificiell intelligens och maskininlärning kommer till användning i svensk industri och i det svenska samhället.	"Delredovisats 2018-02-12 Slutredovisats 2018-04-30"
2017-05618	Vinnova ska redovisa och analysera det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och innovation Horisont 2020.	Slutredovisats 2019-04-30
2017-05630	Inrättande av ett Råd för hållbara städer och utseende av de myndigheter som ingår i rådet. Vinnovas generaldirektör är ledamot.	"Slutredovisats 2022-05-31"
2017-05631	Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer.	Delredovisats årligen 1 februari på hemsidan och årligen i ÅR till och med 2022
2017-05632	Årlig rapportering av Internationella överenskommelser ingångna av förvaltningsmyndigheter.	Slutredovisats 2018-01-31
2018-00533	Uppdrag att bedöma myndigheters förutsättningar att bidra till livsmedelsstrategin.	Slutredovisats 2018-05-31
2018-00556	Uppdrag att stödja utveckling av sociala företag.	"Delredovisats 2018-03-29 Delredovisats 2019-02-28 Delredovisats 2020-02-28 Slutredovisats 2021-03-01"
2018-00703	Uppdrag att genomföra pilotprojekt för flexibla korta kurser för yrkesverksamma specialister.	Slutredovisats 2020-03-31
2018-00718	Utvärderingar: Vinnova ska genomföra minst två utvärderingar av genomförda insatser. De insatser som utvärderas ska vara av budget- och verksamhetsmässig betydelse. Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i utvärderingen. Vinnova ska föra dialog med Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser om vilka insatser som utvärderas och metoder för detta. Utvärderingarna ska omfatta resultat och, där så är möjligt, effekter av stödet från myndigheten.	Slutredovisats 2019-03-23
2018-00719	Öppen innovation: Vinnova ska under 2018-2019 genomföra insatser på öppen innovation, genom att stärka innovations- och utvecklingssamarbeten mellan stora företag och små innovativa företag.	Slutredovisats 2020-04-30
2018-00722	Vinnova ska redovisa och analysera genomförda insatser inom regional tillväxt kopplat till sin långsiktiga strategi för det regionala tillväxtarbetet för perioden 2014-2020. Vinnova ska även redovisa vad som finns kvar att göra fram till 2020. Redovisningen ska ske enligt anvisningar från TVV och redovisas till Regeringskansliet (N-dep) med kopia till TVV.	Slutredovisats 2018-04-27
2018-00723	Beredskapsjobb: Vinnova ska bidra till regeringens satsning på moderna beredskapsjobb i staten som införts successivt fr.o.m. 2017 och som syftar till att sysselsätta minst 5 000 personer 2020. För 2018 bör omfattningen uppgå till minst 2 000 personer. Myndigheterna och därmed även Vinnova, ska eftersträva att anställa personer som står långt från arbetsmarknaden, inklusive nyanlända, för att utföra enklare arbetsuppgifter vid myndigheten. Vinnova ska redovisa till Statskontoret.	Slutredovisats 2018-04-03
2018-01462	Vinnova bistår Energimyndigheten i deras uppdrag att stödja demonstrationsplattformen Smart City Sweden.	"Delredovisats 2018-06-01 Delredovisats 2019-03-31 Delredovisats 2020-03-31 Delredovisats 2021-03-31 Slutredovisats 2022-03-31"
2018-03298	Vinnova bistår Trafikanalys i deras uppdrag att analysera hur introduktion av tunga fordon med låga utsläpp kan främjas.	Slutredovisats 2019-03-01

Bilaga 3. Förkortningar

AAL Assisted Active Living (tidigare Ambient Assisted Living). Europeiskt program inom området IKT-lösningar för äldre.

ALMI Almi Företagspartner, statligt bolag som hjälper företag med rådgivning, lån och riskkapital

COST European Cooperation in Science and Technology

CSTP Committee on Science and Technology Policy inom OECD

DOC Declaration of Commitment (DoC) är en formellt åtagande mellan den ansvariga myndigheten (Vinnova), EU-kommissionen och Euraxess-medlemmen

ECSEL Electronic Components and Systems for European Leadership

EIC European Innovation Council

EMPIR European Metrology Research and Innovation Programme

ERA European Research Area

ERAC European Research Area Committee

ERA-MIN Europeiskt program inom mineralområdet

ERA-NET Instrument för samverkan mellan forskningsfinansiärer i EU-länder

ESBRI Institutet för entreprenörskaps- och småföretagsforskning

ESS European Spallation Source

ESV Ekonomistyrningsverket

EU Europeiska unionen

EURAXESS Europeiskt initiativ som syftar till att främja mobilitet och bidra till forskares karriärmöjligheter

EUREKA Internationellt nätverk för att främja samarbete mellan företag och forskare

EUROSTARS Program för att stödja projekt för marknadsnära forskning och utveckling

EU-sam EU-Samordningsfunktionen

FET Future and emerging technologies (program inom Horisont 2020)

FFI Programmet Fordonsstrategisk forskning och innovation

FIRS Forsknings- och Innovationsrådet i Skåne

FoI Forskning och innovation

FoU Forskning och utveckling

Formas Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande

Forte Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd

Gd Generaldirektör

GF Demo förberedande program för deltagande i europeiska demonstratorprogrammet Clean Sky.

H2020 Horisont 2020

IGLO Informal Group of RTD Liaison Offices. Nätverk mellan länders Brysselkontor

IKT/ICT Informations- och kommunikationsteknik

IMI Innovative Medicines Initiative

IMIT Institute for Management of Innovation and Technology

IT Informationsteknik

ITEA Klusterprogram inom EUREKA

IVA Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien

JIHU Jämställdhetsintegrering av högskolor och universitet

JIM Jämställdhetsintegrering i myndigheter

JP Joint programming

JST Svensk-japanskt samarbete

MinBas MinBaS – En forsknings- och innovationsagenda för Mineral, Ballast och Sten

MNKR Miljoner kronor

NCP National Contact Point (EU)

NFFP Nationella flygforskningsprogrammet

NKI Nöjd kundindex

OECD The Organisation for Economic Cooperation and Development

PiiA SIO-program Processindustriell IT och Automation

Prop. Proposition

RATIO Näringslivets forskningsinstitut

Reglab Forum för lärande om regional utveckling

RISE Research Institutes of Sweden AB

SCB Statistiska centralbyrån

SFIC Strategic Forum for International Cooperation

SIP Strategiska innovationsprogram

SKL Sveriges kommuner och landsting

SME Små och medelstora företag

SMF Små och medelstora företag

SSF Stiftelsen för strategisk forskning

SUHF Sveriges universitets- och högskoleförbund

TINC TechnologyINCubator, acceleratorprogram för unga svenska kunskaps- och teknikintensiva företag

TIP Arbetsgruppen Working Party on Innovation and Technology Policy inom OECD

Tkr Tusen kronor

TVV Tillväxtverket

UDI Programmet Utmaningsdriven innovation

UoH Universitet och högskolor

Vinnova Sveriges innovationsmyndighet

VR Vetenskapsrådet

VTI Statens väg- och transportforskningsinstitut

Bilaga 4. Vinnovas publikationer 2018

Vinnova Rapport

VR 2018:

- 01** Social innovation i Sverige – Kartläggning av ekosystemet för social innovation
- 02** Innovationsplattformar för hållbara och attraktiva städer – Analys och rekommendationer
- 03** Från living labs till transition labs – En forskningsöversikt och kartläggning av innovationsmiljöer för hållbara städer
- 04** Slimmat, snabbt och svenskt – Samverkan och ledarskap under Sverigeförhandlingen om höghastighetståg
- 05** Staden som arena för innovation – En studie av transformativ kapacitet, kommunens roll och Vinnovas påverkan
- 06** Digitalisering – mer än teknik – Kartläggning av svensk forskning och näringslivets behov
- 07** Årsbok 2017 – Svenskt deltagande i europeiska program för forskning och innovation
- 08** Artificiell intelligens i svenskt näringsliv och samhälle – Analys av utveckling och potential – Slutrapport
- 09** Artificial Intelligence in Swedish Business and Society – Summary – Analysis of Development and Potential.
- 10** Kartläggning och analys av politiska mål relaterade till Agenda 2030
- 11** Artificial Intelligence in Swedish Business and Society – Analysis of Development and Potential

Information

VI 2018:

- 01** Årsredovisning 2017
- 02** Delredovisning och handlingsplan för jämställdhetsintegrering på Vinnova – 2015–2018

Titel: Vinnovas Årsredovisning 2018
Serie: Vinnova Information VI 2019:01
ISSN: 1650 3120
Utgiven: Februari 2019
Utgivare: Vinnova Sveriges innovationsmyndighet
Diarienummer: Dnr 2018 05353
Bilder:
Omslag: Joel Nilsson
Sid 2: Gettyimages
Sid 3: Gettyimages
Sid 4: Joel Nilsson
Sid 5: Gettyimages och Vinnova
Sid 6: Gettyimages och Istock
Sid 53: Shutterstock
Produktion: Chimney
Vinnovas publikationer finns att läsa och
ladda ner via www.vinnova.se

VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

Post: Vinnova SE-101 58 Stockholm
Besök: Mäster Samuelsgatan 56
+ 46 8 473 30 00 vinnova@vinnova.se vinnova.se